

INCVNABVLA

Qu

2733

kat.komp

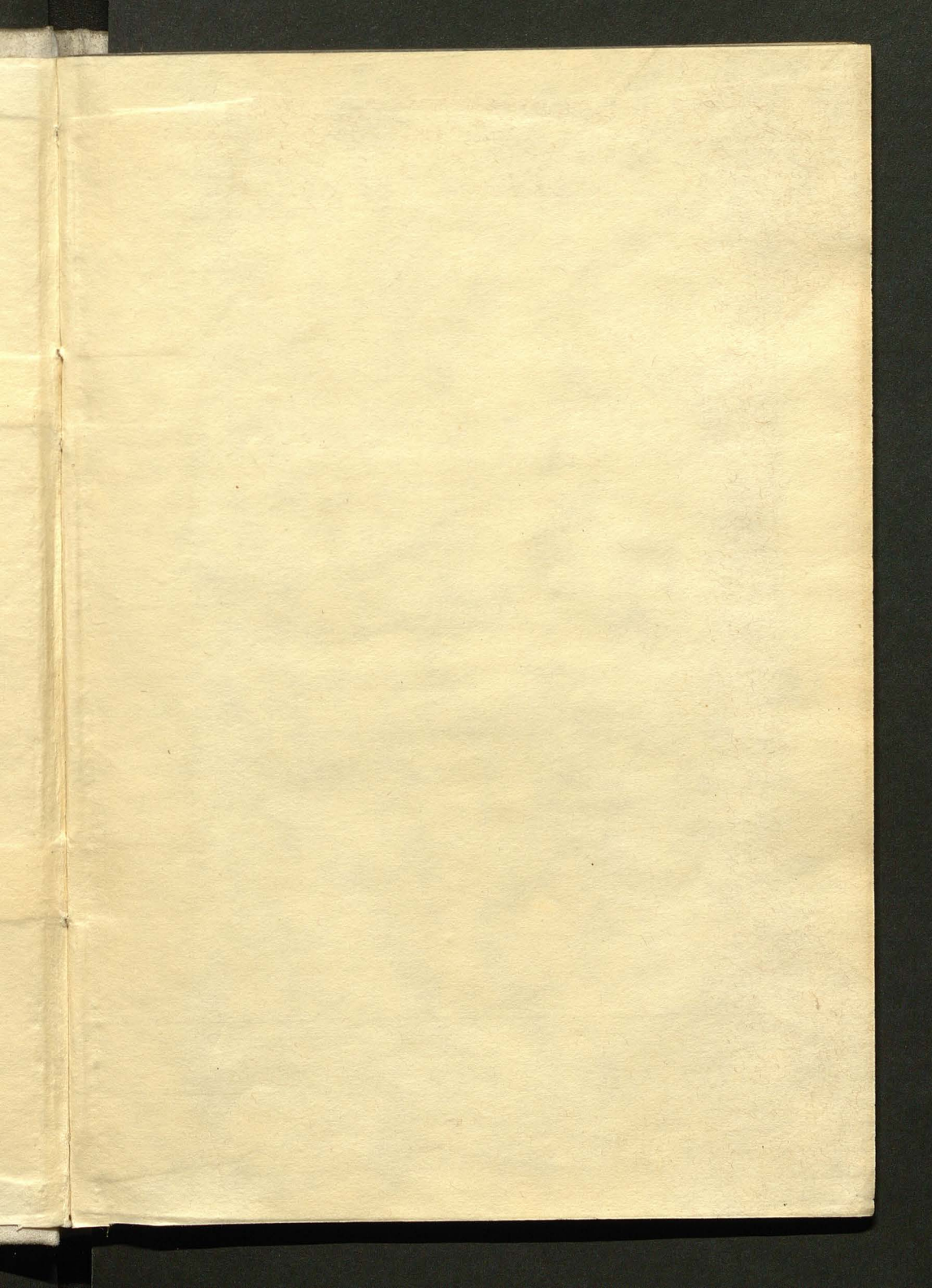
Jnc. Qu. 2733

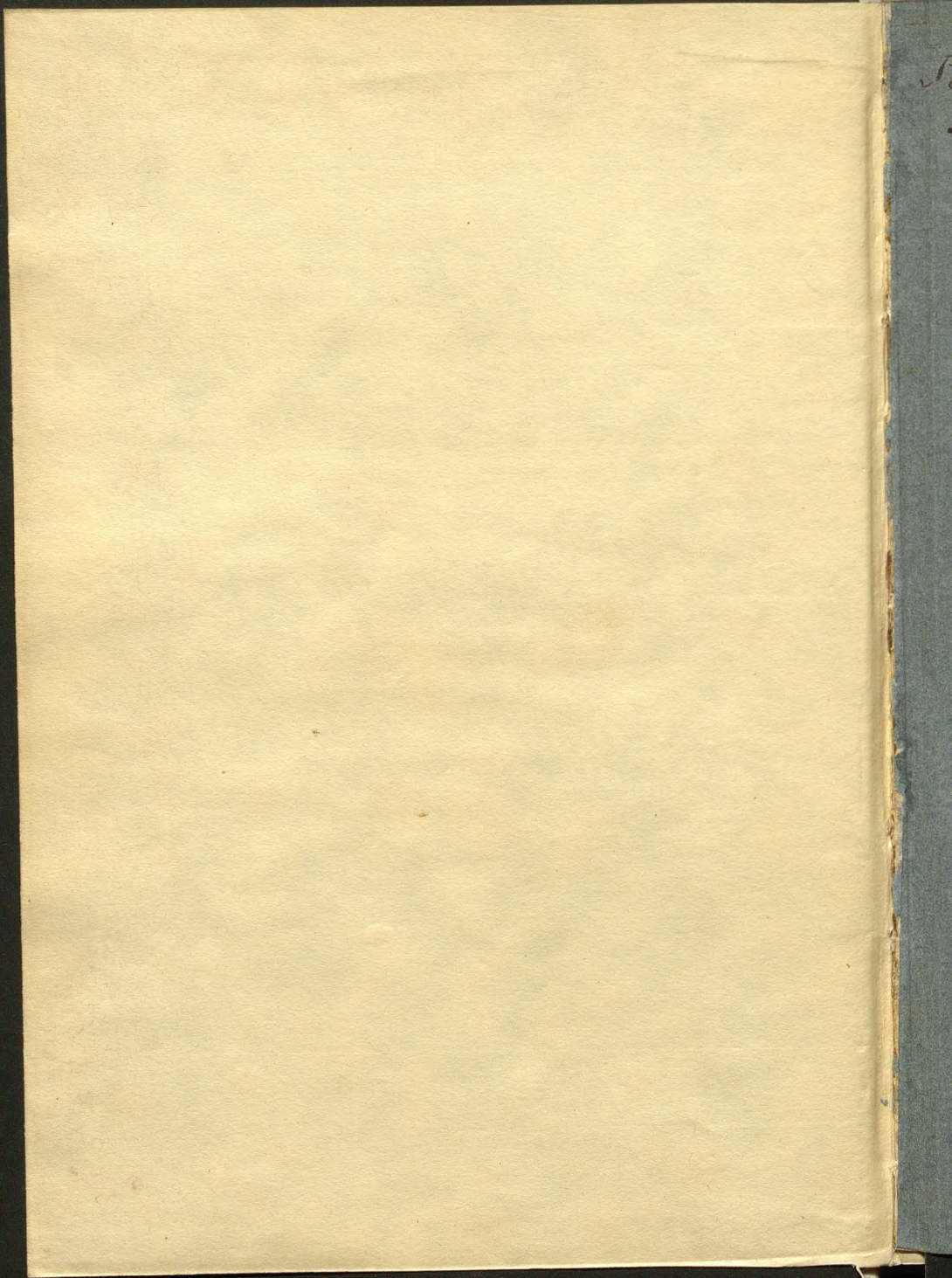
Bibl. Jag.

Jnc. 2733

P. IV. 27 g

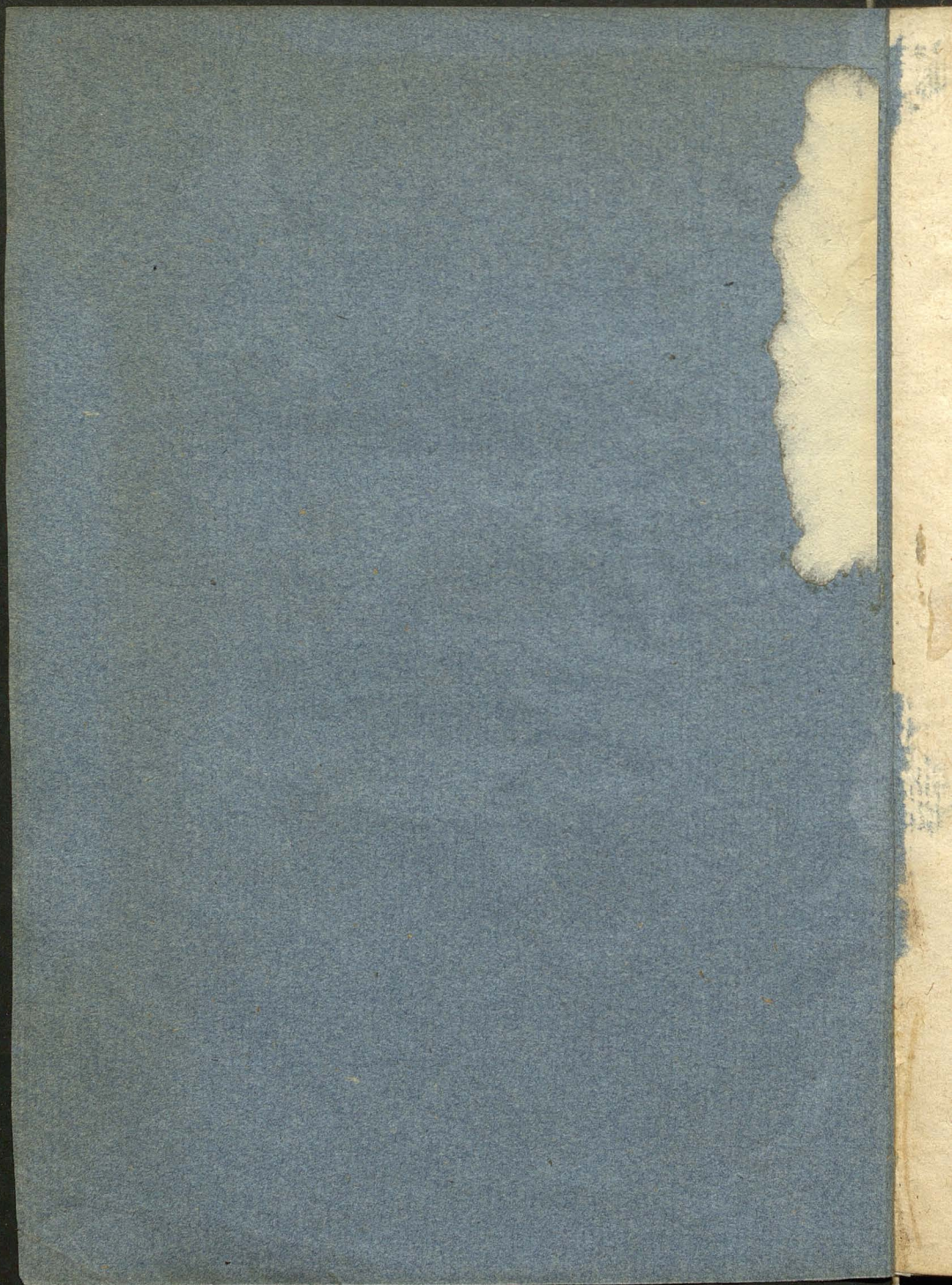

Poëtae graeci.
Aesopus.

Aesopus moralisatus cum bono com-
mento. Iterum sextus de nouo
emendatus.

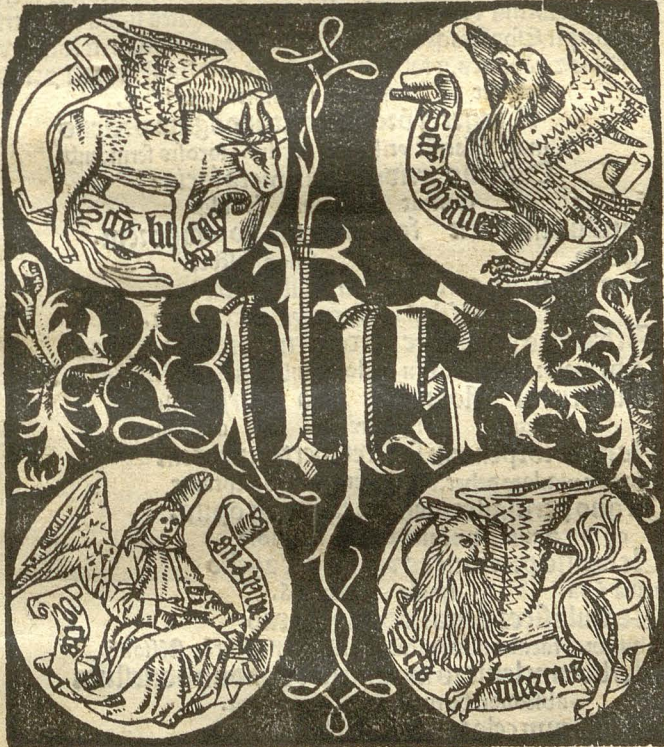
Impr. Lauentrie per me Jacobum
de Breda. 1794.

Inoan. 2733.

Esopus moralisatus cum bono cōmento

Iterum textus de nouo emendatus

Kam
302

Bibl. Jag.

Philol. gr 338

Filologia, uopozakowat ispirat Minkowicz
1878

Cum cōmento.
Recia disciplinarū

marer z artū inf ceteros q̄s mūdo tulit sapiētes
vnū edidit meōrie dignū Esopū noīe Erat em̄ in
genio clarus, studio sedulus z placidus facundia.
Qui inter cetera q̄ scripserat vtilia fabulaz epēpla

vtilibz plena etiā lris p̄mīit z in vnū rdigat opusculū In q̄ z puuli
diligētes iſtruat, z iocūdi reddūt adulti Lib igr iste p̄mo grece cō
ſcp̄e ab Esopo p̄h a romulo ipatore romāo ad iſtruedū Liberū
filii ſuū i latinū veit Deīn r̄x āglie Affer̄i āglie ligūā cū er̄ trās
ferri p̄cepit Esop̄ itaqz d̄ fabul̄ agēs r̄s iaiatas itroducit loq̄ns vīz
z bestias z volucres, z fabulose d̄ eis ſcp̄ſit, ſz d̄ ſigul̄ moral̄ p̄cludit
delectat vtile ſit intendit p̄ns liber.

Liuuet et proſit conatur pagina preſens
maiorē faciūt vtilitatē vtilia. i. iocofis ſermonibz
Dulcius arrident ſeria picta iocis:

p̄ns liber generat dulcedinē fabulis
Drtulus iſte parit fructum cum flore fauorem.

a. fabula .i. fruct⁹ .i. flos. ſplēdet.

Flos z fructus emunt hic ſapit ille niter.

.i. frus moral̄ fabula delectat. vtilitatē fabula.

Si fructus plus flore placet. fructum leges: ſi flos

.i. ſi h̄z maiorē delectatōem. in flore ambo ſcz flos z fruct⁹ placeāt.

Plus fructu florem. ſi duo carpeduo.

pigrū pigritaret animum.

Ne mihi torpentem ſopiret inertia mentem

.i. in ope vigilare debet. i. intellect⁹ me⁹ acceptauit

In quo peruigilet mens mea. mouit opus.

opis p̄mū pueniat de ope fabuloſo

Ut meſſis precium de vili ſurgat agello

arida ſba imple .i. tua grā.

Verbula ſicca deus implurore tuo

fabulaz facultas. moralū fructū ſufficientē o ſteſſionē

Verborum leuitas morum fert pondus honeſtum

abſcondit durus cortex bonū fructū.

Et nucleum celat arida teſta bonum.

Itaqz p̄cedat ad textū aliq̄ ſunt p̄mittēda Et p̄mō de cauſ
hui⁹ libri Un̄ notādū q̄ p̄ntis libri (ſicut alioz libroz) q̄ta
oz ſunt cāe. ſcz material. formal. efficiēs z final. Un̄ cā material ſz
ne ſubiectū hui⁹ libri ē ſermo fabuloſus in reſp̄ctū ad ſctures morales
Lā formal ē. duplx ſm q̄ duplx eſt forma. ſcz forma tractat⁹ z forz

Liber Elopi

ma tractadi forma tractadi est mod^o agedi. q̄ in pposito est metri-
cus S; forma tractat^o p̄sistit in p̄poe. 7 explicabit p̄ p̄tinuas actō
nes 7 diuisiones Lā efficiēs d̄r fuisse Elopus q̄ erat grecus. vii vt
fert p̄ns lib̄ p̄scriptus erat in greco. s; postea iussu Rbomuli ipato-
ris romanoꝝ fuit trāslatus in latinū. 7 h̄ p̄p̄ filios eius q̄s voluit ī
strui p̄ doctrinas huius libri Lā finalē ē dupl̄. s; intrinseca 7 extrinseca
final intrinseca est p̄gnitio eoz q̄ tradit̄ur in h̄ libro. S; extrinseca
est vt nos p̄ documēta 7 fablas huius libri ḡdiamur ad bonos mo-
res. His visis accedēdū est ad formā tractatus. s; distōne libri Diui-
dit̄ q̄ iste lib̄ ī duas ptes p̄ncipales. s; ī p̄ncipale 7 ī executiua sc̄da
ibi (Dū rigido) pars p̄hemial p̄r didi in q̄rttoꝝ pres. Nā p̄mo au-
tor inuit delectatōem 7 vtilitatē huius libri Sc̄do rāgit cām susce-
pti ibi (Ne mibi torpenre) Tercio inuocat diuinū auxiliū. ibi (Ut
messis p̄cū) Quarto excusat se de facilitate stili. ibi (Cerberum le-
uitas) Notandū igit̄ q̄ autor dicit in textu q̄ p̄ns liber nedum
est iocundus sed etiā est vtilis ad instructionem morū. 7 ergo po-
test apte subordinari p̄bie morali. Est etiā duplex poeſia. quedam
est ad delectatōem tm̄. 7 talis nō subordinat̄ alicui p̄ri p̄bie. Alia
est que cōsistit ad vtilitatem: 7 talis est ista. vii Oratius. Aur pro/
desse volunt. aut delectare poeſez. hoc est qd̄ dicit. Ut inuēt 7 pro-
sit 7c̄ Pro quo notandum q̄ autor declarat̄ simul delectatōez
et vtilitatē huius libelli inuit hanc sententiam. q̄ p̄ns pagina. id
est p̄ns libellus debet describere fabulas ad delectatōem 7 etiā vir-
tutes morales que sunt ad vtilitatem. Si autē aliq̄s quereret qua-
re autor nō solū rāgit v̄tutes absq̄ fabulis. Ad hoc m̄dit autor cū
subdit. Dulcius aridet. Nā seria siue vtilia magis delectā siue al-
licūnt qm̄ sunt de p̄ca r̄by iocosis. 7 p̄pter hoc in isto libello erūt v̄-
tutes cōmendande cum fabulis p̄mittendo fabulas 7 subiūgendo
uirtutes. Tūc ibi. Ortulus iste parit. autor magis declarat̄ vtilita-
tem libelli dicens. q̄ in isto libello est flos cū fructu. q̄ faciūt hoiez fa-
uozabilem. 7 q̄ vult cape fructū p̄t cape. 7 q̄ florē etiā p̄t cape. 7 qui
vtrūq̄ etiā rapiat vtrūq̄ Et nota q̄ autor p̄pat sermonē fabulo-
sum flozi. 7 p̄ fructū dat intelligere v̄tutes morales. qz sicut flos est
modici valoris sine fructu. sic etiā sermo fabulosus est modici va-
loris sine v̄tutib; que trahuntur ex fabulis.

querit rostro .i. lucū .i. q̄rit grana

Um rigido fodit ore fimum .dum queritat escam

p̄ qm̄ amirat tali lapide tal' auis d̄r

Dum stupet inuenta laspide gallus ait

.i. infimo .i. splendori

Res vili preciosa loco nitidiorq; decoris

Cum cōmento.

^{luto} ^{utilitatis}
Hac in sorde iaces. nil mihi messis habes
^{scz lapidi} ^{scz ille} ^{inūcroz s. i. aut faber:}
Si tibi nunc esset qui debuit esse repertor.
^{nitore sim?} ^{abscondit splēderet.}
Quem limus sepelit vinceret arte minor.
^{lapidi preciosi. s. ego gall? sum vtil? gallo} ^{lapis preciosus.}
Nec tibi cōuenio. nec tu mihi. nec tibi prosum
^{s. gallo apis preciosi. magis desiderio. min? preciosa. s. grana}
Nec tibi tu prodes. plus amo cara minus
^{p gallino. i. imprudentē} ^{sapientie}
Tu gallo stolidum tu iaspide pulcra sōphie.
^{s. mūnera: intelligas. fatuo} ^{scz pūctūz morū}
Pulcra notes. stolido nil sapit ista leges

¶ finita pte. phemiali. h. dñr auroz poit pte executiua Et p̄t diu/
di in tot ptes q̄t ponit fabulas p̄mo auroz poit vnā fabulā. cui?
documētū est tale. q̄ stulto ac vicioso nō valet scia. vl? q̄ stulti p̄cipē
dñr sciam Et h. oñdōit p̄ quādā fabulā de gallo Nā gall? quādā vi
ce q̄rens escā fodiendo simū inuēit lapidē p̄ciosum latentē in loco
immūdo Lui dixit gall? tu iaces in loco vili? z immūdo tu nō es vtil?
mihi. s; si aurifaber vl? ali? gēmaz cupid? te inuēisset p̄ eū ad splēdo
rem tuū venires z honores p̄cipēs Ego nō escā q̄ro z te nō honora
bo. qz tu nō pdes mihi. nec ego psum tibi. nec de te curo. qz amo mi
nus cara z vilia. s. ḡna z silia que mihi. p̄sunt ad nutrimentū. Deñ
subdit doctrinā hui? fabule. dicēs q̄ p gallū dēmus intelligere stul
tū. p lapidē p̄ciosum sciam z sapiam Un̄ sicut gallus spernit lapidē
preciosum tāq̄ sibi nō valentē neqz vtilem. sic etiā stultus sp̄nit sa
pientia. eo q̄ nō reputat eā necēariam neqz vtilem

^{comedit cōedit sitim parit} ^{agnus}
St lupus. est agnus. sitit hic. sitit ille fluentem
^{inequali via} ^{s. tā lup? q̄ ag? aquā fluentē}
Limitem non equo querit vterqz lacum.
^{n supiori pte. potat. i. aque} ^{i in inferiori pte aque}
In summo bibit amne lupus: bibit agnus in ymo
^{s. agnū pauor inuadit. s. litigia} ^{faciente.}
Hunc timor impugnat. verba mouente lupo
^{maculasti} ^{scz lupo} ^{mūde aq̄. formositate}
Rupisti potumqz mihi riuqz decorem
^{h. aial. s. sibi imputatū} ^{causa defendēs}
Agnus vtrunqz negat. se ratione tuens.

Libet Elopi

^{f. lupo} ^{dānū intuli.}

Nec tibi nec rivo nocui. nam prona supinum
^{ignorat} ^{p nō} ^{et} ^{aqua} ^{claritate} ^{sua}

Nescit iter. nec adhuc vnda nitore caret

^{vocef. f. lupo} ^{scdario. f. lupo} ^{nociva} ^{f. tu agne}

Sic clamat ore lupo. iterum mihi damna minaris^o

^{nō intēdo} ^{vobis} ^{inferre} ^{dānū.} ^{f. agno.} ^{f. ait.} ^{minaris} ^{mibi.}

Nec minor agnus ait. cui lupo immo facis

^{scz minar^o est etiā} ^{trāfactis}

Fecit idem tuus ante pater sex mensibus actis

^{prēm} ^{scqris} ^{mort}

Lum bene patris es. crimine patris obi

^{dixit} ^{nōdum} ^{sum} ^{adeo} ^{senex}

Agnus ait. tanto non vixi tempore. predo

^{dicit} ^{sp} ^{adhuc.} ^{f. lupo} ^{gerēs} ^{furtū.} ^{f. agnū} ^{necat.}

Sic tonat. an loquaris furcifer. huncq; vorat

^{innocētī} ^{agno.} ^{f. lupo.} ^{occafionē} ^{interfecit.}

Sic nocet innocuo nocuus. causamq; nocendi

^{sp} ^p ^{corū} ^{mūdū} ^{tales} ^{tyrāni}

Inuenit. hi regnat qualibet v: belupi

Hic po. documentū q' mali tyrānī r potētes de facili inueniūt cām
nocēdi paupib; r ipotētib;. qd sic inuit. Nā qdā tpe dū lup^o r agn^o
sūt biberēt. tūc lup^o spuis sterit in pre supiori r agn^o in pre iferiori in
cū hauitū faceret crexit se r dixit ad agnū Tu (q' lanā portas in de
ceproem) sp meis offensis insistis Agn^o sp ad hāc vocē tremid^o r
mide rūt sic Dñe potēs qre mibi tā aspe loqris innocētī. cū ego puu
lus nullas offensas tibi inferre possem. Ait turbas aqs q's bibere
volo Rūt agn^o. salua reuerētia qz tu stas supi^o lōge a me r ego iferi
us. quō q' possem tibi aqs turbare Tūc at exasp^o lup^o ait iterum
Tu nimis es garrul^o. r iurgia meū multiplicare psumis sicut pz
tu^o q' nōdū trāfactis trib; mētib; de eodē in h' loco mibi forescit. qd
in te merito redūdabit Et ait agn^o Tur sic in me patris culpas refū
dis q' nōdum natus erā Ait lupo. qz sic loqris mibi volo te corri
gere. r irruēs in eū guttur eius crudeliter apprehēdit r finē pboruz
fecit. **M**ozalt sit tyrānī faciūt cū innocentū res vl mortē cupiūt
siue iuste siue iniuste eos spoliando opprimunt

^{ill'afalis} ^{viam} ⁱⁿ ^{occurfū} ^{illi} ^{afali}

Aris iterumpente lacu venit obuia muri.

^{hocaial} ^{clamorosa} ^{auxiliū} ^{impedire} ^{desiderat}

Rana loquat. et opem pacta nocere cupit

^{oem} ^{modū} ^{i.} ^{pestilētie} ^{s'praua}

Omne genus pestis superat mens dissona verbis.

Cum cōmento

volūtaris dulciloquii ornat

Lum fontes animos florida lingua polit

talē aīal talē aīal cū filo amectitē aufa est

Rana sibi murem filo confederat: aude

alligare cū filo tāgere p fraudē fidelitate

Flectere fune pedem. rumpere fraude fidem

.i. rane pnectit .i. muris. .i. rane intēctio. .i. muris.

Pes coit ergo pediq; sinens a mente recedit.

vide .i. rana z mus .i. rana. .i. murē

Ecce natant. trahitur ille. sed illa trahit

.i. rana rēdit ad fundū periclitari faciat

Dergitur. vt secum murem demergat in ymo

periculū maris naufragū patit .i. fiducia

Naufragium faciens. naufragat ipsa fides

nitit ad fundū rārare .i. eleuat se p trariat

Rana studet mergi. sed mus emergit z obstat.

periculo p rāres augmētat .i. pauor

Naufragio vires suggerit ipse timor

talīs aūis feroci capite .i. bellā.

Siluuus adest. miserumq; truci rapit vngue duellum

.i. mihī? .i. rana z mus intestina fracta narāt

Dici iacet. ambo iacent. viscera rupta fluunt.

.i. oēs illi dicūt impediūt

Sic pereant. qui se posse fatentur z obsunt.

.i. q; in rēdit aliū decipe

Discat in auctorem pena redire suus

Hic ponit documētū q; nemo dz alteri aliqd; pmittere qd; nō itēdit
facere. q; sepe alios itēdētes decipe seipōs decipiūt. qd; innuit nob
z ranā z murē. **M**ure in ostio molēdini sup limē residēre supuenit
rana ex cāpo. z mure salutato c'illa dom' eēt eū itērogauit. quā su
am eē rēdit. Rogauit g; rana ipm murē vt ipam nocte illa in hospi
cio suscipet. **L**ui mus benigne eā itrare pcessit. scāq; hora cene a po
suit ei grossā farinā dicēs ei vt lere pmederet qz bñ sibi faueret. z si
meliora hēre eēt a pponere. **E**t placuit rane loc' z cibo. sed cū pot' diu
expectat' nō veit. rana g; potu assueta sitibūda tristis recedit. z dixit
q; mallet eē sub molēdio absq; tali cibo qz i molēdio sine potu. **L**ui
mus ait molestā sibi eē q; oblata sibi nō placerēt z iurauit se nūq; tā
bñ pcuratā fuisse. z de illo bñficio recōpēsaz se velle hēre dixit. **I**llis
audis rana rūt. q; si secū ad sua veller trāsire sibi reddere veller abū
cū potu i copia. **L**ui mus assentēs piter iuerāt p pta ad fluuū. erat
aut rana ore plena. z mus icipiebat deficere eē ieiunio. s; ipm rana
cōsōrauit. z i vicino domū suā eē dixit. tāde itaq; pto a mure vix p

Fiber Etopi

trāsito venēr̄ ad fluuiū. 2 ait rana. hāc aquā trāsire dēm? qz dōm?
 mea h̄ ultra ē fessus iqr̄ mus ex lōga viā arctōiat? ad rana sic inqr̄.
 amicitia tuā iūte pdo. s; hospiciū tuū. adire neqo. qz roze p̄ti gnat?
 ad huc gūio: ib; aqs me p̄mittere nō audeo. Ait q̄ rana. turpe ē mō
 defistere 2 viā breuē nō pficere. si fessus es 2 debil̄ ego iuuabo: te ne
 in aq̄ deficias. faciam q̄ sic. filo nos alligabim? tu in collo 2 ego in
 pede mco: 2 sic te adiuuabo Lui? dicitis mus acq̄uit: sp̄s itaq; in
 medio fluūis iā posit̄s rana exclamādo dixit. ego p̄fisa nimis meis
 virib; iā deficio 2 ad pfundū ducoz pitura. sp̄otēz se submergens
 muri machiata ē naufragiū. 2 sic mire ad huc sup̄ exite ad lit? frau;
 dē intellexit. et sic orta ē ibi liomaḡiter ābas pres: illis in partē tra
 hētib; rana nāq; ad fundū trafr̄ 2 mus ad lit?. Dū em̄ sic parit cō
 tēderēt miluus (qui forte spectatrix erat) miserū dirimit duellū mu
 rē vnguib; arripiens. 2 ānexā ranā silt̄ trabēs. qui cū se ad mortēz
 trahi videret sic fert locuta fuisse. Qui socio suo parat opprobrium
 nō imerito cadit in laqueū. Allegorice per ranā p̄t̄ intelligi caro hui;
 mana per murē aut̄ intelligit̄ aīa q̄ aduersus carnē sp̄ militat. caro cō
 cupiscit aduersus sp̄m: 2 sp̄s aduersus carnē. Caro em̄ nititur tra
 here animā ad terrena 2 carnales delectatōnes. aīa s̄o resilit ad bo
 na opera. et istis. litigātib; venit milu? .i. diabolus q̄st̄ bol?. .i. mozz
 sus duoz. s; cozpoz? 2 aīe 2 rapit ābo. Vel aliter sicut rāgitur in fi
 ne lit̄tere per ranā intelligūt̄ deceptozes bonū dicētes s; deceptōem
 inrendentes. 2 sepe p̄rigit̄ tales in illā (quā alijs p̄parauerūt) fo
 ueā cadere. Juxta illud Incidit in foueam quam fecit

corā iudice coheret s; ad iudiciū aduertit
¶ Causam canis vrgit ouem sedet arbiter audit
 soluat .s. p̄cessum s; ouis .s. debere panē

¶ Reddat ouis panem. vult canis. illa regat

in pte canis p̄tra ouē. restat restat s; isti tres
¶ Pro cane stat miluus. stat vultur. stat lupus instat
 p̄misit restitute tribuat

¶ Panem (quem pepigit reddere) reddat ouis
 solucie s; ouis nō tenet s; ouis restituere

¶ Reddere non debet. nec habet quod reddere possit.
 soluat iudex restat agno

¶ Et tamen vt reddat arbiter instat oui
 ideo q̄uis adest s'ouis .i. lanā

¶ Ergo suum licet instat h̄yems p̄tendat amicum.
 .i. rigidū ventū sustinet lana s'ouis

¶ Et boream patitur. vellere nuda suo
 medicā acq̄rit pigr̄icia restāte

¶ Sepe fidem falso mendicat inertia teste

Cum cōmento

innocētia delicti astucia decipi

Sepe solet pietas criminis arte capi.

Dic autor potit aliā fabulā dices q̄ quodā rpe canis traxit ouē in
cām. p̄ pane quē dixit illi p̄cessisse. sed ouis h̄ negauit dices se nunq̄
panē a cane mutuas̄se. Iudex ergo canē interrogauit si testes habet
seu fidei iustiores. q̄ tres testes noīauit. scz lupū miluū ⁊ vulturē. et
iudex ab ill' s̄i: atē requirit. at illi testionū s̄iratis cani dederūt. qz p̄tē
habere sperabāt in oue si dānaret. Iudex ergo p̄cepit quaten⁹ de de
bitō suo cani satisfaceret. ex q̄ idoneis testibz p̄uita eēt sed illa misē
ra ouis nihil habuit p̄ter lanā qd̄ dare posset. ⁊ hyems erat can' for
titer instabat. ouis ergo lanā exuēs eā cani p̄t̄rauit ⁊ nuda remāsit.
Lanis at̄ hac satisfactōe nō p̄tētus in pellē ipi⁹ pepigit. ⁊ irruēs su
per eā cū fals' testibz lupo ⁊ miluo miserā illā misēriore reddidit
Moral' sic peruersi ⁊ fallaces faciūt qm̄ res alioꝝ appetūt tūc cum
suis p̄plicibz tractāt qualr iudicij suis eos subcurrere possint.

.i. equalr euetus dona accipiant.

Tratione pari fortune munera sumant.

accipiūt pacē agn⁹ ista q̄tuor aialia.

Sumunt sedus ouis capra iuuenca leo

illud aial p̄ns est s̄ p̄cedā q̄tuor aialia possessor

Et ruus adest. ceruum rapiunt. leo sic ait. heres

s̄ d̄etur

Prime partis ero. nam mihi primus honoz

p̄regit fortitudo

Et mihi defendit partem vis prima secundam.

donat terciā p̄tē nisus

Et mihi dat maior terciā iure labor.

frāgit dilectōem.

Et pars quarta meum (nisi sit mea) rumpit amorem

bona cōia s̄ leo possidet debiliores opprimens

Publica solus habet fortior yma premens.

potēti iūgat debilis postulat p̄ns fabula

Ne forti societ fragilis. vult pagina presens

qz debili fidelis nō sciat diues

Nam fragili fidus nesciat esse potens

Hic ponit documentū q̄ hoies pauperes q̄ sūt pue potētē nō dñt se
sociare potentibz. qm̄ potētes s̄p̄ volūt h̄re p̄tē meliore. qd̄ inuis no
bis p̄ leonē caprā vaccā ⁊ ouē. Ista at̄ aialia p̄ pactū fecerūt inuites
qz quecūqz rapina eis occurreret illā in se diuiderēt. Accidit autē qz
capiebāt ceruū quē in q̄tuor partes diuiserūt. q̄ dillione scā dixit leo
ex q̄ rex sum iō rōe regal' dignitas p̄na ps erit mea. scda pars etiaz
qz fortior vob sum. terciā p̄o pars mihi iure debet. qz vobiscū labo

Tiber Esopi

raui: quartā hō pte si qd cape voluerit me? nō erit amic? : qre alia
aialia timore leonis p cussa fugierūt. z nullā pte acceperūt. Mo
ralr p leonē intelliguntur potētes z p alia aialia intelligunt impo
tētes: si at ptingat q paupes hnt aliqd diuidere cū potētibz. potē
tes accipiūt pro se partes meliores

^{natar} ^{portās} ^{massam} ^{carnis} ^{dat} ^{s' de se}
At canis ore gerens carnem. caro porrigit ymbra.

^{adheret} ^{inuadit} ^{yndas}

Umbra coheret aquis. has canis urget aquas

^{sp hñde} ^{sp quā} ^{habebat} ^{vero} ^{luero} ^{scz} ^{ymbra.}

Spem carnis plus carne cupit. plus fenore signum

^{luci} ^{veri} ^{sp} ^{canis} ^{quā} ^{hēbat} ^{sp} ^{carnis} ^{hñde}

Fenoris os aperit. sic caro spesq; perit

^p ^{incertis} ^{dimitit}

Non igitur debent pro vanis certa relinqui

^{s' bone} ^{aliqs} ^{diligit} ^{statim} ^{s' bonis}

Non sua si quis amat. mox caret ipse suis

¶ Dic au. po. aliā fabulā cui? documētū ē. q hō prudēs nō debz dī
mittere certa q̄uis sint modica p incertis q reputant magna: qz mo
dica res certa plus v3 q̄ magna res incerta. iuxta illd̄ Plus v3 i ma
nibz passer q̄ sub dubio grus Istō nobis innuit p canē q̄ narauit p
aqs massam carnis in ore gerēs. z vidit in aqs ymbra carnis maio
rem q̄ erat frustū qd̄ hēbat in ore. z sic cupiēs illud frustū magnuz
aperit os ad capiendū illud. z sic tandē cū os ap̄iuit amisit tam car
nē verā q̄ ymbra carnis Allegorice p carnē intelligit hō p̄cus v̄l
auar? q̄ multociēs erit bona aliena. z quicq; cōtingit q̄ tal' ex nimia
cupiditate amittit bona pp̄ia Ul' aliter p canē possum? intelligere
hoiem. q̄ dimisso hō bono inheret bonis terrenis. iō finalr remanet
vacuus. eo q̄ ip̄o moriēte summū bonū nō q̄siuit. vñ bona t̄palia dī
mittit moriēs in man? alioz. z sic a se trāscūt bona t̄palia sic acq̄si
ta. z cum hoc amittit bona eterna

^{mulier} ^{maritat} ^{collectio} ^{vicinoz} ^{letat.}

Emina duz nubit furi vicina gaudet

^{sapiens} ^{narrat}

Air bonus z prudens talia verba mouet

^{pheb?} ^{duxit} ^{vrozē} ^{ill?} ^{dei.} ^{helemētū} ^{q̄rimonjā}

Sol pepigit sponsam. iouis aures terra querelis.

^p ^{cussit} ^{rōem} ^{q̄re} ^{esset} ^{tristis} ^{dixit}

Percutit. z causam cur foret egra dedit.

^{vroz} ^{vno} ^{qd̄} ^{fies} ^{sp} ^{generat?} ^{sol}

Sole necor soloquid erit si creuerit alter

Cum cōmento

quantū sustinebo faciet caliditatis copia
Quid patiar. quid aget tanta caloris hyems.

inhibet hec fabula dare s' illis

Hic phibet sermo letum prebere fauorem

maleficia ppetrarūt maleficia intendūt.

Qui mala fecerunt. aut malefacta parant

Dic au. po. aliā fabulā. q' qdā tpe fur qdā duxit vxore. ad e' nupti
as vicini puenērē gaudētes z letātes. qd uidēs vir qdā discret' z sa
piēs ptilit hāc fabulā Quodā tpe sol dēbat ducere vxores. vt filios
sibi s'ozmes gñaret. qd pēpiēs vniuersa fra s'iderās piculū qd in
immineret. z dixit ardores vni sol se vir posse tolerare. qd gñer s'
ples soles gñarent. z clamās i celū q' rulos vocib' iouē summū deo/
rū iuocau'. qten' illi piculo obuiaret Jupit' at mia mo' pcept' solē
sine vxore pmanere. qsi diceret iste vir sapiēs Q vos boni vicini res
vras p'ditis p istū vnicū furē. qd g' erit si iste fur alios genuerit su/
res qre multū is'piciēt agit' q' ad nuptias ei' v'itis gaudētes Ista
fa. docz nos mo' alr': q' meli' ē h're vni pncipē q' ples. nā si ples sint
subditi ei' n' sufficiūt. z ill' p hōre discordātib' nescit ples cui adhe/
reat. vl' sub q' ruti' viuat. z sic rapine homicidia z alia mala oriūtur

stricra torquet colli s' in collo

Rca lupum cruciat via gutturis osse retento

s' lup' petit cyurgicū dona tributur' auxiliū

Benedicat medicum. multa daturus opem

ta. aus s'mia poscat. ex gutture lupi extracto

Bius promissa petit de faucibus osse remisso.

s' grui dirit ecce .i. ex grā salua

Lui lupus. en vniis munere tuta meo.

potuissēm abscindere:

Flonne tuum potui morfu pcedere collum

p'minm.

Ergo tuum munus sit tua vita tibi.

subuenisse s' hoib'

puerla s' hoim.

Nil prodest prodesse malis. nemo praua malorum

ingrat' recepti nō veret' beneficij

Inmemor accepti non timet esse boni

Dic au. po. aliā fa. .c' documtū ē. q' n' expedit mal' hoib' bñfacere
qz s' ingri z bñficioz imēores. z istd' imit' nob' p lupū z gruē Quo
dā ei tpe dū lup' s'uptis carnib' ossa redderet: z p'icula ossis gut
turi ei' ibellisset. mgnūqz dolore sibi irvllisset. lup' g' potēs in curia r'
gis leois vt summ' p'posit' regis fecit oēs bestias p'egari sperans
ab aliquo medelam sui doloris p'ape' q'siuit si aliq' bestiaruz hēret
artē medicā. q' suo poteri r' subueire dolori. Aducta ē itaqz gr' ad
lupi is'irmi pñtiā. q' saluiferā p'mittit: lupō medicinā. si p' suis labo

Liber Elopi

liby p̄m̄iū p̄sequi p̄sset. lup⁹ ḡ his s̄b solat⁹ dixit se in tāta necita
te p̄stitū null' velle p̄cere exp̄p̄. p̄mittit ergo m̄iera mag' si facta
tem p̄seq' p̄sset. Brus at collo suo in guttur lupi imisso cām sui do
lois extraxit. z sic lup⁹ sanat⁹ ē. quo scō grus suā petijt mercedem.
Lui lup⁹ m̄idit. nōne mag' nec pietatis m̄iera recepisti dū de gut
ture m̄o caput tibi sanū emisi. si ḡ sapiēs eēs h' m̄iere p̄tēta fores z
maxie cū scias grūnas carnes me desiderare z mihi sanas eē in hac
firmitate. Moral' p̄ grūc' itelligit paupes z ipotētes. q' sūt s̄b po
tētiōibz. videt ei eis q' paupes sufficientē p̄ suis laboribz sc̄ipiāt
mercedē q' eos viuere p̄mittāt. z f̄idua boā q' h̄nt sibi n̄ vsurpāt.
de dolore p̄tus p̄querenti dulcedie secundā

E partu querulam verborum nectare plenam

passa acceptat i domo p̄tu grauida

Pro canemota canis suscipit ede canem

canis recedit i domo ḡrendo pastū recūbit

Decabit illa manet. hec cursitat. illa quiescit

s' canis p̄ dolore destruit requies

Quictamen a partu rumpitur illa quies

s' canis reuertit restitui suā domū petit

Illā rebit. reddiditq' sibi sua tecta precatur.

claudit canis immo mag' s' claudit

Obserat hec aurem. nec minus aure donum

magis p̄ualere s̄ba miacia estimat p̄lia s' p̄ce z minis.

Plus prece posse minas putat hec. plus bella duobus

cognoscit valere s̄ba minacia s' p̄ posse.

Noscit posse minas plus prece verba minis

p̄ qū canē munit s' catulus

Eum dolor hanc armet. plus matrem filius armat.

locū dat s' canis s' matri cū filijs

Ledit sola gregi. causaq' iusta perit

nō bene securū dulcibz fidē habere

Non satis est tutum mellitis credere verbis

s' ex blāda loquitōe oriri

E hac melle solet pestis amara sequi

Dicau. pō. aliā fabulā. cui⁹ documētū ē. q' nemo dz fidē adhibere
blādiētibz z adulatōibz. z istd' innuit nob' p̄ duos canes. Quodā em̄
tpe cantula q̄ dā ingruēte part⁹ tpe cū aptū piendi n̄ h̄iet locū roga
uit aliā calculā vt ipaz i hospitijū reciperet donec catulos suos ad lucē
p̄durisset. q' p̄cibz eius acq̄elēs ipam i domū suā intrare p̄misit. p̄tu
p̄o edito mox iussit vt aliū sibi hospitijū pcuraret. eo q' p̄p̄ agustiaz
domus eā sustinere n̄ p̄sset. Illa at p̄pter p̄tū adhuc languida instat
et rogat vt eā toleret donec catuli eius ludere p̄sset. hospitio q̄o vi
era p̄tibz concessit ipi. Post hoc vero cū catulos ludere videret. ite/

Cum cōmento

Imonuit eā ad ad aliā hospiciū pcurandū. mater āt catuloꝝ al-
 quo aīo potes tū loq. z ita nos p̄tritari cū tā gelid^o boreas niues
 voluar. z glaciali bruma oēm bestia stringar. sed age misericordif
 nobiscat hūanif nos tollerādo vsqz ad amena estatis tpa cū exire po-
 terimus z hūicā discurrere Hospita itez p̄cib^o placata vsqz ad esta-
 tem eā tolerauit scā gestate iussit ipam sine oi p̄radcoe domū exi-
 re. quia nec p̄ce hec p̄cio ipm de ceter o sustinere veller Videns er-
 go canis qz apli^o p̄cib^o p̄ficere nō posset cepit minari z ait. Debiest
 tua p̄ras et mix ē qz putas sola nos oēs expellere. meo^o ḡ p̄silio verb
 tuis p̄cas. qz fortes mō s̄ catuli nri et feroces. qz si mltū nos mina-
 ri volueris tūc venibi et pelli tue. z domus quā tuā dicis in nrōs ve-
 nier vsus Moralr sic callidi hoies simplices q̄sqz decipiūt. z blā-
 dis adulatōibz p̄mo eos rogāt. z postea suis domibz z bonis eos
 violenter eliminant

p̄ q̄n̄ fulget terra aq̄ gelata p̄hibet vndaꝝ
Um niue candet humus. glacies dum cepit aquaz

fluxum in talē serpentē rigida turget
Lursum in colubrum turbida seuit h yems:
 serpentē serpentē fouet bonitas frigus.

Hunc vidit hunc reficit. hoīsclementia. ventum
 repellit moderat calore frigus.

Temperat huic tectotemperat igne gelu.
 reuertit recedit. calefit

Verredit. ymber abit. estas cum sole calefcit
 maliuolus s̄ coluber.

Sic importunus fit magis atqz magis
 euomit venenū serpens intoxicat domū

Dre serit virus coluber. sic topicat edem
 dixit serpenti nō reuertit^o recede

Hospes ait colubro. non rediturus abi
 nō abcessit serpens recedere manet

Non abijt coluber. nec vult exire. sed heret
 apprehēdens hospite sibilatōes asp̄as facit

Amplectensqz virum sibula dira mouet.
 tribuere cupit hō malefcus p̄ bono malum.

Reddere gaudet homo nequam pro melle venenum
 p̄ bñficio damnū p̄ clemētia fraudē

Pro fructu penam. pro pietate dolum.

¶ Dicau. po. aliā fabulā. e^o documētū ē. qz hō cauebit mal^o hēibus
 impēdire bñficia. qz malt. p̄ bonis sibi ipēis sepe mala reddūt. sicut
 innuit nob p̄ colubz. Quodā em̄ tpe coluber rogauit quēdā virum
 vt ipz frigoze intēso instāre in hospiciū recipet. vt sic frigoꝝ euade

Blad. 139.

Liber Esopi

re pōsser. Vir autē misericōdia motus sup colubz in hospitius recepit eū z ad ignē calefecit Coluber at sic calefact^o cepit emittere virus suū z totā intropicauit domū. quāobres hospes dixit ei vt domū suā am exiret z h̄ plus nō reuocretetur Coluber at exire nolēs vix āple rus ē. z veneno infecit eū Allegorice p colubz p̄t intelligi carnalis delectatio. q̄ dū bñ fouet z h̄urrit venenū suū fundit. z sic hospite. i. boiem q̄ eā admittit p pctm̄ intropicat. z q̄nto diuti^o morat tātō dif ficili^o expellit Moral^r p colubz intelligunt boies prauū z ingrati. qui malum reddunt pro bono

psūmit asinus porcū siluestre derisioe ifestare temerariā
Audet asellus apzum risu temptare proteruum
psūmit fati^o scz apro loq̄ salue
Audet iners forti dicere frater aue
mouet p verbis respōsa dedignat

Vibrat aper pro voce caput. nam verba superbit
dare p̄fecit p̄moto crudelē.

Reddere. sed dentem vix tenet ira truce.
aper dicit reprobuū. s. nobilis aialis cibū
Sustamen ista mouet. vicem dens nobilis escam
p̄tēnt pigricia secur^o s. tu asine
Spernit desidia tutus es ipse tua.
fati^o offendi prudēs hō derisu.

Non debet stolidus ledit prudentia risu.
fatiuus eruditum . . . accedere
Nec stolidus doctum debet adire iocis
Dic autor po. aliā fabulā. cui^o documentū ē. q̄ stolidi z indocti non dñt deridere doctos z prudētes. neqz debēt offendi derisionibz Istō innuit nob p apz z asinū Quodā em̄ tpe asin^o obuiauit apro z in cepit ironice loq̄ ad apz ipm̄ subannādo suis derisionibz dicens **Aper bone frater aue** Aper audies illā salutatioem ironica nōn rōdit s̄ mouebat caput. qz dedignabaf loq̄. z irascebat in tantū qz vix tol lerare potuit z dixit hec verba asino **Deus dens spernit escā vilez et desidem. qre tu ip̄ tuā desidia z vilitate es tut^o** Moral^r per asinū intelligunt sc̄lares z indocti. p apz intelligunt docti z spua les. q̄ sepe derisioes z detractōes a secularibz z ido ctis pariūtur. q̄s patiēter z lete sufferre dñt. qm̄ in magnū psequunt p̄mium

cāpesser opidanū recipit i hospicio
Usticus. vrbānum mus murem suscipit ede
prandet cibz volūtate.
Comodat et mensam. mensa qz mente minor
in macro zuiuio sufficit libertas
In tenui mensa satis est in mensa voluntas

Cum cōmento.

nobiles facit degeneres vult⁹ ingenu⁹ cibos
Nobilitat viles frons generosa dapes
cōpleto tmio i cibarijs s⁹ murē scz imitādo ipm
Facto sine cibis. vrbānum rusticus audit
muris mus cāpēster vadit ciuitatis diuitias
Urbanī socius tendit ad vrbis opes.
vide cellariū intrāt mīstrat mus vrbān⁹ muri cāpēstr.

Ecce penu subeunt. inseruit amicus amico

intēdūt prādio cibaria iuuiū portat
Inuigilāt mense. fercula mensa gerit
meliorat escam largisue dar pietas faciet
Emendatq; dapes conditq; clemētia vultus
cōmādonē replet. magis cibo vult⁹ reuerētia

Lōuiūam faciat plus dape frontis honoz

vide clausure sonū facit ianuas aperit

Ecce sere clauis immurmurat. ostia laxat

s⁹ mures pauēt fugā capiūt occultāt.

Ambo timent. fugiunt ambo. nec ambo latent.

vrbān⁹ cāpēster obscura loca motu querit inani.

Hic latet. hic tenebras cursu mendicat inepto

adheret parietī cāpēstris pōdus

Assuitut muro reptile muris onus.

.i. dulcia clausa in penore

Blanda penu clauso parcit fortuna timenti.

pro sed pauet .i. tali passione

Ille tamen trepidat teste tremore tremens

scz ille formidōsum

Erit qui latuit. timido in sic lenit amicum

sis letus

Gaude. carpe cibum. hec sapit esca fauūm

.i. loquit. s. mus occultat sub istis dulcib; cibarijs

Fatur qui latuit. latet hoc in melle venenum:

nō estimo

Fellitūq; metu non puto dulce bonum.

voluptatē puenit.

Quam timor obnubet. non est sincera voluptas

solllicitanti s⁹ comedentis

Non est sollicito dulcis in ore cibus

cōedere magis volo .i. esse in phēni timore.

Rodere malo fabam. q; rodi perpete cura

Tiber Elopi

cibaria sollicitudo quotidiana.
Degenerare cibos cura diurna facit
i. sollicitudinibus tristitia
His opibus gaude. qui gaudes turbine mentis
in ediam abudans
Pauperiem ditat par opulenta meam.
ista dulcia cibaria retine amena
Hec bona solus habe que sunt tibi dulcia soli.
tribuit cibarijs secreta
Dat precium dapibus vita quicta meis
reuertit peligit secreta
Finit verbo. redit. preponit tuta timendis
ille abhorret securi cupit
Et (qui summa timet) tutius ima petet.
inopia accedit
Paupertas (si leta venit) tutissima res est
molestior pauperē reddit
Tristior immensas pauperat vsus opes.

Dic ponit documentū q̄ melius est possidere pauca cū securitate q̄ multa cū seruitute et timore. Quod designat nobis p̄ murum siluestre et vrbani. Quodā em̄ tpe mus siluestris inuitat ad p̄adiū murem vrbaniū p̄ponens sibi ea que habebat. q̄ licet modici ea erāt et minus p̄ciosa vtebat̄ tñ eis cum securitate. quodā aut̄ die cum ista cibaria muri vrbano nō placerent rediit ad ciuitates et duxit secū murem siluestrem. qui pariter intrauerūt cellarium. qd̄ in cunctis bonis sibi cōpetētibus abundabat. et sic delicata faciebāt conuiuia. q̄ adeo placuerūt muri siluestri q̄ āplius n̄ intēdebat redire ad nemus sed ibidem delicate viuere putauit. q̄ piculoy et aduerfita. n̄ sibi imminētū ad huc erat ignarus. Cum aut̄ isti duo mures sic comedēdo gauderēt supuevit famulus domus. ad cui⁹ introitū p̄e nimio timoreambo mures fugierūt. Mus aut̄ vrbani⁹ q̄ erat ibi notus ad locū satis tutū fugit. sed mus siluestris antroz ignarus quo latitaret locum non inuenit. tñ ad obscura cucurrit. se occultans donec famulus exiret. Quo recedente ad escam sunt reuersi. s̄ mus siluester p̄teritus et tristis in fine mense sedit. Cui mus vrbani⁹ dixit. cur sic sedes ad mensam tristis. comede et sis leuis ista cibaria melle s̄ dulciora. R̄ndit mus siluester. desub h̄ melle later venenū q̄ m̄gno r̄ore s̄ mellita. nec ē sincera voluptas quā t̄r̄ timor obscurat. nec p̄t̄e. ciboy d̄c̄t̄ ore sollicito. Tuq̄ bos mibi n̄ mini

Cum cōmento

strasti sed mala. quia que latent nō reuelasti Ego em̄ putauī tecū ui
uere in securitate. sed iam video multiplices causas tue miserie. q̄a
oportet te timere hoīes ⁊ caros qui semper tibi insidiātur Sint ḡ
tibi bona vestra ⁊ mala. ⁊ habete ea que tibi natura ꝑcessit. mibi at
modica ꝑtulit de q̄bus cōmento? His dictis mus siluester recessit.
Moralisatio patet supra

hoc aīal

.i. linit.

Am vulpes aquilam ꝑo rapta ꝑole perungit.

dulcedine ^{plem restitucere} aq̄la
Welle ꝑecum ꝑredam reddere nescit auis
ꝑoles ^{genit^r pauet} .i. glutitēris.

ꝑreda gemit natuꝑq̄ timet cibus esse gulosi
liberauit filios ^{astucia.}

Sed redemit natos. vtilis arte parens.

arborē ^{cingit} ꝑuis lignis .i. ḡgis.

Arboꝛeum zonat stipulis ⁊ vimini truncum

.i. magna ligna ^{astuto} .s. vulpe .s. ardoꝛē

In stipulas docto dirigit ore facem

natos ^{illius auis} ascēdit multitudo

In pullos aquile confurgit copia fumi

abhoret illud aīal ^{mitigat} .s. aq̄la

Hunc timet ⁊ vulpem ꝑrouida placat auis

nō existat ^{diligētiā} adhibeat ^{nocere}

Non sit qui studeat. quia maior obesse minoꝛi

potēti ^{nocere} min^r potēs

Eum bene maiori possit obesse minoꝛ.

¶ Hic aūtoꝛ ꝑōnit aliā fabulā. cui^r documētū est tale. q̄ hō fortis ⁊
nobilis rōe sue potētie ⁊ fortitudis nō debet inferre nocumētū mi
sero ⁊ impotēti. q̄ sepe ꝑtingit q̄ paup^r ⁊ debil^r infert nocumētum
diuiti et potēti Et istō innuitur nob^r ꝑ aq̄lā ⁊ vulpē Vulpes q̄dā
tpe erat in cauerna sua. ⁊ ꝑuuli sui foris decurrebāt. q̄s cū vidit aq̄
la diligēt^r eos obseruauit donec aliq̄s apprehēdit. q̄s tādē apprehen
sos cum vnguibus suis ꝑremeret. clamauerunt. Mater ad clamo
rem eorum egressa vt eos dimitteret aquilam rogauit. Sed illa h
non posse fieri asseruit. quia pullos in nido suo multum elurientes
haberet. quibus illi necessarij foꝛent. quo dicto nīdum petiit aquila
vulpecula ꝑost clamitante frustra. et quousq̄ potuit ꝑuulos suos ꝑ
sequat^r Lū ḡ videret vulpecula q̄ ꝑrecib^r ⁊ clamorib^r nihil ꝑficere
ad solitas se ꝑuertit artes Arripit ergo ignitā faculā ⁊ aridis ignis

Fiber Esopi

collectis arborē in q̄ sedit aq̄la cū pull' circū dedit igne. q̄ supposito
ad aq̄la dixit. fac mō pullos tuos ⁊ temetip̄ salua si potes His q̄
auditis aq̄la materna pietate sup pullos mota p̄ cis vulp̄e rogat vt
ignib' p̄ccere vellerz arborē n̄ p̄bureret. qz puulos suos ad buclianos
reciper **Mozalr** p̄ aq̄la intelligitur diuites elari ⁊ ptumaces. q̄
paupes premūt ⁊ spoliāt. nec eos ad se clamātes exaudiūt **Sz** cuz
venerit ignis diuie vltōis. vellēt vtiqz se ablata restituisse

ill' auis

diuidit

Pes aquile predo testudinis aera scindit

testudinē testa abscondit latera abscondēt

Hanc sua concha tegit. cornua longa latēt

hac amonitōe telis auis auisat insulsum

Hoc monitu cornix aquilam p̄monit' ineptum

geris laborē salubre scz comici

Fersonus hoc fiat vtile crede mihi.

fers

testa alimētū

capit istud

Quod geris in concha cibus est. tibi surripit illud

testa alimētū testā .i. p̄tere

Concha cibum. concham frange. cibusqz cadet.

.i. testam

ptātib' fruire .i. arte

Ut concham frangas pro viribus vttere sensu

conchā summa lapidea terra

Hanc (si cella cadit) saxea frāgit humus.

de seip̄o fatu' circūuēt' tēpestare

De se stultus homo subuersus turbine lingue

cadit scz hoies inq̄tudo capit.

Corruit. et fortes ista procella rapit.

Dic autor ponit altā fabulā: cui' documentū ē: qz paupes ⁊ ipotens
tes sepe faciūt subtilitate ⁊ calliditate. qd̄ fortes ⁊ potētes viri p̄fisi
cere nequūt **Istō** ei on̄dit nob p̄ testudinēz co' mīcē **Quodā** em̄ tpe
aq̄la sec' mare ambulauit piscatōis cā: sed nullo pisce inuento rapu
it conchā q̄ testudinem ineb̄bat. hāc ergo vnguib' rapuit ⁊ ad lit'
deuepit. vt ibi suis vsib' applicaret. sed concha q̄ indurata erat nec
vnguib' nec rostro frāgi potuit: ⁊ sic nec vi nec arte testudinē habe
re potuit **Corruit** q̄ q̄aderat vidēs aq̄la frustra laborare. accessit p̄
pi' ⁊ dixit aq̄le. si me pmittas tecū h̄re p̄tē testudis monstrabo tibi
modū ⁊ viā aeq̄rēdi hāc escā. qd̄ cum aquile placuisset ait ⁊ cornix
Tu i sublime volare debes. ⁊ sic ex alto p̄icies conchā ad terrā pe
trofaz ⁊ tūc testa fracta cibū accipies **Aq̄la** at̄ app̄obrat p̄silii' corni
cis ⁊ in altū volās testudinē ex vnguib' ad terrā p̄iecit. quā cornix
subi' expectās. p̄tinus rapuit. ⁊ sic aq̄la famelica decepta.

Tiber Esopi

insurgit asinus piger ^{s'leonis pede cōcutit}
Seuit asellus iners. 2 frontem calce sigilat.

^{rugitu vlticif iniurias suas}
Ex solo gemitu vindicat acta leo.

^{s'atalia supant atalia expirat}
Omnia que vici me vincunt omnia. dormit
^{prās mea recessit laus nō viget laudis opatio}
Vis mea. dormit honor dormit honoris. opus

^{damuū intuli s'atilib}
Lui nocui. nocet ille mihi. multisq; peperci

^{.i. nō miserent p beneficio s'mibi}
Qui mihi nō parcunt. p pietate nocent.

^{meruat pena nō ornat s'fideli.}
Hunc timeat casum. qui se non fulcit amico

^{tribuere pper paup petit auxiliū}
Nec dare vult felix quam miser optat opes

¶ Hi. au. po. atia m fabulā. cuius documentū est. q nemo debet se
nimis extollere in pperitatib suis. nec debet nimis aggrauare de
biliores. qz si postea ceciderit. q debilitatus fuerit p demeretur tam
ab illis quib nocuit qz ab illis quib pfuit. qz cū deficiūt munera
sepe tabescit amicitia. Istud innuit nobis p leonē. qz quodam tēpe
leo quidā annosus iacebat pre nimio senio in lecto egritudis. vene
runt ergo omnia atalia ad visitandum eum. dissimili tñ modo. quia
quedā venerūt ad plāgēdū eū ipi p dolēdo. alia aut venerūt ad irri
tandū eū 2 ad vindicandū iniuriā quondā a leone cis illatā. Aper
em dētib suis ipm vulneravit 2 thaur⁹ suis cornib acriter eū trās
fodit. 2 piger asin⁹ frontē ei⁹ cū pede dire pculsit. His ergo plagis
leo fatigatus solo gemitu se vindicauit dicēs. omnia atalia que pri⁹
vici iā me vincūt. qz deficit iā vis mea. 2 iō perit glā mea. 2 nullus
honor mihi exhibetur. 2 omnia animalia quibus prius rigidus fui
et durus nunc me infestant 2 persequuntur. 2 quibus antea peperci
ci modo derident me **¶** Moraliter per leonem intelliguntur potē
tes. et per alia animalia impotentes. quia impotentes sepe cum for
tuna mutatur inferunt potentibus consimilis bis que ab eis sustu
lerunt

^{.i. ludicris s' sue diligētia ostendit dilectōem}
Urmuris 2 caude studio testatur amorem

^{.i. cū lingua tangit .i. dñm suū.}
Nunc lingua catulus. nunc pede palpat herum

^{letat dñs planat locū .i. mense sue}
Gaudet berus. comitq; canem. comitemq; ciborum.

Cum rōmeuto

facit applaudit .i. familia
Efficat. alludit turba ministra cani
.i. sili mō eq̄lia cibaria eandē dilectōem
Arte pari simileſq; cibos. ſimilemq; fauorem.
acq̄rere volens dixit aſinus ſtultus
Lucrari cupiens inquit aſellus iners
aſinū cane corpis ſplēdor .i. ad laborem
De catulo preſert vite nitor. vrile tergum.
ſp̄ dño meo .i. vtilitate catul⁹ ludis.
Rec placeo fructu. ſed placet ille iocis.
ſp̄ ego .i. tpe agruo ad ludendum
Ludam. lude placens ſic ludi tempore viſo
p̄ ludū ſp̄ aſinus accedit dño
Ut ludo placeat ludit et inſtat hero
.i. placere eſtimat ludens ſp̄ dñi ſui anterior⁹
Blandiri putat. ore tonans. humeroſq; priorum.
cauſſit ſuauitate eſtimat .i. delectabile
Preſſit mole pedum. ſe putat eſſe pium
vociferat dñs perit auxiliū aduenit .i. ſeruoꝝ
Clamat herus. vult clamor opem ſubit ordo clientum
coartat m̄gnis ſberib⁹ fuſtis .i. aſinū
Bulſa domat multo verbere claua reum
nō dedit .i. cū honore ſp̄ facere.
Quod natura negat nemo feliciter audet
.i. nō placet inabilis .i. placid⁹ eſſe
Diſplicet imprudens vnde placere putat
¶ Sic au. po. aliā ſa. cui⁹ documētū ē q̄ ſtulti ⁊ ip̄rudētes ſepe cre-
dūt placere prudētib⁹ p̄ ea q̄ eis mag⁹ diſplicēt Quodā em̄ tēpe vir
qdā xaniculā habuit mltū ſibi dilectū. cui canis ſepe cauda pedib⁹
et ore ſuis alludebat Vidēs itaq; aſin⁹ canē ſic placere dño ſuo cogi-
tauit quō ſili arte tales cibos ⁊ fauorē ap̄ dñz p̄ſeq̄ret dicēs intra
ſe Ego fortior ⁊ vtilior cane ſum. tñ ip̄e pl⁹ placet ioco ⁊ ludo q̄e ſ
go fructu ⁊ vtilitate. volo etiā dño ſic placere meo Un̄ egreſſus ad
dñm vt iſtar canis luderet pedib⁹ cauſſit eū mouēdo aures caput ⁊
caudā ſuā putāſ ſic placere dño Sz dñs p̄terit⁹ cepit clamare. vnd
ſeruo curretes aſinū dñis fuſtib⁹ ſberaueit: adeo q̄ vix ſemiuiu⁹
euadere potuit Moral⁹ ſic ſtulti ⁊ iſipiētes volūt ſe itromittere
de his q̄ natura eis n̄ ꝓceſſit. ⁊ ſiūt inuiles in ill. ⁊ faciūt ſe ꝓuſos.

amena ſoporifero delectat

Rigida ſopito blanditur ſilua leoni

Liber Elopi

currit
excitat⁹
Pursitat hic murum ludere prompta cohors
cupies turda
capit s'mus rogat.
Prestus mure leo murem rapit. ille precatur
s'leo orōem obedit leonis muris
Ille precem libat subiacet ira preci
pus cogitat in corde interēpto.
Hoc tamen ante mouet animo. quid mure perempto
hōnoris accipies fortes debiles tedit
Laudis emes. summos vincere. parua pudet.
morte .i. reū putet
Si nece dignetur leo murem. non re leoni
vituperiū honor
Dedecus. et muri ceperat esse decus
super debilem fortis honor supare
Si vincat minimum summus. laus vincere non est
supare decēs est viciū.
Vincere posse decet. vincere crimen habet
honor gloria supare.
Si tamen hoc decus et laus sit. sic vincere laus est.
honor .i. a minori inimico.
Atque decus minimo fiet ab hoste minus
supari sequit laus supator
De precio victi pendet victoria. victor
tāte laudis supati laus
Tantus erit victi gloria quanta fuit
recessit grāz actōes donare s'mus
Aus abit. et grates reddit. si reddere possit
pmitit auxiliū .i. pū interuallū tēis
Spondet opem solus. fit mora parua dies.
p qz .i. laqos intrat s'uis.
Nam. leo rethe subit. nec prodest viribus vti
qrelosa rugit u incōmoda pqueri.
Sed prodest querulo murmure damna loqui.
reuertit leonē vidit pserit retia dissoluit.
Aus redit. hunc reperit. vidit loca. vincula redit.
hoc auxi io reddit auxiliū secut' recedit
Hac ope pensat opem. sic leo tutus abit.
valuit destrui astucia.
Rem potuit tantam minui prudentia muris:

Cum cōmento

^{s'muri tribuēs grates} ^{i. ad nutū, muris.}
Lui leo dans veniam. se dedit ipse sibi
^{s'chō magna} ^{nō premne} ^{i. paupem}
Tu qui summa potes ne despice parua potentem.

^{p qz auxiliari} ^{nocere nō valet}
Nam prodesse potest. si quis abesse nequit
Hicau. po. aliā fabulā. cui⁹ documentū est q^d diuites ⁊ potētes. debēt paupibz misereri. et si in puo deliquit dnt ipis idulgere. qz poterūt in postez paupes diuitibz pdesse. Itō innuit nob p leonez et murē. qz qdā tpe qdā leo dormiuit in nemoze. ybi mures circūar ca cursitabāt ludētes. Accidit āt a casu q^d qdā mus leonē tetigerit ⁊ somnū ei⁹ turbauerit. Un leo turbat⁹ apprehēdit murez. cui mus ait. O leo tua mihi pcat nobilitas. qz nō malo aio s; casuali s; cōri git Leo āt miā mort⁹ murē dimisit illesum. cogitās itra se q^d esset sibi pu⁹ honor si murē deglutiret. Accidit āt postea q^d cū idē leo p siluā trāsiret in laqueū cecidit. ⁊ suis dētibz laqueū dissoluere nequiuir. nec se a capitate liberare. vñ ⁊ qrulose cepit rugire. qd audies mus cui leo pus pperat. videtqz leonē laqatū eū agnouit. ⁊ recordat⁹ bñ factoz leonis corrosit ⁊ dissoluit cordas res; siue laquei. qbz dissoluris leo lib abcessit. Et vt dē autor ille leo dās gres muri dedit se ipm ad nutū muris. eo q^d liberauit eū a morte. Moral⁹ sic potētes nō dnt spnere debiles ⁊ ipotētes. qz in fortēs paupes pnt pcedē dētibz pestis gūitate tal' autis suā rogar

Ozbi moleiacet miluus matremq; precatur

^{i. dñs sacrificia orōnes}

Ut se pro superis det sacra detq; preces.

^{dixit i. o fili i. sacramēta}

Pater ait. mi nate deos ⁊ sacra deorum

^{offendisti recordant i. mala opa tua}

Lesisti. recolunt impia facta dei

^{delicti vindicātes impendūt penalitātē}

Criminis vltiores pensant pro crimine penam

^{p qñ i. deoz offenderes metuēda}

Dum sacra turbares pena timenda fuit

^{miluū s'mortis mansuetū s' cogit.}

Te cogit timor esse pium. te pena fidelem

^{iste pauoz ista p'ritio cū morte tarde}

Hic timor. hic pietas cum nece sero venit.

^{deturbat suā qre imaculatas inhīrat ecclias}

Qui maculat vitam. cur mundas incolit aras

^{opa opprīmūt qre opa sublenēt}

Quem sua facta premunt. cur aliena leuent.

Tiber Elopi

Hic autem ponit fabulam, cuius documentum est, quod ille qui per totam vitam suam crudeliter vixit in fine cum viderit mortem instare sepe frustra diuini inuocat auxilium. Et hoc nobis inuitum periculum, quodam tempore in magna incidit egritudine, ita quod de vita desperet: rogauit igitur matrem suam ut pro sua sanitate deum exoraret. Cui mater respondit, fili mi tu offendisti deos et sacra deorum, ideo dii recolunt iam tua praua opera, quare dabunt tibi penam tuis demeritis condignam sed quia infirmus iam imploras deorum auxilium, sed tarde, quia hec pena timenda fuit quando peccasti, vix timor et pena mortis cogunt te nunc esse piuum et fidelem. **D**orat sic viri criminosi cum viderint mortem sibi imminere inuocant viros sanctos et religiosos ut pro ipsis orent ad dominum deum, sed est nimis tarde

pducatur de segete s^c seminatū

Linum pariat lini de semine semen.

fouet terra volucres mouet tal' auis timore

Hurrit humus: sed aues tangit hyrundo metum.

hyrundo iam seminatū s^c auib' mag' picula

Hec ait, hoc semen nobis mala damna minatur.

eradicat semina seminata piculis

Vellite pro nostris semina sparsa malis

s^c auiū p^renit bona p^rilia iuiles curas

Turba fugit sanos monitus, vanosque timores

rephendit s. ex terra s. linū virescet

Arguit, exit humo semen, et herba virescit

ites talis auis p^rulit obuiare futura deridēt

Rursum hyrundo monet instare pericula, rident

volucres p^rcordat

Rursum aues, hominem placat hyrundo sibi

s. cū hoīb' morans modulatoe applaudit suauit

Lungos viris habitans cantu blanditur amico.

p^r qz p^rspera nocere iacula

Nam prouisa minus ledere tela solent

eradicat efficiunt laquei s. agricola

Iam metitur linum, iam fiunt herba, iam vir

capit volucres recognoscēs iculpat

Fallit aues, iam se conicia culpatur auis

bonū p^renit s^c p^riliū

Vtile consilium qui spernit, inutile sumit.

Cum cōmento.

secutus laq̄os iuste incidit

Qui nimis est tutus retia iure subit

¶ Dic au. po. alia fabulā cui⁹ documētū ē q̄ nullus dz p̄tenere p̄si/ lū alteri⁹. q̄ accidit multoties q̄ respuētes p̄siliū alioz inutiles si unt. vñ frequēter eis malū euenit. Istud declarat uob p̄ byrūdinē ad quē byrūdo z alie aues p̄suerūt uenire p̄ necarijs. byrūdo s̄o p̄sciēs futuz malū ammonuit alias aues resistere huic seminatōi dices. B̄ semē multipl̄x piculū nob inferet. ergo euellamus illud ne malum inde ventuz nob eueniat. sed alie aues byrūdinis p̄siliū sp̄euerūt. q̄ videns byrūdo suū genus p̄uocauit. z sedus pacis cū hoibz inuit. Erat aut for ma pacis ista. q̄ neutra ps in dānum al/ terutius cogitaret. z sic byrūdines in signū sederis in domibz nōdi ficauerūt. T̄pe ergo messis aduentēte hortulan⁹ linū sibi colligit. z retia z laq̄os in p̄tesit. p̄ quos oēs alias aues decipiebant q̄ sic dece pre recognouerūt q̄ stulte byrūdinis p̄siliū p̄p̄sissent. Allegori ce p̄ aues intelligere possum⁹ pctōres. p̄ byrūdinē s̄o sp̄iales hoies. qui sepe ammonēt pctōres vt desistat z abstineat a peccatis. sed pec catores ammonitionem z doctrinā sp̄ualū cōtemnētēs tādem p̄ re tia diaboli capiuntur. z eterno igni traduntur

apta imitari frutes omniare s̄p̄ntem

Abula nata sequi mores. z pingere vitam.

monet

euites

imitaris

vīā

Tangit quod fugias. q̄d q̄ sequaris iter.

p̄ncipe

.i. dñi indiges

.i. n̄ viues sine lege

Rege carens nec regis inops sine lege neceptex.

s̄ alie⁹ tulit illa ps g. ecie seruitutem

Absq̄ iugo gessit atthica terra iugum

securitas

volūtariē coegit

Libertas errore carens se sponte subegit

verecūdia s̄ acceptā vigorosior gladio

Et pudor ob legem fortior ense fuit.

voluntarē

p̄ncipē plebstuta petiē

Aclibitum faceret ragam gens liberaposcit

s̄ gens remouere p̄cepta sustinuit

Et que non potuit pellere iussa tulit

inceptit laudare p̄bos dozzigere s̄ hoies

Rex cepit linire bonos. punire nocentes

quecūq̄ subleuāba subleuās

paucāda arcens

Queq̄ leuanda leuans. queq̄ premia premia

agguat

.i. in noua lege.

Hos onerat nouitas ciues in lege nouella

Libet Etopi

sustinere potuerūt

Quod leuiter poterant vix potuere pati
ciuitatē graue legē ^{gembūdo aīo} sustinentē.

Urbem triste iugum querula ceruice ferentem

ille liber ostendit ^{pformia} ^{dicens}

Etopus tangit consona verba mouens.

¶ Dicau. po. aliā fa. que est q̄ndā p̄ls ar̄bic⁹ liberrim⁹ suā nō potes fere libtatē elegerūt sibi regē. q̄ regali port⁹ scepro cepit eleua⁹ re bonos ⁊ opprimere malos dictū pplm adeo coarctēs q̄ vitā quā p̄ us duxerint liberrimā vix iā in seruitute obtinere poterāt. Uñ post ista quereloso aīo defleuerūt libertatē amissam Tūc dicit sine q̄ p̄ istū pplm quālibet sit citatē grauib⁹ legib⁹ ⁊ actōib⁹ oppressam.

¶ Allegorice p̄ istū pplm intelligunt illi q̄ vitā liberā hñt. ⁊ nō p̄tē ti in illa subdūt se vicis. ⁊ sic efficiuntur serui ⁊ miseri. q̄ q̄ pctm̄ facit seru⁹ est pcti Moralr hic instrumur q̄ nullus lib d̄ se subde re seruituti iuxta illud Alterius nō sit q̄ suus esse potest

qñ ausum fuit liberas molestare

Um nihil auderet petulantes ledere ranas.

rogauerūt illū deū sine dño essent.

Supplicuere ioui ne sine rege forent

ille deus illi petitiōi derisionē attribuit audax secundarias

Jupiter huic voto risum dedit. ausa secundas

orōes inopinatū audit in fluuiō strepitū

Rana preces subitum sentit in amne sonum

p q̄ illo deo mittēte p̄ rege trunci ipetu fluuiō q̄sato

¶ Nam ioue dante trabem. trabis ictu flumine moto

demersit repētinus ^{s'ranax} pauor.

Immersit subitus guttura rauca timor

mitigato redierūt timore videre ^{i. trabem}

¶ Placato rediere metu spectare tigillum.

manēdo a lōge p̄ncipē valde timuerūt

Stando procul regem pertinuere suum

postq̄ nouerūt truncū ^{nō valere.}

¶ Ut nouere trabem per se non posse moueri.

p̄ rege dederūt terciās p̄ces illi deo.

¶ Pro duce fecerunt terciā vota ioui

iraūdia ^{p̄mouit} aliū ^{p̄tulit} demisit serpentē aq̄ticā.

¶ Ira iouem mouit. regem dedit. intulit ^{ibim.}

coluber ap̄to ore inceptit intrare annē.

¶ Ibis hīante gula cepit inire lacum.

Cum cōmento.

clamorē facit ^{flum⁹ pimus} benigne d's exaudi.

Clamitat ecce lacus. morimur. pie iuppiter audi

o deus s' nos o deus pfer solamē

Juppiter exaudi. iuppiter affer opem

ranas deuorat vter⁹. s. hydri⁹ ^{cibus regis}

Nos sepelit venter. nostri sumus esca tyranni |

remonestragis clade tribue pacis auxiliū

Aufer ceois onus. reode quietis opem

iuppiter dicit optatū mgnoddesiderio sustinere regē vrm

Ille refert. emptum longa prece ferte magistrum

vlticaf pperua libtates pceptas seruitus

Vindicet eternus ocia spreta timor

^{merces} ^{floccipendit}

Omne boni precium nimium vilescit in vsu

efficit amarissaporis carius ^{s'acquistū}

Fitz mali gustus dulcius omne bonum

^{possidet} ^{decēs est hilar⁹ tenēdo.}

Si quis habet quod habere decet. sit letus habendo

^{s'hois nō fiat} ^{i. pprie libertatis}

Alterius non sit. qui suus esse potest

Hic autor po. aliā fabulā cōsil'em fabule pcedētī. cut⁹ documētuz est. q' hō epus in qero statu nō dz se cito mouere ab illo. Itē oē bonū diu vltatū nullo amaro pmitrū nequaqz delectabiliter sapit. Nam hō assuefact⁹ in delicis nescit qd est delicata vita nisi qsi patit miseria Istud nob innuit p ranas qui quōdā habuerūt vitā multū libe rā. que cū eis nō sufficeret p'tinuis pulsabāt p'abo ipm ionē vt dig ret eis pcedere rex q' rogeret eas. Juppiter audies deridebat eas Scōario instabāt rane. p rege Juppiter audies rogatōes continuas misit eis regē cui obedire deberēt. scz trabe. qui cū de supioribz eēt p' cūpitar⁹ torā quassa bar aquā. stupebāt ergo oēs rane in aduētū ma gni regis. 7 ab eius p'spectu fugiētes in antris suis se occultabāt Po stea sono mitigato rane exponere ceperūt capita sua ex aqua 7 vene rūt ad salurandū regē. Cū aut vidissent q' rex eaz scz trabs p se non moueret dicebāt q' ille rex eēt penitus inutil. qz sup eū residētes vi liter cū pedibz calcabāt. Tūc itez rane rogauerūt ionē. p nouo re ge dicētes. illū (quē miserat iuppiter) lignū esse 7 oino ignaz Juppif ergo cū indignatōe misit eis colubz mire magnitudis Coluber at rex ferocitate innāta nullū pepcit. sed oēs quas regere deberet. eris puit 7 deuorauit. Tūc inceperūt oēs rane a conspectu tyrāni fugere nō audētes pparere. sed occulte mala sua nūcia verūt ioni vt aufer ret regē oēs vnanimīter rogabāt Quibz rōdit iuppiter. habentis re

Liber Elopi

gem vestis p quod diu instetistis: 7 qz fuistis in pace sitis sp in mise
ria Allegoꝛice rane pnt dici boies cuiuslibet status q spnetes serui
re mitissimo dno nro Jesu xpo applicant se seruitio diaboli qui eos
postea in inferno crudeliter cruciat.

valconem auis capacissim .i. lucações
Ecapitrem milui pulsorum bella columbe
capit dñm .i. in dñm laborat

Accipiunt regem. rex magis hoste nocet

scz colube pñi pmodo sius
Incipiunt de rege queri quod sanius esset

lucrações scz milui dño
Dilui bella pati qz sine Marte mori

alqd facis sapiēter .i. inspicie
Si quid agas prudenter agas. 7 respice finem

sustinere pcula desidero scz pcula sustineā

Ferre minora volo. ne grauiora feram

Hic autoz ponit documentū q in ol tpe debem respicere sine ac/
tuū nroz qz act nri nō reddunt moralr boni nisi ex pte finis. Alio
documentū est q de duobz malis minus malū est eligendū. qd in/
nuis nob p colūbas sic. Quodā em tpe colūbe debebāt habere guer
ras ptra miluū. cui volētes resistere eligerūt accipitrē sperātes p eū
tueri ptra miluū. Sed accipiter postqz rex fact⁹ ē. pleqtur eas plus
qz milu⁹ eas dilacerādo. q p colūbe dixerūt adiuicē q meli⁹ eet su
stinere bella milui qz sic interfici a rege 7 mori sine bello. Allego
rice q seruit⁹ dño pverso cā defensiois pdit auxiliū qd qsiuit. Dora
liter innuit q qlibet in suo statu licet pariat aliquā aduersitatē. il
lā dz parietē tolerare ne postea sibi cōringant grauiores.

et h dico clamāte pecto nutrimēti
Vre vocante canem protenso munere panis

despecto tales rñsiones sr.
Spreto pane. canis talia verba mouet

raccā munera cupiūt student.
Ut sileam tua dona volunt. furtisqz laborant

aditū nutrimētū sustineo oia
Esse locum. panem si fero. cuncta feres

portat donū nocumēta occultat laqueus
Fert munus mea damna tuum. latet hamus in esca:

canē nutrimēto iste panis
De priuari cibo cogitat iste cibus.

Cum cōmento

non diligo ^{magis nutrimento diurno}
Non amo nocturnum panem plus pane diurno

^{hō extrane⁹ ignito nō est placid⁹ inimic⁹ s. dño.}
Aouena plus noto non placet hostis hero.

^{puabit puī tps nocturnū temporum.}
Non raplet nor. vna mihi bona mille dierum.

^{nō volo oī tpe indigere saturatus}
Nolo semper egens esse. semel q̄ satur

^{p latratū tuas rapinas. i. ego canis volūtate}
Latratu tua furta loquar. nisi sponte recedas

^{canis tacet .i. fur. i. i domo canis latrat. i. fur recedit}
Dic silet. ille manet. bic tonat. ille fugit

^{aliqd attribuit inspicie aliqd}
Si tibi quid datur. cur datur respice cum des.

^{tribuas o hō refrena}
Lui des ipse nota. teq̄ gulose doma

Dico. documentū q̄ nō oib⁹ fides adhibēda ē. s. vīris cōstātib⁹ et fidelib⁹. Nā q̄ cito credūt cito decipiunt. et q̄nq̄ in magnā patiūtur miseria. Cū fabula ista vult q̄ nō debem⁹ oib⁹ fide adhibere nos bis munera. pmittētib⁹ aut etiā dantib⁹. sed debem⁹ videre cāz cur dent et ad quē finē h̄ det. Qd̄ nob̄ declarat p̄ vnū furē et canē. Quo dā em̄ tpe fur qd̄ egressus de nocte ad aliqd̄ furtiue acq̄rendū a casu intrauit domū cuiusdā vīri in qua erat canis puigil. q̄ laborat vīt suis latratib⁹ furē effugare. sed fur vt irā canis tparet panē ei obtulit. Lui dixit canis Panē tuū minime curo. quē ad me decipiens dū mihi dare cognosco scio em̄ q̄ cā furādi buc veisti. et tō mihi prebes panē vt taceā vt sic tut⁹ furari posses. qd̄ nolo pmittere. qz nūc es me puare cibo domestico. et ergo nisi spōte recedas tua furta meis latratib⁹ corā oib⁹ manifestabo. Sic moralī saluatū ē q̄cqd̄ hō et fideli impēdit. q̄ accepti bñficiū nūc oblīuiscit. ad hoc s̄ḡ intendens vt vicē similem benefactori reddere possit

^{perit pducatur .i. sus plam.}
Vult lupus vt pareat maturum succula fetum

^{solicitudine pmittit}
Seq̄ noui curam spondet habere gregis

^{dixit sollicitudine s̄o lupe ego sus seruit.}
Sus ait. hec cura careas. mihi nolo ministres

^{tinet seruitiū pueri nostri}
Horrent obsequium viscera nostra tuum

^{vade. remote parere .i. ples}
I procul bec pietas non erit apta mihi

Liber Etopi

^{p filijs} ^{scilicet timorē habuisse}
Pro nativitate iubet timuisse parentem.
^{termino p̄cesso} ^{lup' recedit. s. sus p̄ducit}
Fine dato verbis hicabit. illa parit.

^{i. hora} ^{hominib' p̄ba.}
Tempore non omni non omnibus omnia credas
^{scz ille hōi fallaci} ^{reputat} ^{fallax.}

Qui misero credit. creditur esse miser

¶ Dic au. ponit aliā fabulā cui⁹ documētū ē. q̄ nō oīb' fides ē ad
bibēda. nā q̄ credit miseris deceptorib' sepe p̄sequūtur in miseris
Qd nob' declarat p̄ lupū z succulā sic. Quodā em̄ tpe lup' qdā sup
uēit vbi parere sus dēret. z lup' accedēs iuxta eā obtulit suū scrūtū
um dīcēs. Audiui te in p̄u laborare z ḡ veni cupiēs tibi assistere et
In tāta necessitate obsequium fidelē p̄stare. vras tenēdo ples z modeste
tractādo. Qui sus mōdit. si mibi auxiliū ferre veisti nūq̄ h' meli' fa
cere potes q̄ si festināter p̄cul recedas. qz q̄pro remotior es tāto cas
rior mibi eris z vtilior. est em̄ turpe vris talib' iterē negocijs Nā
cū aliq̄ mater parit ipe pater excludit z ab eē iubet. quāto magis ex
go aliq̄s extrane' d' excludit a talib' **¶** Horat' sic p̄uersis z falsis
minime credendū ē. q̄ malū bono paleāt. dulcia em̄ p̄ferūt sed vult
nera tradūt. De q̄b' d' in euāgelio. veniūt ad vos in vestimētis os
uium. intrinsicus aut sunt lupi rapaces

Terra tumet. tumor ille gemit. gemitusq̄ fatetur

^{q̄si annihilat. s. tā vir q̄ mulier p̄pter timorem}
Partum. pene perit sexus vterq̄ metu

^{inflata ē terra. i. ostēdit} ^{parituram}
Lum tumeat tellus monstrat se monstra daturam.

^{de hoc} ^{timent} ^{scz hoc dānū abhorēt}
Vincomines trepidant. z prope stare timent.

^{leticia illa inflatio reuertit} ^{inflata tale vile aīal.}
Inrisum tumor ille redit. nam turgida murem

^{cellus p̄ducit. risus} ^{pauor}
Terra parit iocus est quod timor ante fuit

^{efficit} ^{s' faciēda dīcūt.}
Sepe minus faciunt homines qui magna loquūtur

^{p̄ducit magnos} ^{parua} ^{timores}
Sepe gerit nimios causa pusilla metus.

¶ Dic ponit documētum q̄ verbosi z presumptuosi sepe minus
faciunt q̄ homines taciti. Concluditur etiā q̄ ex minima re sepe
cuenit magnus timor. quod declaratur nobis per terram. Quodā
eniz tempore terra emisit magnum sonum z tumebat z tremebat

Cum cōmento.

propter quod quasi omnes homines pro timore perirent. Et cum terra sic tume ret assererat se parituram unum monstrum magnum et horribile quale ante non fuit visum. Et ergo homines et cetera animalia tremantes non audebant prope stare ubi terra sic tumebat. Postea vero terra turgida peperit murem. et homines hoc audientes qui prius timuerunt ridebant. et inuicem iocabantur. Est ergo documentum quod homines qui multa loquuntur sepe minus faciunt. quod qui sunt taciti et pauca loquentes

.i. capra p qñ gaudet iuuenis.

Um grege barbato dum ludit iunior agnus.

scz agnū animi discordantia

Tendit in hunc mentis dissona verba lupus

qre fetidā purā imitaris magis.

Lurolidam munda sequeris plus matre capellam.]

talē nutrimentū. donaret suavis mater tua

Lactibi preberet dulcius ipsa parens

s' mater accelera tuā postula dona s' tue.

Est prope. festina matrem. pete munera matris.

p qz tenet mānas scz agno

Lac bibe. nam seruat ybera plena tibi.

s' dicit benigna agno prebet

Agnus ad hec. pia capra mihi lac dulce propinat

agnū loco mee nutrit genitricis

De vice matris alit. me vice matris amat.

scz ouī s' meo vitā hīc s' ego agnus

Non mihi sed domino prodest me viuere viuo

s' dñs .i. dorfa multas lanas

Ut metat in tergo vellera multa meo

ouī uenit foueri fomēso capres

Ergo mihi prestat nutriri lacte caprino

mee sugens deuoret scz lupino.

Quam lac matris habens mergat in ore tuo.]

supat diuitias tutā habere

Omnes vincit opes securam ducere vitam;

miserius nulli ens misera fructo diuitiarum

Pauperius nihil est quod miser usus opum.

s' est bono consilio vilius s' consilio

Nil melius sano monitu. nil peius iniquo.

documentū imitat iniquum

Consilium sequitur certa ruina malum.

Liber Elopi

Hic pōnit dō cumentum q̄ nihil est melius bono cōsilio: im-
mo quiliber prudens debet sequi bonum cōsiliū. Etiam in clu-
ditur q̄ illis qui loquuntur deceptorie non est credendum. Quod
deklaratur nobis per lupum ⁊ agnum sic Quodam em̄ tempore os-
uis quedam cōmisit cuidam capre agniculum suum nutriendum.
qui vberibus capre consuetus cum grege caprarum siluas ⁊ pascua
frequentauit. Lupus autem videns hunc agnum in campo: nec
audens eum inuadere propter hircum dixit dolose ad eum talia s̄
ba. o tu agne cur ambulas cum ista ferida capra matre tua dimissa
ite ad matrem tuam que seruat tibi plena vbera. Agnus ad hoc sa-
pienter respondit. O lupe non sum metipsum. s̄ domino alteri sub-
iectus sum qui me precepit ire cum grege caprino. cuius preceptis
parere teneor. Melius em̄ mihi ē q̄ nutriar lacte caprino q̄ q̄ ha-
beam lac matris mee. ⁊ mergar finaliter in ore tuo Concludi
tur ergo q̄ quiliber sapiens debet vri sano cōsilio ⁊ fugere insa-
num ⁊ cetera.

roboraui ^{s' venaticū} velocitate morbacitate iuuentute
Armanit natura canem pede dente iuuenta.

^{agilis atrox roboratus}
Hinc leuis. hinc mordax. fortis ⁊ inde fuit.
^{canta dona capit senectus fortitudine}

Tot bona furatur senium nam robore priuat
^{canis maxillas velocitate}

Corpus dente genas. et leuitate pedes
^{canis senex capit maxillas exilis debiles}

Hic leporem prendit. fauces lepus exit inermes
^{debile sui corrigit seueritas}

Elumbem domini corripit ira canem
^{dat loquelā canē exaltauit. s. iuuenturis}

Reddit verba canis. dum me pia protulit etas
^{valuit euolare fera meā velocitatem}

Nulla meum potuit fallere preda pedem
^{pregit pigritiā senectutis magnus honor}

Defendit culpam senq̄ laus ampla iuuentus:
^{pantiq̄ sez debilitate opatōes iuuenturis}

Pro sene (qui cecidit) facta priora vigent
^{nulla delectatio pseuerat vtilitas dilectionem}

Nullus amor durat. nisi fructus seruat amorem
^{s̄ hō s. tante dilectōis p̄moda ostendit.}

Quilibet est tanti. munera quanta fecit

Cumcōmento.

Espeū dñi. s. canis. s. spolia portauit

Magnus eram dum magna dedi. iam marcidus annis

hoccipedor pterito recordatio s. exhibiti

Vileo. de veteri mentio nulla boni.

approbas s. tpe iuuetutis s. tpe senij recomēdare

Si laudas quod eram quod sum laudare memento

i. tibi vtilē expellere. viciū s. est

Si iuuenem recipis. pellere turpe senem.

lamerabilis famulari famulat. hoī ingrato

Semifere seruire sciat. qui seruit iniquo.

misereri famulis prauus

Parcere subiectis nescit iniquus homo.

Dic ponit documētū q̄ hō necessitatus q̄ seruire alteri debeat caue

at ne seruiat misero z ingrato. qz seruiētibz ingratis sepe frustra

spes mercedis. Lōcludit etiā q̄ qlibet tpe iuuetutis dz se exercere i

bonis opibus. vt tādē illa pueniant ad augmentū remuneratōnis

Quod declaratur fabulose sic. Quodā em̄ tpe erat qdā canis mul

tū habilis ad venandū quare dilect⁹ fuit a dño suo. sed successu tps

cōtingit illū canē adueniēte senio illa venatōis habilitate puari. tam

cōtingit vno tpe q̄ iste canis senex curreret post leporē quē tandē ca

piebat. sed lepus a dentibz canis euasit. qz canis iā presenio edēra

tus leporē illū tenere nō potuit. qd̄ vidēs dñs multas sberibz canē

trucidauit. Lanis ho turbat⁹ dixit. o dñe cū erā iuuenis nulla pda

potuit meis euolare dētibz. sed iā senio obstāte nō valeo tā fortiter

predas cape. qre bona facta tpe iuuetutis dñt intercedere p me an

tiquo vt habeas me excusatū. Sed pchdolor q̄dū potui vtiliter

vobis seruiui z tūc a vobis diligebat. sed nūc ex quo vrbz deficiēti

bus vobis pficere neqo. totā vestrā a me auertistis dilectōnem. Et

iste est mod⁹ hodierni tps q̄dū hoies ab alijs psequūtur lucrū z

vtilitatē tādū eos beniuole tractāt. s; luxro cessante tepescit amor

et dilectio. Et ergo benedicat canis. Magnus eram cum magna

dedi sed iam vilis est antiquitas mea. nulla mentio habet de voīs

preteritis qd̄ tū est ptra hāc iusticiā q̄ Lōcluditur ergo q̄ ille ma

leseruit q̄ seruit homini maliciofo z ingrato

nemus sonū facie calia aialia fra aq̄tica stant

Silua sonat. fugiunt lepores. palus obuiat. berent

tardatio circūspiciūt pauent

Fit mora respiciunt. ante retroq; timent

in aio timores recordati.

Dum librant in mente metus. se mergere pacti.

qñ timent aquas subcus ire cernūt

Lum metuunt. ranas stagna subire vident

Tiber Etopi

lepor^{um} dixit spē hē. licitū est ^{formidinis}

Unus ait sperare licet. non sola timoris.

collectio ^{inutili}

Turba sumus. vano rana timore later.

bonā decēs habere ^{p̄mū p̄ncipiū saluatōis}

Spem decet amplecti. spes est via prima salutis

multoties timeri ^{nō timēda timor}

Sepe facit metui non metuenda metus

sz nostri ^{velocitas cordis stulticia leporis.}

Corporis est leuitas z mentis inertia nobis.

leuitas occasione ^{portat inertia timorē}

Ista fuge causam suggerit. illa metum

timorē habeat ^{metuit grauedie arrietatis}

Sic timeat quicumq; timet. ne mole timoris.

deficiat ^{intollerabilis recedēte pauor}

Spe careat grauis est (spe fugiente) timor

spem habeat ^{timuit q̄ deberēt mori in vita p̄manēte}

Speret qui metuit. morituros viuere vidi.

s̄ bono ducēte s̄ vidi ^{recedente obire}

Spe ducē victuros. spe fugiente mori

¶ Hic ponit documentū q̄ nihil melius est bona spe Istō nob̄ de
clarat fabulose p̄ leporēs Quodā em̄ tpe v̄to multū impetuose flā
re arbores cuiusdā nemoris p̄ flarū ventū magnū sonū fecerūt. vñ le
leporēs istius silue territi ceperūt fugere. z sic fugiēdo venerunt ad
quādā paludē quā p̄trāsire nō poterāt. ipi s̄ sic stātes viderūt ras
nas in palude se submergere. quare ipi ducti erāt ad maiorē terros
rē dubitātes an vellent se submergere sicut rane. Ipsi s̄ sic dubitā
tibus dixit vñ eoꝝ. vero nos nō sum⁹ soli q̄ vano timore timent. qz
videm⁹ q̄ p̄ timore inutili rane iste submerserūt se. quasi dicerēt va
ne timem⁹. Nolum⁹ ḡ z habeam⁹ spem bonā. nā spes est s̄rma via
salutis. leues em̄ sum⁹ ad currendū viā asperā. licet graues sumus
mente. Cōcludit ḡ q̄ null⁹ d̄z ita timere q̄ careat bona spe. Et di
cit autor hoīes morituri h̄ntes bonā spem de vita sepe diuti⁹ viuūt
et ecōtra aliq̄ victuri p̄ lōga tpa desperātes de vita citi⁹ sepe moriun
tur. nihil igit̄ ē meli⁹ bona spe. z nil peius desperatōe Moraliter
oīs hō patrie leges z s̄uetudines libet ferre d̄z. qz vanū ē loca muta
re. qz vbi cūq; fuerit aut a d̄ quōq; loca fugias sp̄ iucies tuū supiorē

tales al

agnellū p̄mittit cauleonū.

Apra cibum querens heduz cōmendat ouili

Cum cōmento

hedū capre firma custodit caula clausura

Hunc illi solida seruit ouile sera

hedū sapiēs capra suasioe preauisit

Natum cauta parens monitu premunit amico.

maneat int^o nocumēta vagabūdus

Ut lateat. nec sit in sua damna vagus.

hed^o abs cōdit se rāgit ianuas balatu.

Hic latet. ecce lupus mouet ostia voce caprina

dicit aperiant ianue pessulare.

Exprimit. vt pateant ostia clausa petit

maneat foris agnell^o de falsa voce

Sta procul hedus ait. caprisas gusture falso

indebite lupū foras.

Lum male caprisas te procul esse volo.

genitrix false figurat modus

Q^u mea sis mater mentitur imago loquendi

foramē p^{er} quā cerno ostendit

Rimula (qua video) te docet esse lupum

imp^{er}ssa filioz mētī instructio

Inlita natozum cordi doctrina parentum

facit honorē s^{ed} doctrina parentū

Sepe parit fructum. spreta nocere solet.

Dic ponit documētū q^{uod} pueri obediētes pntib^{us} sepe psequūtur cō-
modū r honorē de hoc. Et p oppositū pueri spnētes pcepta^{rum} parētūz
sepe psequūtur dāna r vicia. Un allegorice d^{icitur}. Audiet hic vitricū
patrē q^{ui} spuit amicū. Itē declarat fabulose sic. Quodā tēp^{ore} dux
capra qdā ad pascua iret reliq^{uit} paruulū hedū in domo. cui spcepit
domū obseratā custodire ne q^{ui}s intraret donec ipsa rediret. Dū autē
ista ad hedū capra dixisset. lup^{us} secrete astitit an^{te} fores audies quid
mater pcepit filio suo. s^{ed} cap^{ra} abeūte lup^{us} dolose veit r pullat an^{te} osti-
um incipiēs loq^{uitur} voce capina. vt cū puul^{us} maternā vocē audiret subis-
to clausas ianuas apiret. s^{ed} hed^{us} p rimulā spiciēs r lupū vidēs sic
ait. vocē qdē maternā audio. s^{ed} neq^{ue} caput neq^{ue} pedes ei^{us} video. im-
mo imago quā p rimulā video docet te eē lupū. q^{ui}re ad me nō intrab.
Lōcludit g^o q^{uod} pueri suis pntib^{us} obediētes prudē agūt. s^{ed} nō obediē-
tes sepūssē malo claudunt sine. Etia^m posset moralit^{er} pcludi q^{uod} obediē-
entes dō vitā efuā psequunt. s^{ed} q^{ui} diabolo obediūt damnantur

tale aīal agno astāre

dicit

magnū

Eruus oui presente lupo sic intonat. amplum.

Ill^{ud} frumētū. teneris soluere restitue ceruo

Uas vitrici debes reddere reode. mihi

Liber Elopei

scipit Baial obedit ouis scz lupi
Sic iubet esse lupus. paret ista timore iubentis

qz tio statuto pmittit s' soluere

namq; die s'po debita spondet ouis.

plongat agnellū ifestat pmissio

Sit mora. ceruus ouem verat de federe ceruus

ait agnus nō obligat pacta .i. timore.

Instat ouis. non stant federa facta metu

s' ouē optuit p'cipiēte oia p'mittere

Medecuit cogente lupo quecunq; fateri

s' ouē optuit doli remouere sibi dolo

Medecuit fraudem pellere fraude pari

anxietas in p'ria adest vora anxietatis

Lum timor in promptu residet. promissa timoris

nō tenent metus tenent

Trent. nil fidei verba timoris habent

¶ Dicau. po. aliā sa. cui? documētū ē. q. pmissioēs scē ppter metum
corpis nō obligat p'mittētē. Lōcludit etiā q. hō cū fraude p't se etiā
defedere p'tra malos z fraudulētos Istō declarat nob sic. qdā emz
tpe ceru? ipetebat ouē lupo p'nte dicens. q. sibi vas triticū dēret. qre
ceru? req'siuit ouē vt sibi satisfaceret. z lup? h' audies p'cepit oui vt sa
tisfaceret. qd audies ouis cū maguo tiorē r'ndit q. h' libētē faceret.
et assig'tus ē termin? solutōis. terminio at solutōis adueniēte accessit
ceru? ad ouē erigēs qd sibi p'missum fuerat. ouis at r'ndit se nihil cer
uo debere dicens. et si triticū tibi soluere. p'miserim. nō tamē solua. qz
solū ex timore p'ntis lupi p'misi. si em lupus nō affuisset nihil tibi
p'misissēm. qre nihil tibi dabo Lōcluditur ergo q. p'missiones ti
more mortis facte nō obligat p'mittētē ad satisfaciendū

rustici longe alicū nutriterat serpentē
Ustica mensa diu nutritum fouerat anguem.

.i. hois serpēs diligere pietatem

Humanam potuit anguis amare manum

pietas magna rustici variat .i. in ingrēitudinem

Bratia longa viri subitam mutatur in iram

serpētis mittit .i. securi.

Ira per anguineum dirigit arma caput

lesionis .i. rustici? paup' efficit .i. p' vuln? depaupatū.

Vulneris actor eget. se vulnere credit egenum

Cum cōmento.

serpenti ^{rogitat} ^{serpens dixit}
Angui pro venia supplicat. anguis ait

^{cut?} ^{rustico tā magna ascia}
Non ero securus. cum sit tibi tanta securis

^{pellis istas recordat scissuras} ^{cuti.}
Dum cutis hec memorat vulnere facta sibi.

^{s'anguē itez}
Qui me lesit item ledet si ledere possit.

^{utile est} ^{pfido nō adhibere fiducia}
Expediit infido non iterare fidem

^{peniteat delicti pctm} ^{inbulgeo.}
Sed si te pigeat sceleris. scelus omne remitto.

^{p qz fletus remissione} ^{i. p'ritōe mētis pmeret}
Nam gemitus veniam vulnere cordis emit

^{lesit} ^{ledere alia vice}
Qui primo nocuit vult posse nocere secundo.

^{miscuit pfidus dulcia aconita estimo}
Qui pedo it infidus mella venena puto

Hic autor ponit aliā fabulā cui⁹ documētū est. qz hō sel' inuctus
in dolo s'q' habet suspect⁹. qz h'm iura Qui semel ē mal' s'p' psumitur
malus in eodē gñe mali. vtz de re. iu. li. vi. Includit etiā qz forefcoz
ex p'ritōe veniā petens dz merito veniā cōseq' Jitō declarat fabulo
se p' rusticū z anguē. Quodā em tpe rusticus in domo sua serpētes
nutriuit. quā ppter anguis merito tenebat diligere illū. qz ab eo suū
recepit nutrimentū. nec sciuit qz rusticus ei nutrimentū ad malū fi
nē mīstrabat. Successu s'p' t'pis rusticus iratus intēdebat exeq' s'f
rusticū depaupari. depaupatus ergo rustic⁹ cogitauit sibi paupra
tē accidisse eo qz anguē pcussisset. quare rusticus rogauit anguez vt
sibi ignosceret. Anguis aut' rridit rustico dicēs. ex h' qz volebas me i
terficere tibi nō credā ampli⁹. etiā nō sum securus cū in manu tua
tantā habeas securim. nā exq' me semel lesisti timco iteruz a te ledi.
tamē qz penitet te delicti. iō forefactū tibi dimitto. qz gemit⁹ z coz
dis p'ritio veniā pmerent Concludit hic etiā qz dulcia z delectabi
lia ppter malū finē alicui exhibita n̄ sūt. s'ā dulcia. s'z poti⁹ venena;

^{culcx pūgit s'hoiem} ^{pcutere}
Uasca pemit caluum. caluus vult ledere muscam
^{pcuriat seipm musca}

Ut muscam feriat se ferit. illa ridet
^{s'ho dz} ^{i. mors} ^{ppinqua}
Caluus ait. te parca iubet vicina locari

Tiber Elopi

^{pcutior} ^{pcutiaris morieris.}
Siferior rides. si feriare caedes.
^{sanus} ^{pcussus vna vice} ^{morieris}
Solpes ero decies ictus. semel icta peribis.
^{parata s'caluo fauor} ^{s'mulce.}
Est mea prompta mihi gratia. surda tibi.
^{merito} ^{offendi} ^{offendar.}
Iure potest leoi lefor. si leodat in illum.
^{a quo} ^{pua} ^{icepit lesura}
Unde breuis cepit lesio. magna reoit.

¶ Hic autor ponit alia fabula. cui⁹ documentu e q^o hoies debiles
 potetiorib; volentes nocere sepe decipiuntur. **L**occludit ena q^o ex modi
 ca re frequer magnal' oris. **I**sto declarat fabulose sic. quodaz em
 tpe sedit musca sup caput hois calui vt ipm morderet. calu⁹ no sen
 ties musca exredir manu sua vt musca pcuteret. sed seipm pcutit.
 qd videt musca ridebat. **A**it ergo caluus. tu musca rides qm ego p
 cutior. sed si tu selpcutiaris mor morier. z licet ego decies pcutiar
 sanus tu pmanebo. **A**llegorice p ista caluu intelligi pnt religiosi
 per musca hoies seculares q^o religiosos infestant z deridet. sed ipsi
 sententia diuine iusticie cōtra eos lata eternali pibunt

^{illo aiati inuitate} ^{tal' auis s' hie.}
Ulpe vocante venit speratq; cyconia cenam
^{decipit cyconia humidis} ^{irridere}
Fallit auem liquidis vulpe iocante cibus
^{qn labit s' vulpes} ^{sozhet s' cyconia tristitia}
Lum bibit ista cibos solum. bibit illa dolorem
^{ista deceptio ptra vulpe machinat} ^{i. deceptōes}
Hic dolor in vulpem fabricat arma doli.
^{modici tps breue} ^{cyconia dixit}
Sunt pauci mora pauca dies. auis inquit habemus
^{cibaria} ^{valent s' tu vulpes s' ad nos.}
Fercula. que sapiunt. dulcis amica veni
^{vulpes} ^{cyconia} ^{cibaria fundit.}
Hec venit. hec vase vitreo bona fercula condit.
^{admittit} ^{s' stricti} ^{i. cyconia.}
Hec solam recipit formula vasis auem
^{zmedat cibos visu} ^{splendor dapes denegar.}
Laudat opes oculo vasis nitor. has negat ori.
^{s' vasis} ^{duplicat} ^{sez ciboz} ^{s' vulpis}
Formula. sic geminat visus odorq; famem

Cum cōmento.

Sic vulpes ieiuna redit. sic fallitur audens
esuriēs reuertit decipit
decipe dolo decipit s' vulpes

Fallere. sic telo leditur ipsa suo

.i. nō vis fieri s' hoīb'

Que tibi non faceres. alijs fecisse caucto
tormenta nō vales sustinere

Vulnera ne facias. que nequis ipse pati

Hic au. po. aliā fa. cui⁹ documentū ē. q' nemo faciat alteri qd sibi nō
vellet fieri Etia includit q' nemo aliū decipiet ne sili mō decipiat.
Hoc inuis nob p vulpē z cyconia. qdā em tpe vulpes iuitauit cyros
niā ad cenā doloso tñ aso. z pauit vulpes bona z liqda cibaria. z ef
fudit ea late sup mēsa. vñ cyconia rostro suo lōgo cibaria illa sume
re n̄ potuit vulpes at lingua sua lingēdo sola oia cibaria sūpsit Lyco
nia at vidēs se sic delusam cogitās de vindcā volens vulpi reddere
rationē iuitauit eā paucos p⁹ dies i domū suā. z bōa fercula ppauit
q̄ i vase vitreo strictū hūte orificiū reposuit Vulpes at ad cenā veit
ens cibaria nec lingua nec ore attingere potuit pp vas artitudiez. Ly
conia s'ro rostro suo lōgo i vas imisso oia illa cibaria sola coedit Sz
vulpes vidēs se ea q̄ p⁹ decepat arte delusaz tristis z famelica rēcessit
p qñ ptransit inuenit scia elatū.

Am legit arua lupus reperit caput arte superbum.

caput decorat mag scia maxillis

Hoc ornat hominis ars preciosa genis

caput vtroqz vertit .i. sequētia dicēs

Hoc lupus alterno voluit pede verba resoluens

sine loq̄la maxille .i. sine corde.

O sine voce gene. o sine mente caput

obtenebrat delet mētis obtusitas decorē.

Fulcat z extinguit cordis caligo nitorem

.i. mens in mūdo splēdor.

Corporis est animus solus in orbem itoz

Hic au. po. aliā fa. cui⁹ documentū ē. q' bōa naturalia mltō p̄stā
tiora sunt foruitis cuiusmōi sūt dīrie pulchritudo z alia silia. In
cludit etiā q' bōna aie sicut boni mores virtutes z scie pualet bonis
corpis vsunt pulchritudo fortitudo sarsitas zc. Istō inuis nob per
qdā caput hūani capitis formā hñs. qdā em tpe lup⁹ p̄rāsics cā
pos inueit qdā caput artificialē sc̄m hñs formā hūani capitis. qd
sub pedibz suis voluebat dicēs Tu qdē habes formā z dispōez ho
minis sensiti uiz carēs rōne. si aut rōem haberes nō sustineres illud
quod tibi facio

Tiber Elopi

tal' auis ornato tal' auis vestitu
Raculus inuenti picto pauonis amictu
seipm ornat sustinere spnit .i. eiusde' gnis
Sepolit. et socias fere superbit aues
sp' gculu esse pluma ostendit
Quem fore pauonem pauonis penna fatetur.
nature sp' gculus socius.
Pauonum generi non timet esse comes
fraude' p'cipit fieri .i. laudem
Pauo dolum sentit. falsi pauonis honorem
arguit coartata .i. ictibus graculu.
Incepat ⁊ domitam verberare nudat auem
sp' gculus vitat .i. magna' verecundia.
Ruda latet. sociosq; fugit nimiumq; pudorem
sustinuit aspo sp' gculu rostro .i. pauo
Sustulit ⁊ duro vulnerat ore comes
exaltas se nimiu cadit in infimis
Ascensor nimius. nimium ruit aptus in imis
sp' ad ruina magna
Est locus est leuis hic. illa ruina grauis
magis estimat p'ius natural' p'cedit
Qui plus posse putat sua qm natura ministrat
sua p'ate' excedens seipso .i. adp'tate
Possessuum superans se minus esse potest
q' ule apta p'ius naturalis
Sic tibi nota satis nature meta fuisset.
sp' in corpe paup .i. sine plumis esses
Nec vilis nec inops nec sine veste fores
scz bona no placet p'riu' raptor
Cui sua non sapiunt. alieni sedulus auiceps
illud capies .i. ille deficit.
Quod non est rapiens definit esse quod est.
Hic po. documetu q' dlibz caueat petere. illa q' statui suo n' p'gruie
Ena' icludit q' dlibet caueat se vsurpare res alienas. na' d'cuq; appe
tit iuuite bona. aliena sepe puat ta' ill' q' p' q's. qd' declarat nob sic.
Quoda' em' tpe' gcul' pulcra' pelle' pauois inuicit qua' iduebat ⁊ se i
tatu' exabat supbiendo de sua pulcritudie q' alio ⁊ gculoꝝ societate
sp'eta pauoib' se adiunxit inf' q's p'uerfabatur finges se ee' pauonem.
Tade' qda' pauo p'cipies ea' n' ee' vez' pauone' sz fictu' pelle' pauois si
bi abitarit denudat ip's oibo plumis p'p'is. mistisq; plagis i' o'ria

Cum tōmento

extra pauonū societate ipm picat. Lū aut sic erat ciect^o audebat ve
nire inter alios graculos. sed sol^o in secreto loco latebat. Quē ali^o q^o
culus increpauit, dicēs. socie mi q^o petebas qd tibi nō rgruebat. is
magnū malū passus es. q^o cupiēs plumas pauois ab honore pprio
priuarus es. Lōcluditur ergo vt prius dictum est

tale aīal impetū. p q^o .i. ductor
Mula capit cursum. nam mulam mulio cogit

^{pinis} ^{lesione.}
Mule musca nocet verberare siue minis.

q^{re} fesso aurigā tardaris
Cur pede sopito currum tempusq^o moraris
mulā sbero trudo mūla.

Te pemo. te pungo. pessima curre leuis

.i. dicit dicitis .i. apparere

Multa refert. q^o magna tonas. vis magna videri.
^{tue mine} ^{opa mule.}

Nec tua verba nocent. nec tua facta mihi.

^{muscā parior} ^{illa ps aurige}

Nec te sustineo. sed eum quem sustinet a ris.

^{s'aurigā retinet} ^{deorsum pcurit.}

Qui mea frena tenet. qui mea terga ferit.

.i. pauēs robusto.

Audet in audacem timidus fortiq^o minatur

^{infirmit} ^{qū cernit.}

Debilis audendi dum videt esse locum.

¶ Hic ponit documentū q^o hoies naturalit^r timidi vidētes aliorū
miseriā nocēdo sepe sūt peiores his q^o q^o ex natura sūt audaces. Qd
declarat nob sic Quodā em tpe mula trabēs curz pcuriebat duris
sberib^o ab aurigā. eo q^o veloci motu curz nō trahēbat. qd videns
musca cepit morsib^o tor. q^{re} mulā dicēs. o mūla curre velocit q^o ego
pūgo te Audiēs h mūla rūt. o musca q^o vides me castigari dic^o mi
hi oppbriosa sba. z tū nec sba nec scā tua nocēt mihi. s^o solū auri
gā q^o sberib^o me pmit ¶ Lōcludit q^o hoies timidi qū vidēt alios
diffortūatos pari miserā mag^o eis no eēt q^o potētes z audaces. In
cludit etiā q^o timidi audēt inuadere audacē dū viderit auxiliū. al^o s^o n

^{talis auis} ^{iurgia tale aīal loq̄la verat}

Aasca mouens lites. formicam voce fatigat.

^{supscriptōib^o} ^{vilit^r musca.}

Setitulis ornat turpiter ipsa suis

Iber Elopi

anguis infusa cavernis musce inestiga. velocib.
Zopes mersa cauis. leuitas mihi queritur alis

caverna mansionē musce
Dat tibi fossa domum. nobilis aula mihi
delicata cibaria. frumēta mus. a. regal' mēsa fouet
Delicie sint grana tue meresia nutrit

potas potū turbidū bonū vinū
Densa. bibis fecem. sed bibo dulce merum
sez terre pstat vas aureum
Quod bibis a limo fugis. mihi suggerit aurum

lapides .i. sedēdo sedes regales
Quod bibo saxa premis. regia strata premo
loci nutritiōno dormitozijs dñis vroz
Sede cibis potu talamis cum regibus vroz

domicelle firmo maxillis
Regine teneris oscula figo genis
nocētia attribuit tale aial damna.
Non minus videntes reddit formica sagittas
.i. multū

Et sua non modicum spicula fellis habent
gratulor ielusa cavernis ala.
Ludo mersa cauis. nescit tua penna quietem
formice. modica sufficiūt musce magna
Sunt mihi pauca satis. sunt tibi multa paruma
formicā iocūdā p̄cipit specula muscā .i. mēsa
Delectam iubet esse cauis. te regia tristem

formice frumēta sez musce diuicie
Plus mihi grana placent. q̄ tibi regis opes
puerit formice musce.
Venatur mihi farra labor. tibi fercula furtum
fercula. formice dulcificat sez regia cibaria.
Deci mihi par mellit. toxicat illa timor
pura farina vroz. musca. maculas q̄cunq; tangis
Dundo farre fruor. tu sedas omnia tactu.

p. q. s' ego formica oib; tu musca
Lum nulli noceam. cui libet ipsa nocēs
formice. nō nocēdi exēplū musce. vitalis optatio
Est mea parcendi speculum. tua vita nocendi
accipio musca spolia deglutitris
Sunt mea que carpo. tu nisi rapta voras.

Cum cōmento

edas scz tu esca sp ego formica deficiam
Ut comedas viuus. comedo ne viuere cessem
formicā molestat muscā expellit
Denihil infestat. te fugit omnis homo
a q̄b^o accipit ab illo naturali instrumēto
Unde petis vitam. rapitur tua vita palato
melliflua amaritudinem. strōne
Dulcia vina bibens. fel necis atre bibis;
interficiit musce fugata flatu.
Senecat ala tibi ver. tola victa flabello
mortē sustineris .i. h̄i mortua
Aut mortem pateris. aut semiuiua iaces
vales estaris p̄seuerare.
Si potes estui donis durare fauoris
oīa alia scz musce.
Etetera si parcant non tibi parcit h̄ yems
toāda sp̄ p̄bo vili vilia tribui
Dulcia pro dulci. pro turpi turpia reddi
suētū illud instrumentū preparat.

Verba solent. odium lingua fidemq; parit.

Hic ponit documētū q̄ p̄ls nō dz vniū a p̄probare z aliū vitupa
re p̄pter laudes p̄prias. Includitur etiā q̄ hō debet tēpate viuere et
non presumptuose. Includitur etiā q̄ honesta allocutio honestam
meretur responſionem. z allocutio peruersa generat odiū. Istud de
claratur nobis per formicam z muscā. Quodam em̄ tpe musca vi
tupauit formicam dicens se esse nobilem. formicā aut̄ ignobilez. qz
formica esset tarda morans in cavernis terre. ipsa aut̄ musca esset
leuis potēs volare p̄ alta. Etiā dixit q̄ formicā viueret de granis z
biberet fecē sugens potū suū ex limo terre. musca aut̄ viueret de mē
sa regia z biberet ex vasis aureis. z sic in multis alijs musca vitu
perauit formicā. vt p̄z in textu. His auditis r̄sōdit formica musce
incredpādo eā dicens. o musca q̄uis sic epularis. tñ nō es laude dig
q̄uis etiā te laudasti. lz illa q̄ dixisti sunt f̄a. hēs tñ alios defectus
maiores. z r̄sōdebo tibi p̄ ordinē ad obiecta tua. P̄tio lz moror i ca
uermis fre. tñ ibi hēo vitā q̄etā. tu lz p̄ alta volas. cares tñ tua q̄ete
et lz etiā cōedis de mēsa regali. z ego de ḡnis campi tñ ista modica
mibi sufficiūt lz tua multa nō sufficiūt tibi. et sic formica ad oīa r̄sō
dat vt p̄z i textu. Moralr p̄ formicā p̄nt̄ itelligi hoies boni z iusti
qui de laboribz p̄prijz viuūt z modico p̄tentant. Per muscā itelli
gunt̄ hoies q̄ curias dñoz sequūtur. multa sibi accumulātes iuste
et volētes alijs p̄esse dicētes se nobiliores eē. z vitupantes paupes.

Liber Elopi

Quibus paupes p̄nt r̄dere meli^o ē modicū habere iuste q̄ magnas
diuitias iniuste. Paupes em̄ de laboribz viuūt sobrie z caste. z iu/
sta possidet. avari em̄ z gulosi bona sua interdum iniuste acquirūt
de quibus gulose viuunt

tali aiali i. crimine cogit

Espondere lupo de furti labe tenetur

scz vulpē .f. lup^o .f. furtū .f. vulpes

Vulpes. eam vocat. hic petit. illa negat.

hoc aial

subtilitas.

Simeus est iudex. iudicis non errat acumen

i. secretū cordis portat

Judicis archanum mentis in ore gerit

s' sime^o cogitat desideras dolus

Judicium fingit. poscis quod poscere fraus est.

petis fiduciā scz aliq̄ fidelitas.

Vulps fidem de re. quam negat ipsa fides

vulpes rapinas lupū psuetudo

Tu bene furta negas. te vite purior vsus

excusat discordiā rpat odium

Liberat. hanc litem par domat. ira cadet

vnitas deceptio pductrix

Simplicitas veri fraus estqz puerpera falsi

pcoris opera

Esse solent vite consona verba sue

malis opibz instructi nō valēt i. peccata

Sordibus imbuti nequiunt dimittere sordes

decipere decipe desiderat

Fallere (qui didicit) fallere semper amat

Hic ponit documentū q̄ homies psueti malefacere difficulter
p̄nt cōsuetā relinquere. qz psuetudo est altera natura. vnde p̄tingit
q̄ hō cōsuetus male facere vix p̄t bñ facere. Quod declarat nobis q̄
vulpē z lupum. Quodā em̄ tpe lupus accusabat vulpē de furto. et
traxit vulpē in cām corā iudice qui erat sime^o. Simeus aut̄ discre
tus iudex dixit ad lupū. o lupe quare vulpi furtū imponis. certe cre
do q̄ vulpi iniuriā facias cū vulpes sit iusta z recta in oibz suis fac
tis sine dolo z fraude. q̄re ammiror q̄ a vulpe q̄ris hāc rē quā vul
pes tibi nō abstraxit. Q̄ aut̄ vulpes sit iusta z rēā oñdit su^o modus
viuendi honest^o. Hoc aut̄ derisorie dixit. qz vulpes minime simpli
ces sunt. Un̄ p̄cludit. q̄ q̄ psueti sunt mala facere difficult p̄nt illa
relinq̄re z bñ facere. sicut vulpes psueti sunt fraudulēter viuere

Cum cōmento

rapina raptor tale aīal rogar
Reda viri pcedo murum mustela pccatur
indulgentiā misereri s^m mustela.
Da veniam debes parcere. parce mihi.
mundat .s. mure ab immūdicta
Q^d caret hoste domus. q^d abest a sorde fatetur
s^m seruitū supplicat .i. parce
Esse meum pro me te rogat. ergo faue
ministerio s^m mustele operum.
Seruitio me redde tuo. mihi redde laborum
munera s^m salua
Præmia. pro dono sit mea vita mihi
s^m vir de laborz venia intentōi.
Ille refert. operum debetur gratia menti
labori acceptū volūtas.
Non operi gratum mens bona reddit opus
actualr .s. in aīo
Nemo licet pro sit nisi vult prodesse meretur
vtilis esse inimic^o nocere
Non prodesse potest hostis obesse volens
s^m viro vtilis esses intendebas
Cum mihi prodesse mihi non prodesse volebas
scz muribus s^m mustela inimicus
Hostibus ipsa meis ⁊ meus hostis eras
s^m viro .s. mures interficiens s^m mustele vtilis
Non mihi mōstra necans. sed eras tibi prouida soli
valebas comedere
Sic panem poteras rodere sola meum.
s^m tu mustela s^m tue tributum.
Panc meo pinguis mihi da pinguedinis vsūm
sp^m meis reddo mortē rea mori moriaris
Damnus penso necem. digna perire peri
ornat opus animi .i. sola intentio
Nil decorat factum nisi mentis sola voluntas
psidero animi intentionem.
Non operis factum. sed noto mentis opus

Hic autor ponit aliam fabulam. cuius documentum est. q^d ni
hil ornat opus aliquod quantum bona voluntas et recta intentio.
Includitur etiam. q^d non semper merces tribuenda est homini be
nefacienti. quia aliquis int^m erdū bñfacit alicui. tñ ille iurendit no/

Tiber Elopi

cere ei. Jhd declarat fabulose sic. Qdā cū tpe mustela morabat in
domo cuiusdā viri oēs mures illi⁹ domus deuorans Cōtingit autē
mustelā illā captā viro illo. q̄ capta rogabat veniā dicens **D** bōe vir-
pe mihi 2 da veniā mihi. qz tora dom⁹ tua p me a muribz libata ē
faue ḡ 2 redde mihi p̄mia laboris mei. 2 sit mihi vira mea p merce
de Lui viri ait. grā 2 actōes debent mēri 2 nō opt. q̄si diceret. bona
opa dñi attēdi ex bona volūtate opant⁹ **U**n̄ lz q̄s bñfecerit alteri si
tū n̄ intēdat n̄ meret ex h̄. sic lz tu mihi p̄fuisles n̄ tū intēdebas. q̄a
hostis mihi eras 2 etiā hostibz meis. s. muribz. q̄s si it fecisti cā mei
sz suū p̄i⁹ lucro yr. s. sola meū possis rodere panē. 2 p dānis mihi illaris mortem
habeb. Cōcludit ḡ q̄ sola bona volūtās reddit op⁹ meritorū 2 lau-
dabile. 2 n̄ ipm op⁹ Allegorice p̄smustelā p̄nt intelligi hypocrite
q̄ p̄f hūanā laudē faciūt mltā ḡna bonoz opoz. yr a p̄pareat boni 2
iusti in sp̄cū hoīm. q̄ tandē in agone mortis p̄stituti eterno igni cō-
demnātur. lz tūc excusent se dīcētes **N**ōne dñe opa boā fecim⁹ **D**ñs
āt rūt eis. nescio vos. qz nō p̄pter me. sz p̄pter glām tpalē fecistis illa

similari thauro inflat s' rana.

Quari vult rana boui. tumet ergo. tumentis

inuenis desine in p̄parōe ad bouē.
Fatus ait. cessa. p̄ boue tota nihil.

tristat magis inflat increpat s' rana.

Rana dolet: meliusq; tumet. p̄mit illa tumentem

supare. nō valeb supata rumpi
Vincere nō poteris. victa crepare potes

tercia vice s' rana infestat inflatio inflatōis.

Tercius iratam veget tumor. illa tumoris.

rūpit ranā itelina effluunt

Lopia findit eam. viscera rupta patent

i. cum supiore inferior ligare postponat. i. seipm.

Lum maiore minor contendere desinat. et se

peutes moderet.

Consulat. vt vires temperet ipse suas.

Hic au. po. alia fa. cui⁹ documentū ē. qz mior nō dz se p̄pare ma-
iori qz p̄parōes sunt. odiose. Cōcluditur etiā qz supbia paupm ē mlt⁹
tū vitupanda Jhd declaratur fabulose sic. Qdā ei tpe rana ex palu-
de egressa vidit mgnū bouē i pasuis. cui volēs eē silis iccepit suffla-
re dīcēs filijs suis. aspiciēte me an̄ sim eq̄l boui. Qui dixerūt. neq̄z
qz respāi bouis nihil es. Et tūc rana scdo magis inflauit se dīcēs. qd
mō vob̄ videt ur. Et illi dixerūt. tu nullo mō potes eē boui eq̄l. sed

Cum cōmento

potius creperes q̄ medius. Un̄ rana irata tercio inflauit se a deo
crepuit per medium

^{intēdens rapinē} ^{sentis}

Ollicitus prede currit leo. spina leonem

^{ledit} ^{offendit s̄ leonis infira}
Vulnerat. offendit in pede mersa pedem

^{pausa} ^{agilitas improuisa casum.}
Sit mora de cursu. leuitas improuida lapsum

^{frequentē} ^{offenso} ^{.i. q̄tuor.}

Sepe facit. leso stat pede turba pedum.

^{s̄ leonē p̄mittit lesio .i. putredinē queritur.}

Vixegrum sinit ire dolor. saniemq̄ fatetur

^{lesio} ^{ostēdit .i. plage} ^{lesura.}

Vulnus idem loquitur. vulneris ipse dolor

^{p̄ q̄ vulnerauit cūctus medelā dat s̄ miseris.}

Eum lesit miseros fortuna. medetur eisdem

^{.i. ergo} ^{q̄re curatozē vulnus}

Hinc est cur medicum cura leonis habet

^{p̄ q̄} ^{opilionē inuenit}

Nam leo pastorem reperit. pastorq̄ leonē

^{p̄ cibo prebet agnū spernit s̄ leo s̄ agnam}

Pro dape tendit ouem. respuit ille dapem

^{s̄ leo} ^{vulnus extēso} ^{ostēdit s̄ pastorem}

Supplicat. ⁊ plagam tenso pede monstrat. et illum

^{rogat auxiliū opilio plagas leuit sp̄intre}

Orat opem. pastor vulnera soluit acu

^{recedit cū putredine .i. spina s̄ ext̄is lesionis}

Exit cum sanie dolor ⁊ res causa doloris.

^{s̄ leo} ^{sanantē .i. p̄tingēdo s̄ pastoris}

Hic blando medicam circuit ore manum.

^{sanus recedit beneficij memorias} ^{retinet}

Sospes abit. meritiq̄ notas in corde sigillat

^{duratōe t̄pis obliuisci .i. b̄n̄ficiū illatū nō potest}

Tempore deleri gratia firma nequit

^{post h̄} ^{retia incidit v̄b̄ rhome} ^{capture.}

Hinc leo vincla subit. rhomane gloria prede

^{s̄ leonē tenet} ^{affociat leo bestijs feris}

Hinc habet. ⁊ multis additur ille feris.

^{mortis occasione opilionis delicto} ^{dedit}

Ecce necis causam pastoris culpa propinat.

Liber Elopí

includit .i. in medio aialiu cibus leonibus
Lauditur in medijs. et datur esca feris
pastorē leo gnoscat accidit pastorē pastor s'pastori.
Hunc fera presentit. petit hunc. timet ille timentí
pastori leo applaudit s'pastor recedit anxietas.
Huic fera blanditur. sperat. abit. q' timor
crudelitatis s'leo leo applaudit
Nil feritatis habens. ludit fera. cauda resultat.
leo māsuetus fit nō ondit crudelē bestiam.
Dum fera mansuescit se negat esse feram.
s'pastorē seruat reddit cū beneficio sibi factā
Hunc tenet. hunc lingit. pensatq' salute salutem
pmittit plagas s'vulnera.
Nulla finit fieri vulnera. nulla facit
.i. rhomani mirant pastori fere.
Rhoma stupet. parciſq' viro. parciſq' leoni
s'leo reuertit nemora reuertit pastor .i. in domū suā
Hicredit in siluas. et redit ille domum
beneficiū obliuisci lōgeitras

Non debet meritum turpis delere vetustas.

.i. recepti recordātes hoies beneficiū
Acepti memores nos decet esse boni.

Hic au. po. aliā fa. cum^o documentū ē. q' t'p'is lōgeitras nō d'z delere
bñficiū acceptū. s'z oī t'p'e q' bñficiū accipit tenetur eē memor illi^o Ju
rta dcm Seneca dicentis in libro de bñficijs Obluisci bñficiū accep
ti ē animi malignātis Istō declaratur nob p quēdā opilionē z leonē
Quodā ei t'p'e leo p'de cupid^o pcurres siluā p loca spinosa pedē suū
in spinis adeo vulnerauit. q' vltren^o pcedere n̄ potuit Leo hō sic vul
nerat^o huc z illuc circūiens remediū sui doloris q'suuit. rādē at que
dā vidit outū postorē curā sui gregis i viciis o nemozē agēre. hūc leo
aggrediēs medelā ab ipō sperās pedē sibi porrexit Pastor at gniſ
ra doloris cā pedē apphēdēs spinā cū sanie extraxit Leo hō sic cur
rat^o gtes q's natura pcessit submisso capite z amicabili sue cauda
blāditōe medico suo dedit z sic pastorē valefaciēs recessit. s'z acceptū
beneficiū in corde suo retinuit. Lōtigit aut postea q' iste leo fuit
captus a rhomanis. z inclusus in quodā castello cum multis alijs
feris z leonibus. in quod et malefactores a feris deuorandi intru
debantur. Porro contigit q' idem pastor coram rege super qu odā
crimine accusaretur. qui iudicio regis in locum damnatorum mis
sus est a leonibus deuorandus. Leo autem medicū suū gnosscns
digno q' ponit vueratur obseq' o aliosq' leones i ip'z sequire volētes

Cumcōmento.

coercuit. 2 sic pastore illū a dētib; leonū 2 feraz defendit Qd̄ vide
tes rhomani mirabant̄ valde. vñ ā miratōe 2 pietate p̄moni ābos
sc̄z leonē 2 pastore dīmiserūt. q̄ sc̄o leo redit ad siluā 2 pastor ad dos
mū suā Lōcludit ergo q̄ sp̄ bonū ē bñfacere 2 bñficiū remissi. q̄a
mutuis bñficijs crescit amicitia. 2 mutuis maleficijs discordia cres
cit Notādū etiā. q̄ fm̄ q̄sdā p̄ns text̄ nō int̄dīt fabulā. s; veraz
hystoriā. qz̄ hīc n̄bil ponit qd̄ icludat ip̄possibilitatē credēdi. Un̄ dī
cūt qd̄a istā hystoriā reperiri croniciis rhomanoz̄.

rodit pascuā aspiciē equū ars medicinat̄
Qndet equus pratum. videt hunc leo. cura leonem
p̄mouet cibis

Hec mouet. vt fiat esca leonis equus

^{s̄leo} Inquit equo. mi frater aue. fruoz̄ arte medendi
^{locius} ^{s̄equo} annuit ^{medicine.}

Et comes 2 medicus sum tibi. fauet equus

^{pcipit} ^{dolos} ^{deceptōi} cū dolo obuiat
Sentit equus fraudes. 2 fraudi frauderelisit
^{i. insāto} ^{cogitās} dolos ^{dixit}

Vente prius texens retia fraudis ait

^{inquitus} ^{optatus} ^{s̄leonē} ^{plēnat.}
Quesitus placidusq; venis. te temporis offert
^{oportunitas} ^{rogat} ^{s̄equo} i. spina lesus

Bratia. terogitat pes mihi sente grauis

^{s̄leo} annuit appropinq̄t ^{demisso} capite ^{pedem.}
Hic fauet. instat equo. submisso vertice. calcem
^{incussit} ^{extinguit} i. vitā.

Imprimis. 2 sopit membra leonis equus

^{recessit} illa extrasis ^{potest} ^{redire.}
Uix fugit ille sopor. vix audet vita reuerti

^{s̄sua} ^{erigēs} ^{suspiciē} i. equus recessit

Uix leo colla mouens respicit. hostis abest

^{incolpat} ^{s̄iuste} ^{p̄fraude} ^{s̄dignā.}

Sic leo sedamnat. patior pro crimine penam

^{p̄ q̄} ^{fuit} modū amicitie inimic̄

Flam gessi speciem pacis. 2 hostis eram

^{tu nō} ^{p̄fitearis}

Quod non es non esse velis. quod es esse fateris

^{s̄alids} i. sc̄dm̄ p̄itatē ^{nō} ^{fatef}

Est male quod non est. qui negat esse quod est.

Hic au. po. aliā fa. cui⁹ documētū ē. q̄ null⁹ dz̄ se fingere talē q̄t
nō ē. nec silr̄ dz̄ se negare talē qual' ē. Includit etiā q̄ bñ loq̄ns 2 ma

Liber Elopi

hū intendēs sepe suffert malū qđ intēdebat. Itā offoſt nōb p leonē
 et equū. qđā em̄ tpe ſterit equ⁹ in paſcuīs. ⁊ ecce leo pde cupid⁹ exiſ
 prouoſo ſupueit. que v̄r vidit equ⁹ graui meru ppletus ē. ⁊ ait intra
 ſe. Anguſtie mihi vndiqz. q̄ fugiendū ſit ignoro. leoni em̄ reſiſtere
 tutū nō eſt. tergū etiā pberē viciū ē. Sed cogitās leonē eē pſū ⁊ m̄
 ſericordē ſunulato lāguozepinnūre cepit claudicās in poſteriori pes
 de. qđ v̄r vidit leo equū acceſſit ⁊ medicū ſe ſinxit Qđ audies equ⁹
 leonē ſe diu inq̄ſiuille dixit. ⁊ iā oportuno tpe aduciſſe. dextrū ſibi
 onīdēs pedē poſteriorē lin q̄ ſpinā ſe h̄re dixit Leone aut appropin
 quāte v̄r doloris cām inq̄reret eleuato pede ꝓcuſſit frontē ei⁹ calce
 ſigillādo adeo qđ ad terrā ſemiuiu⁹ cecidit. ⁊ leone ſic pſtrato equ⁹
 velociter auſugit. Leo ſo ſic extinctus cū poſt longā morā caput
 ſuū vix erexiſſet. ⁊ circūſpiciēs equū nō vidit. ait intra ſe. merito
 hec patior. qz mētiebar me eē amicū cū m̄ inimic⁹ eēm. Laueat ſi
 bi q̄ſqz ne alteri onīdat ſo v̄r facto qđ corde nō intēdat. nec onīdat
 ſe amicū cū ſit inimic⁹ ne ſibi ꝓtigat ſicut leoni ꝓtigat ¶ Doraliter
 nullus d̄z ꝓueriſiſi mifereri. nec iniquos fouere. qz quāto plus fouen
 tur tāto nociuiorē efficiuntur

gloria.

.i. ornāmētis

exaltat ſe.

Audet equus phaleris. freno sellaqz superbit.

p certo ornāt

ornāmēta

Ista quidem vestit aureus arma color.

obuiat aſinus

platea coarrat

Obstat aſellus equo. vicus ꝓemit artus aſellum

.i. agguāt ꝓōdus

.i. pullus

Vexat onus. tardat natus. eundo labor

s' equo ipediuit equus ꝓclamat.

Qz sibi clausit iter ſonipes inſclamat aſellum.

.i. obuias

.i. tu miſer aſine

Occurſiſi domino vilis aſelle tuo

s' aſino

.i. grām

delicto ſupbie

Vix tibi do veniam de tanto crimine factus

ꝓrebēda eſſet eſſet

s' ego equus

Qui via danda foret libera dignus eram

.i. tacet s' aſinus

ſe. ex verecūdia tacēdo

Subtricer ille timens. mutuſqz ꝓudore ſilendo

ſecuriōz

nō aduertit

Tutior. ⁊ ſurda ꝓreterit aure minas

magna dignitas

decreſcit

p qñ ſupare ꝓſumar.

Summus honoz declinat equi. dum vincere temptet

ſupatur

intestina fracta nō ꝓmittunt.

Vincitur. ⁊ curſum viſcera rupta negant.

Cum cōmento.

^{s'equus} ^{ornamētis} ^{spoliat} ^{deaurato}
Priuat^r phaleris. freno priuat^r honesto
^{s'equū} ^{vepat} ^{pr̄tine} ^{currus} ^{onerofus}
Hunc premūt assidue reda cruenta iugo
^{posth} ^{dozum} ^{asperat} ^{leoit} ^{.i. humerum}
Hunc tergum macies acuit. labor vlcerat armum
^{s'equū} ⁱⁿ ^{derisionē} ^{grossius.}
Hunc videt. inq; iocos audet asellus iners
^{o stulte} ^{splendēs} ^{.i. aureū capistrum.}
Dic sodes vbi sella nitens. vbi nobile frenum
^{.i. q̄re} ^{.i. ista macilētia} ^{recessit} ^{splendor}
Lur est hec macies. cur fugit ille nitor
^{ista miseria} ^{pompa} ^{recessit.}
Lur manet hic gemitus. cur illa superbia fugit.
^{.i. humiliat} ^{supbos} ^{status.}
Vindicat elatos digna ruina gradus
^{.i. desecere} ^{.i. pr̄as} ^{.i. dignitas} ^{.i. pulcritudo} ^{.i. annositas}
Stare diu nec vis nec honor nec forma nec etas
^{in orbe} ^{magis} ^{s'p̄dicta}
Sufficit. in mundo plus tamen ista placent
^{.i. lōgo tpe} ^{id ē pauper}
Vinediu. sed viue miser. sociosq; minores
^{sustinere} ^{gaudiū} ^{tua miseria} ^{s'asino}
Disce pati. risum dat tua vita mihi
^{.i. trāsitorijs} ^{fide adhibe} ^{id est potentia}
Pennatis nec crede bonis. te nulla potestas
^{pra paupes} ^{iacet} ^{paup} ^{fieri} ^{vales.}
In miseros armet. tu miser esse potes
¶ Dic au. po. aliā fa. cui⁹ documentū est. q; nemo dz despicere pau
peres. qz fortuna p̄t mutari. q; em̄ nūc ē paup p̄t eē diues Includit
etiā q; null⁹ dz sup̄bire p̄t abūdantiā bonoz t̄paliū. b̄rcui em̄ hora
ill' puari p̄t Istō inuitur nob' fabulose p' asinū z equū. qdā em̄ tpe
qdā asin⁹ vil' z tard⁹ ḡue portās on⁹ i dorso obuiavit cuidā eq' nobi
li z phalerato ornamētis deauratis i qdā vico stricto adeo q; asin⁹
vix poterat eq' cedere. vñ equ⁹ idig⁹ cepit exph̄zare asinū sic dicēs.
O miser asine quō audes obuiare mihi dño tuo. cū dēres mihi ce
dere Asin⁹ ar̄ timēs z hēcūdus recessit Postea ar̄ p̄tigit illū equuz
ad qdā torneamētū tre. in q' dū fortit' curreret rūpebat viscera sua
q̄re āplius dño suo vil' nō erat. z iō v̄didit ipm̄ cuidā carrucario

Liber Etopi

ad trabedū bigas. vñ ⁊ equ' ille iugo macerat' oēm p̄stinū decorē
amittit. Porro accidit q' p̄dū asin' hanc eq' bigā trabēri obutaret.
quē vt vidit asin' deridebat ip̄m dicēs. Q' care frat' dic' mihi vbi tā ē
tua pulchra sella. vbi tuū frenū deauratū. vbi mō ē tua gl'a q' sup̄bi
ebas De iure ei ista pateris. qz tpe. p̄spo nimita istat' eras sup̄bia. q'
re iusta ruina vindicat viles gradus sup̄bie ⁊ p̄positatis.

^{latialia q̄dupedia bellat' i. volatilib' palma vacillat}
Quadrupes pugnans. aibus victoria nutat.

^{m̄xta timore turbat i. tā aues q̄ quadrupes}

Spes onerata metu verat vtrunq' gregem

^{deserit volucres scz vesperilio}

Linguit aues que sumit auis de vesperenomen

^{nō veret aduersi tentoria accedere exercitus}

Nec timet oppositi castra subire chori

^{portat a'altas fortitudo}

Armat aues aquile virtus. et viribus implet

^{monitōe timet i. q̄dupedes timore}

Et monitu torpet altera turba metu

^{circūdat volucres plumis palma}

Amplexatur aues plumis victoria letis

^{p̄laude damnū recipit scz vesperilio}

Pro titulo penam transfuga sumit auis

^{denudata p̄pennis plagas accidit.}

Vellere nuda suo pro plumis vulnera sumit

^{id ē mādātū recipit id ē nocturno tpe}

Edictumq' subit. vt nisi nocte volet

^{id ē nō p̄bus incola p̄ponit amictis inimicum}

Non bonus est ciuis. qui preferit ciuibus hostem

^{id est cōmode nullus homo id ē dñis s' p̄trarijs}

Utiliter seruit nemo duobus heris

**Dic' au. po. alia fa. cui' documentū ē. q' bon' ciuis nō dz extrācōs
suis p̄ferre vicinis. qz sepe cōtingit hoies alienis adherētes ⁊ suos
deserētes dāna pati ⁊ p̄cula Includit etiā q' valde difficile ē fuisse
duob' dñis p̄trarijs. iuxta illd euangeliū. Nemo p̄t duob' dñis fui
re Istud de laraf nobis fabulose sic. qz qdā tpe ai alia q̄dupedia
⁊ volatilia sup̄ dignitate sua discēptātes bellū sibi muruo idixerūt
Luc'q' aliq̄dū bellatū esset icēpit exercit' auiū timere. qd vidēs ves
perilio castra aduersa petijt sua deserēdo Hoc vidēs. aq̄la rex auiū
exercitū suū p̄portauit a deo q' aues tādē victoriā obtinuerūt. Bel
lo aut' sedato vesperilio de p̄fidia sua fuit coram rege accusata. vñ ⁊
sententia p̄tra eā lata est q' pennis suis spoliēf. ⁊ i perpetuū a confor
tio be. hiaz ⁊ volatiliū sequestrēf. ⁊ q' nūq' nisi nocturna tpe vola**

Cum cōmento

ret Allegorice p volatilia boni āgeli intelligi pnt. p bestias mali
āgeli. qz boi āgeli obtinuerit victoriā icelo mal electis ¶ Morali
hec fa. tāgit p̄idosz leues hoies q̄ vespertilioni simulantur vtrāq̄
partem sectando

p qm̄ talia auis s̄ in arboze exeret delectabile

Um philomena sedet. studium mouet oris amictum.

sib̄ip̄si .i. pullis placida esse.

Sic sibi sicudo visa placere suo

.i. inuadit tal' auis .i. pullos p pullis .i. philomena

Impetit accipiter nidum. pro pignore mater

.i. rogat .i. accipit de .i. q̄ p̄ces cantū diligo

Supplicat. alter ait. plus prece carmen amo

rogatu munere suau' placare melodia

Non prece nec precio. sed dulci flectere cantu.

accipitrē accipit suau' philomena

De potes. ille tacet. dulcius illa canit

corde suspirat q̄uis cācet s̄ philomene

Dente gemit. licet ore canat. cor eius anhelat

dulce fluit .i. carmen

Luius mellifluum manat ab ore melos

crudelis de accipit feret .i. cantus

Impia fatur auis. sordet modus ille canorus.

lacerat pullos scz philomena

Et laniat natos matre vidente sua.

philomena lāguet mori valet

Water obit nec obire potest. sic viuit vt ipsam

vindicet .i. mortē morte pestis.

Vincat vita necem. plus nece cladis habens

philomene .i. pulli s̄ suum

Cor matris patitur. plus nati corpore corpus.

lacerat philomena pforat gladio tristitia

Rodit auis rostro. cor fodit ense dolor

in̄drit .i. crimen .i. dolis

Vestigat sua pena scelus. nam fraudibus vso

auis captoze .i. dolosam limus illaq̄at .i. accipitrē

Ancupe fraudosam viscus inescat auem

.i. termino finiri demeret s̄ hois

Finem malo claudi mala vita meretur iniqui.

s̄ arte s̄ hō innocētes timet. dolo decipi

Qua capit infontes. sedolet arte capi.

Liber Elopi

Hic ponit documētū q̄ hoies p̄uise viuētes sepe mala morte moriunt. 7 vt in plimū talis ē finis hoim̄ q̄lis eoz vita fuit. Qd̄ dclat nobis p̄ philomenā 7 accipitrē. qd̄a em̄ tpe philomena sedēs in arboze dulciter cātauit ad pplacēdū sibi ipsi 7 pull̄ suis. qd̄ videns accipitrē inuasit pullos philomene. vñ ipsa rogauit humilr accipitrē vt pull̄ suis p̄ceret. Qui accipitrē r̄it. nec p̄ce nec p̄cio me flectere poteris s̄ tñ dulci cātu. q̄ audito philomena dulciter cātare icēpit. mēte tñ dolebat. Accipitr̄ at̄ n̄ p̄tē de cātu e^s dixit. cāt̄ tu^s sordet i auribz meis. 7 mox pullos philomene lacerauit ipa vidēte. Postea auceps istū accipitrē cepit 7 sibi dignā p̄blicito reddidit penā. Moralr p̄ philomenā itelligit̄ boni virt. p̄ accipitrē ho mali 7 p̄ uerbi q̄ sepe bonos inuadit ipos tribulādo. tādē veit auceps. i. diabol^s q̄ la q̄is suis hoies malos capit 7 secū ad eterna ducit supplicia

lo cupletat rapina

i. vitā belicā

Frax p̄da lupum ducit lupus ocia longa

i. de cibo odit s̄ p̄ba p̄fert

Facta cibo. vulpes inuidet. ista mouet

s̄o lupe salue i. q̄re i. tā logo tpe

Frater aue. miro cur tanto tempore mecum

nō possum i. amemor

Non fueris. nequeo non memor esse lupi.

s̄ lup^s de studeat sollicitudo rogare

Ille refert. pro me vigilet tua cura precari

i. deos nō desinas i. cadat

Humina non cesses. ne me vita ruat

deceptōe p̄uicta ad me deceptōem

Fraude tamen munita venis. falsumq̄ venenum

dulcedine. portas. tristitia abūdantia cibarioz.

Velle geris. dolo: est copia nostri cibi

elicere queris intendis

Extorquere paras aliquis. furtumq̄ minaris

p̄tenuit cibo crapulā.

Sed mea furtiuam respuit esca gulam

p̄cepta reuertit p̄ceptā p̄ugit tristitia fraude

Spretam reoit. spretam stimulat dolo: apta dolore

deceptio seq̄t om̄iū tendit vulpes pastorem

Fraus subit. ad pecorum trāsmeat illa ducem.

pastorē alloquitur amicitia dei

Hunc mouet bis verbis tua gratia numinis instar

Cum cōmento.

del vulpi p qz tradit diligētia pastor
Sic mihi nanq lupum dat mea cura tibi.
inimicū interfice securo latet lup⁹ spelūca
Hostem perde tuum. tuto iacet hostis in antro
pastor p̄sentit. foueā. intrat. vir inficit. gladio.
Vir fauet. antra petit. hic iacet ens lupum.

vulpes deuorat diuitias viger
Vita lupi consumit opes. sed floret ad horam
ipius vulpis nocua zetha capta suspirat
Vita nocens. vulpes casse retenta gemit

dānū ituli obest vulpi inculasse lupo
Cur nocui: nocet ecce mihi nocuisse nocuo
merito mortuor interfecit fuit fraude

Jure cado. cuius decedit arte lupus
rapinis tpalē accipit s' hō insubās

Vivere de rapto vitam rapit. inuidus instans.
hois nocumētis s' p̄ria cadit

Alterius damnis in sua damna ruit

Hic ponit documentum q̄ homines viuentes de rapina sepe de
vita tollunt an̄ tps. Qd nob declarat q̄ lupū z vulpē Quoda eniz
tpe fuit quidā lup⁹ q̄ multas p̄das in suo antro p̄gregauit p̄pter qd
duxit longā vitā ociosam. Lōn̄igit aut̄ q̄ q̄dam vulpes farisēlica
p̄edis lupi saturari cupiēs ad lupū cucurrit sub amoris specie ip̄z
salutādo dicens. O frater mi lupe salue. ego multū mitro: q̄ in tāto
tpe nō venisti ad me/ego tāti amoris incendio te diligo q̄ tui obli/
uisci neq̄o. Lui lup⁹ r̄ndebat. o vulpes p̄stanter p̄sido q̄ tu habes
curā de me z q̄ridie intercedis p̄ me ad ip̄os deos. vt vita lōga mihi
cōcedat. z licet ita sit tñ dolose ad me veis cupiēs aliqd̄ habere de p̄
dis meis. Vulpes ergo a lupo sic sp̄reta cogitauit aliā fraudez per
quā posset aliqd̄ acq̄rere de p̄dis lupi. q̄re currēs ad pastore outuz
vulpes dixit ei q̄ sciret lupū inclusum in quodā antro. z pastore sic
instructo accessit pastor ad antz z lupū interfecit. q̄ interfecto vul
pes oēs p̄das lupi deuorabat. Lōn̄igit at̄ postea q̄ ista vulpes cap
ta fuit a venatoribz. q̄ capta protulit hec verba. vere qz noculi lupō
hec merito patior. Allegorice per lupū intelligūtur potentes et
diuites hui⁹ seculi Per vulpē s̄o intelligunt inuidi q̄ alijs inuidēt z
ad alioz damna laborāt. quos diabolus rapciēs ad tartara ducit.
Et tūc recognoscūt se male egisse

aq̄ fontalis eq̄lis magna sitis
Dns nitet argento similis. sitis ardua ceruum.

Tiber Elopi

2029 bibit fontis videt .f. fontilibus
Huc capit. haurit aquas. se speculatur aquis
ceruū letificat mitigat cornuose caprio.

Hunc beat. hunc mulcet ramose gloria frontis
ceruū p̄rime macrū crus

Hunc premit hunc ledit tibia macra pedum.
scz veltres sonat ceruū .f. ceruo

Ecce canes. tonat ira canum. timet ille timenti
recessus v. lipēst rogat auxilium.

Fit fuga culpanti cruris adorat opem
nemoris desos dumos in dumis tēto tardatur

Silue lustra subit. cornu retinente moratur
effugere captū .f. ceruū nō sinunt.

Lurrere sic raptum cornua longa vetant
dilipēdere pueniēs est diligere noccat inconculens

Spernere quod prosit z amare quod oblit ineptum est.
p̄ficiū est vilt p̄dūmus diligim' contrar iatur

Quod prodest fugimus. z quod amamus obest

Dic po. docnētū q̄ qlibet canear vitupare qd̄ sibi p̄ficiū ē. z lau
dare qd̄ nociū. qd̄ declarat nob̄ sabulose sic. Quodā ei tpe ceruū
qd̄ā sities stabat ad fontē quēdā z bibeat. q̄ qd̄ē fons qz clar' erat
et p̄spicu' recepit qd̄āmō imaginē ceruū. z sic ille ceru' p̄spexit omnia
inēbra sui cor̄pis. z an̄ omnia p̄spexit snū caput hñs longa z ramosa
cornua. ex quoz pulcritudine nimū gaudebat z delectabat. sed de
cruribz macris multū doluit z ip̄a nimū vitupavit. Contigit autē
ceruo q̄ venerūt canes q̄ venabant z agitabāt illū ceruū. q̄s vidēs
ceru' celeriter aufugit implozās auxiliū a suis macris cruribz q̄ pri
us vitupavit. z cucurrit ad nemora. in quoz ramis fr̄odosis cu m
suis cornibz detinebat. q̄re venatores ip̄z insequētes apprehēdebāt
Locudit q̄ q̄ null' sapiēs dz vitupare qd̄ sibi salubre ē nec laudare
qd̄ no. iūū Allegorice p̄ ceruū intelligim' fughū. q̄ plus delecta
tur in suis co: nibz. i. diuitijs z hon ozibz. q̄ in suis macris cruribz
id ē q̄ in huilitate spūs z amore. q̄ faciūt hoīem percurrere viā mā
datoz dei. scz cū veniūt hō ad extremitatē vite detinebit p̄ sua cor
nua z ap̄phēdet a canibz. i. a demoibz. z ad penas trahet ifernalcs

qm̄ scinnicē feminam a dilecto
Am vir z vxor amant. vxorem priuat amato
.i. mors mulierē sepat a dilectōe mariti
Parca viro. nec eam priuat amore viri.

Cum cōmento.

maritū adherēs sepulchꝝ p̄marito molestā
Coniugis amplectens tumulum pro coniuge vexas
maſillas lachrimis os lachrimatoꝝ
Ungue genas. oculos fletibus. ora sono
mulierē tristicia nō p̄t feia a tumulū repell
Hanc iuuat ipse dolor. nequit hec de sede reuelli
ēpeſtate aēris obſcuritate rogacōe minatoꝝ
Brandine seu tenebris. seu prece. siue minis
maleficiū ad mortē paribulū s̄furem
Ecce reum damnat iudex. crux horrida punit
paribulo .i. in nocte miles q̄dam
In cruce custodit tempore noctis eques
miles ſiti hꝝ sepulchꝝ mulierē mulieris .i. reſplēbens
Hic ſiſit. ad tumulum venit hunc z clamor z ignis
rogat ſez hauſtū mulier miles.
Orat aq̄e munus. hec dat. z ille bibit
ſitibūdū du cib⁹ ad mulierē excitare
Egrum nectareis audet cor iungere verbis
militē inſtigat anxietas. ſ. dñi ſui custodia furis
Hunc vocat ad p̄mum cura timoris opus
s̄miles blādos affat⁹ inferit doloroſo
Sed redit. z dulces monitus inſtillat amaro
mulieris deuicta. ſ. irat iteroꝝ ſez mulieris ad militē.
Lordi. victa ſubit clauſtra doloris amor
miles timēs remoueri paribulū
Vir metuens furem tolli ſuspendia furis
aſpexit mulierē ſez carnali accedit
Viſit. ſic viduam tractus amore petit
muli erē ſez oſculādo actū venereū exerceſ
Hanc ligat amplexu. fructum quoq̄ carpit amoris
miles maleficiū paribulum
Hic redit ad furem. ſed loca fure catent
miles tritaſ hac q̄rela hec tristicia ppūgit mulierē
Hic dolet hoc queſtu. dolor hic inſtigat amicam
.i. male cuſtodito ſez dñi mei anguſtoꝝ
Non bene ſeruato fure timore p̄remoz
militi cuſtodie dū s̄militē rigor regalis iuſticie
 Rex mihi ſeruandum dederat. me regius enſis
geurbat puſillaminū militē cogit pauoz
Terret. z ex cordem me iubet eſſe timor

Tiber Etopi

mulier reperi grām inueniat astuciam
Hec ait. inueni spem que mihi suscitāt artem

.f. defunctus in paribulo suspēsiōe.

Vir meus implebit in cruce furis onus
mulier defuncti tūbā agit p malefico ad paribulū ligat

Ipsa viri bustum referat. pro viro cathenat

mulier. defunctū funē alligat marito
Ipsa virum. restem subligat ipsa viro

defuncto de iure succendit miles succēdit dilectōi
Huic merito succumbit eques. succumbit amori

scz militis ambos matrimonialis copula
Illa nouo ligathos firmus a more thorus

punit .f. militē timore suspēsiōe. .f. viz defunctū
Sola premit viuosqz metu. penaqz sepultos

mulier mulieris terminat
Femina femineum nihil bene finit opus

Dic po. documū q hoies adhibēdo nimia fiduciā mlieribz sepe defraudāt tā in morte qz i vita Qd declarat fabulose sic Quodā tpe vir qdā exur^o human^o rebz tradit^o ē sepulture. cui^o vxor supstes ei^o sepulch^o z sepe visitauit z lachrimas ac gemū^o uehemēt^o effudit z qsi sp māsit apud sepulch^o z. codē g tpe qdā i furto dephefus suspēsus ē Erat ar dānatoz cuidā militi cura zmissa. q eos custodiret ne de paribulo tollerēt z sepeliret Lorigit g hūc militē qdā nocte magna siti cruciari z ipse vndiqz circūspiciēs clāore mulier^o pcepto ad eā se stinavit. z humiliter rogabat mulierē p potū: qd cū mulier fecisset reuersus ē ad dānatoz custodiā. sequenti nocte pfar^o miles rediit ad pōcām mlierē z trez potū postulauit. hñtes g miles z mlier dulcia colloqā adinuitē ceperūt ardere amore nimio. sz tādē milite reuertēte ad paribulū fur clā sublat^o ē p amicos z sepult^o tra legē patrie. qre mltū doluit. timēs culpā fur^o i caput p^ouū redūdare. Res dūt g trez ad mulierē tristis z gemēs exponēs h scām mlieri. mlier hō absqz lōga deliberatōe optimū dedit p silū. .f. q vir sa^o sepult^o de berer extrahi de sepulcro z supplere locū i paribulo Ipsa g mlier vna cū milite ligabāt corp^o viri mortui ad restē paribuli. z sic māsit mlier in hōre ipf quā amicitia duxit miles hāc mulierē i vxorē. Dicit ar. i sine q hec mlier pssit mortu os z viuos. viuos qdē tiore. mor^o ruos ar pena. pena in quā qstū ad maritū sepulcū quem ipsa p^ois maibz paribulo ligauit Dz g q mlieres raro aliqd bñ emināt. eo q ex natura s^o instabiles Allegorice p mulierē irelligit aia rōnal. et per vi z ipm corp^o castū z tādē veit mors. .f. delcātio mūdi. z capit id ē dicit hōiem in pctm. sz mulier. .f. aia refidēs circa tumulū plo^o

Cum cōmento

Fit in nocte. i. in p̄scia occulta tandē custos furis. l. bon⁹ angelus vi
sicut illā cōsciētiam. ⁊ tandē ipam cōtrahit in cōiugē. id est in etas
nam beatitudinem

astucia illa meretricis illaq̄at dilectōem
Rte sua tays iuuenes irretit. amorem.
simulat ex simulata p̄ficiū dilectōe
Fingit. ⁊ ex ficto fructus amore venit.
q̄ plurib⁹ cupit dona adolefcētib⁹ s̄ iuuenibus.
A multis fert multa procis. ex milibus vnum.
nō fite p̄mittit dilectōis copiā.
Eligit. huic veri spondet amoris opes
amasia amator desidero p̄ alijs scyte
Sim tua. sisq̄ meus. cupio plus omnibus vnum
p̄sonā tuā pecuniā
Te volo. sed nolo munus habere tuum.
sentit s̄ iuuenis fraudes nōdit intellexit.
Percipit ille dolos. ⁊ reddit qualia sumpsit
s̄ amasia amator ambos eq̄lis dilectio
Sis mea. simq̄ tuus. nos decet equus amor
ego iuuenis tu t̄hays
Viuerenon vellem nisi mecum viuere velles
t̄hays iuueni p̄solatio requies
Tu mihi sola salus. tu mihi sola quies
decepti metus iuuenē decepti
Sed falli timeo. quia me tua lingua fefellit
experientia p̄gnosceere s̄ picula
Preteriti ratio scire futura facit
fugit talē herbā gustando
Vitat ap̄is tacum. quem gustu sepe probauit
deape intēdit mulier decepti
Fallere vult hodie. si qua fefellit heri
meretricē hō diligit s̄ dona p̄sonā suā diligit
Thaysa si quis amat. sua non se credat amari
meretricē recto deficit pecuniā iuuenis cupit
Thays amore caret. munus amantis amat

Hic po. documentū q̄ meretrici bñ ē fides adhibēda. qz licet se di
cāt amare iuuenes; n̄ tā amāt eos s̄ coz pecūias. Itō d̄clarat nob de

Liber Elopi

quā muliere sic Quodā ei tpe erat mulier quā noie thays suem' al
licere iuuenes p̄t eoz pecūias q̄ elegit vñū valde deuotū cui dixit. o
amic' adeo inflāmatū in tuo amore q̄ p̄ oibz te diligo q̄re rogo vt
sis me' amic' qz volo p̄peruis t̄pibz me subder' vñs aicitis tibi solū
adherēdo z nulli alteri nec te diligo p̄t mūera tua s̄z tu ipse es causa
amor' Ille aut' iuuen' mox eius fraude' p̄siderās ait nescio q̄ dilig
me z si scirē me a te diligit ez r̄diligere vellē s̄z p̄sidero me posse d
cipi sicut me p̄us ligua tua decepit s̄z sicut a fili' a p̄is gustās āarita
dinē s̄p̄ vitat eā melius ē vt te penit' dimittas. qz mulier est talis
nature q̄ fallere vult hodie si q̄ sefellit heri Cōcludit q̄ mulieres
cōit amat p̄pter munera z alit nō. Allegorice p̄ hāc mulierē p̄t itelli
gi vna spes lucri t̄pal' z p̄ hūc iuuenē p̄t itelligi qliber hō qz sicut iu
uenis p̄ mlierē decipit sic per vnā spē lucri tēperalis sepe hō decipit
Nā frequenter copia tēperalium impedit hoiez a regno celesti.

genitor fū' .i. filius nō vult.

Est pater est natus. hic patri credere nescit

reijcēda .i. ea q̄ facere d̄z nō facit

Ram fugienda facit. z facienda fugit.

intencio zcordat

Dens vaga discurrit. et menti consonat etas

animi recedit.

Dentis z etatis turbine frena fugit

antiqui filij peccato famulos.

Ira senis punit pro nati crimine seruos

docet antiquū imitari

Instruit ista senem fabula nata sequi

astura tantū sc̄z ad trahēdū aratrum

Lauta bouem vitulumqz manus supponit aratro

vitulus bos trahit ducēs aratrum

Hic subit. ille iugum pellit. arator ait

letaie lo. ūdus .i. bos p̄suetudo.

Baude letus ara. tu quem domat vsus arandi.

.i. a seniore tauro .s. vituius.

A boue maiore discat arare minor

delectat .vt sudorē emittas sc̄z vitulo

Non placet vt sudes. sed des exempla minorū.

Cum cōmento.

A pede qui pugnat. pugnat abire iugo.
restringit .s. v. tulū .s. ineditate seniore astutus.
Sic domat in domitum domito boue cautus arator
.s. seniore imitat .s. vitulus

Sic veterem sequitur iunior ille bouem
vtilis fit .s. senioris boui astucia
Proficit exemplum multum cautela docendi
superiori det locū iunior

Maioriq; sua cedit in arte minor

Dic ponit documētū q' hō volēs alios informare d; eis bona exēpla pponere. Etā mior d; cedere maiori nec ei' pceptis iustis resistere. qd declarat fabulose sic Quodā em tpe vir qdā habuit filiū sibi rebellē. qd vidēs pater seruos suos ppter delicta filij increpauit. vt fili' b' notādo se emēdaret. Et b' facies pposuit eis ista dicens. q' erat quidā rustic' q' posuit vitulū ad arāz. q' arare rēnuēs adiūxit ret ne se nimīū fatigaret. s; q' pberet bonū exēplū boui miori. vt sic bos mior rebell' p bouē antiquū instrueret in arādo. Allegorice per filiū rebellē patri pfit intelligi pctōres nō obediētes pceptis dei et p pzēm intelligunt spūales instructores .s. pdicatores sibi diuini q' pcedere dnt pctōsis sctuosus exēpl' 7 doctrinis. pponēdo eis vitas et exēpla scōz. vt ipi peccatores sic exēplo sctutis attracti vitas post ponant erroneam.

Vipra fabrillem dapis anxia tendit in eodem
inchoat .s. vipra mordere .s. incipit
Incipit hec limam rodere. lima loqui
ignoras meā potestātē meus honor ignoras

Nescis posse meum. que sit mea gloria nescis
morsu .s. turbaris .s. lima morsu.
Dente meo tereris. non ego dente tuo
ptero .s. meo.

In tenuem ferrum forti molo dente farinam
cecidit .s. fortis

Et cadit a tritu dura farina meo
ex ferro facta .s. meo dente.

Ferrea parcendi castigo tubera morsu
talia entia diuido .s. entia

Aspera plano seco. longa foranda foro
faciens es morsu impotenti

Deliras igitur q' dente minaris in armis.

Liber Elopi

gaudeo crucior dolores pati tristaris.

Rideo q̄ ferior vulnera ferre gemis.

potentē potēs diligit potētior punit

Fortem fortis amat. nam fortem fortior angit.

potētiori paucaat venire minor debilitor

Maiori timeat obuius ire minor

Hic au. po. aliā fa q̄ docet q̄ hōi impotēs n̄ dz se sociare forti. qz ex

h̄ sepe damnū icurrit. Subdit q̄ fortis sepe vincit ab alio fortiori

Istud nob̄ declarat sic fabulose qdā em̄ tpe vipa venit ad domū fa

bri cā q̄rēdi abū. 2 incepit rodere limā ferreā qd̄ sērics lima dixit Q

tu miser n̄ potes mihi nocere s̄ poti⁹ dētibz tuis. qz durior sū qz dē

tes tui Nā possū terere massā ferreā i tenuē farinaz possū ecia; face

re aspa plana 2 pforare pforād q̄re multū stultizas te opponēdo m̄

qz licet ferior a te n̄ tū idē doleo s̄ rideo. 2 tu poteris idē reportare

vulnera Allegorice p̄ limā itelligit̄ deus om̄ipotēs p̄ viperā vō stul

ti 2 pctōres. q̄ se diuine opponūt voluntati p̄ sua peccata nō tū deo

sed solū sibi ipsi nocere p̄nt. s. eternā damnatōem incurrentes

bellum illis aialibz illa aialia miles

Ugnalupus opponit oues ouiumq; satelles

h̄ aial hoc aial h̄ auxilio p̄fidit

Est canis. est veruer. hac ope fidit ouis

victoria expectat diffidit exercitus

Palma diu dormit. desperat turba lupozum.

fingēs pacē inuadere illud aial

Et simulans fedus ledere temptat ouem

pacem iuramēto p̄firmat.

Fedus vtrunq; fides iurato numine firmat

pignore stabilit

Solupus id simplex obside firmat ouis

tribuit accipit

Datq; lupus mala. sana canis. recipitq; lupozum

filios timuit .i. p̄cula p̄siderat

Pignora. nec metuit. nec sua damna videt

p̄ q̄n p̄cipit vociferare

Dum natura iubet natos vlulare lupinos.

gregatio lupoz fremit pacē fractā interrogans

Turba lupina fremit. federa rupta querens

igit ouis defensoris indigēs in sanguine morit̄

Ergo pecus tutoris egens in viscera mergit

defensore destituta succumbit

Preside nuda suo. sic tumulatur ouis

Cum cōmento.

defensore seruare i. optima.
Tutorem retinere suum tutissima res est
p. q. defensor deest inimic^o nocere

Nam si tutor abest. hostis obesse potest.

Hic. pa. alia fa. e. documētū ē q̄ i tpe necitat^{is} tutū ē hīc defēsores z amicos L. occludit eis q̄ ciuitas l. oppidiū sapiētes hīs p̄sules caucere dicit ne illos expellant l. in obsides mittāt. **Istud nob̄ fabulose declarat sic. q̄dā cī tpe oues z lupi hēbant int̄ se guerras. oues q̄dē p̄ d̄fen soribz hēbant canes z fūeces. lupi at̄ n̄ hēbant aliq̄s defensores. Lū ḡ lupi desparēt de victoria miserāt suos legatos ad grē aduersaz ad tractandū de pace z p̄cordia. Pacē aut̄ sic inītā obside firmauerunt. Lupi n̄o ouibz suos miserūt catulos. z oues e. oīra suos dederūt sa tellites. Lū ḡ catuli lupoz p̄m istinctū nature iciperēt vlulare. lupi h̄ audietes maḡ cū furore ad caulas ouīū cucurrēt dicētes. Fā cog uim^o federa pacē statuta a vob̄ esse fracta q̄ catuli n̄i q̄s penes vos hētis in fortitudine clamāt ad nos auxiliū z defensionē a nobis im plorantes. q̄re iam venimus cum furore illoz iniuriā vindicare. et sic oues omēs destitute defensione succubuerunt**

cū quo indiget scendere.

Uo teneatur eget nil ausa secare securis

s. securi silua rogat silua annuit

Armet eam lucus. vir petit. illa fauet

siluā inuadit in domo

Vir nemus impugnat. lassans in ede securim

ligni vna plaga incidit

Arboris omne genus vna ruina trahit

i. silua dixit obedio mih̄ ipsi occasio ruine

Lucus ait pareo. mih̄ inet sum causa pericli.

sp̄ lucū secat

De necat ex dono rustica dextra meo

dānificari possis inimicū p̄fortare

Unde perire queas hostem munire caneto

sp̄ mediāte sp̄ hostem

Qui dat quo periat. quem iuuat hoste perit

Hic dr. q̄ hostē suū nutrit z armat sibi ipsi dānū. z clādē infert. Istō innuit nobis fabulose sic. q̄dā cī tpe faber q̄dā in sua arte p̄i^o secu rim fabricauerat. s̄ illi^o vsum manubrio deficiēte hīc nō poterat. Il le n̄o ope ligni indigēs q̄dā nem^o accessit. z ipsum sup̄ sua necita re p̄suluit. Arbores at̄ annuētes p̄silū z auxiliū ipsi dederūt. cuz in vitroz abundatēt. Lignoz itroz vulg^o p̄ncipatū z regimē nemo

Liber Elopi

ris albe spine pcesserūt, e' g' hūda erat grā vt faber id qd petijt obel
neret. Rogata g' dña hemo: is benigne amuit. 2 pcepit orno vt fa
bro subueniret r cito eū expeditet. Dm' at cito paruit r māubriū
sibi pcessit faber at hīto manubrio securis idustriā in aliud expiit
cepit q' laude meruit. 2 tardi obediēs fuisse p'mendabat. Postea oē
gen' lignoz cepit incidere r detrunicare. q're tūc ardua q'rens graui
lesa vulnere plagas suas fraxino p'qritur. q' socia cladis r'ndit Me
rito hec patimur cū fabro inimico nrō siluū dedim' r auxilium

cū illo aiali nemus affoccat dicit pulchra
Um cane silua lupum sociat. lupus inquit amena
i. cute splēdes abūdantia ciboz apparet.

Pellenites. in te copia facta patet.

sp lupi i. pinguar. i. domini
Pro verbis dat verba canis. meditat herilis
amicia sp meo sp canē nutrit i. tota familia

Gratia cum domino. me cibab ipsa domus
sp nocturno pmulgo i. securā

Nocte vigil fures latratu nuncio. tutam
i. ustodio edem i. stramē i. lectū

Seruo domum. mihi dat culmus in coethoruma
sp pba pferē desiderio

Hec monet ore lupus. cupio me viuere tecum.
accipiat escam

Communem capiat ocia nostra cibum
pber opro habitare

Reddit verba canis. cupio te viuere mecum
i. eadē sp ambobz victum

Una dabit nobis mensa manusqz cibum
lupus annuit imitat i. collum canis

Ille fauet. sequiturqz canem. gutturoqz caninum
inspicit interrogat q're ceciderit crines

Respicit. r querit. cur cecidere pili.
sp canis i. vt nō possim offendere

Inquit. ne valeam mori su peccare diurno
i. ligas diurnas porto i. erigente discurro

Vincta diurna fero. nocte iubente vagor
bonat i. abundancia

Reddit verba lupus: non est mihi copia canis
i. seniles p'dictis i. ppter amorem gule

Ut fieri seruus ventris amore velim.

Cum cōmento

felicior .i. paup .i. q̄ diues seruus.

Ditior est liber mendicus diuite seruo

famul^o scipm s^o bona s^o hō possidet

Seruus habet nec se nec sua. liber habet

.i. valde dulce

.i. fundat.

Libertas pre dulce bonum bona cetera condit

s^o librate

s^o lupō

Qua nisi condatur nil sapit esca mihi

mentis esca

.i. iocūditas

Libertas animi cibus est. 7 vera voluptas

s^o librate abundās ditior nō potest

Qua qui diues erit. ditior esse nequit

nō volo meā volūtatē p̄ prauo

cōmodo

Nolo velle meum pro turpi vendere lucro

librates

fiat y .i. paup

Has qui vendit opes hic facit vt sit inops

.i. p̄ omni

amittit

Non bene pro toto libertas venditur auro

.i. de celo datū

excellent mūdi diuitias

Hoc celeste bonum preterit orbis opes.

¶ Hic au. po. aliam fa. c^o documentū est q̄ nihil est melius libratē
te q̄ oñditur p̄ lupū 7 canem. Quodā ei tpe canis 7 lupus obuia
uerunt sibi mutuo in q̄dam silua. Lupus at saluans canē ait illi.
Libere frater. q̄re tam pulcher 7 iucundus es: Lūi canis. cū quare
tam pulcher sum 7 pinguis ē; q̄ bona dieta 7 maḡ quietes p̄stāt mi
hi forme laudes. cū ei nungit aut pluit sub tecto manere possuz die
ac nocte. 7 somnos duco suauēs 7 somnia leta. nullāq̄ habeo solli
citudinē. cū ei meus sp̄ paratus est: q̄ dñs meus suo pane me pa
scit. 7 tota familia mihi p̄icit ossa. 7 pingua vasa lingo. Lūi lup^o
ait Lōge melior est vita tua q̄ mea. hinc ei nō est mirandum si pel
lis tua tam nitida sit. Q̄ felix essem si talē vitam saltē per annuz
ducerē. Lūi canis. talē vitam defacili acq̄reres: si libera colla tua p̄
uituti subdere velles. sunt enī castra ville 7 vrbes q̄b̄ nō p̄az acce
ptus eris. 7 si dñm meū nō p̄tempseris ipse cū gaudio suscipiet te.
si bonos mores 7 obsequium cū bona fide p̄miseris. Lūi lup^o. q̄ cha
rissimē frater s̄ba tua me valde oblectant 7 dulciter sonant in auri
b̄ meis. Dñs ei tuus p̄ oib̄ mihi placet: q̄ rogo te mihi ductor eē
velis ad eum 7 bonus 7 mansuetus mihi sis. Itaq̄ villam adēunt
lupus 7 canis sociali p̄fabulatōe iter p̄sequentes. Dum at aurore
fulgente se mutuo aspicerent vidit lupus collū canis denudatū. 7

Tiber Elopi

moſ ait. Quid tibi vult circulus ille in collo tuo? Lulcantis. ſolebā
in iuuetute mea ptumaf cē 7 s. ferz mordebā tā notos q̄ ignotos.
nūc iratus dñs meus ſberiboz vin. ulis me domuit p̄cipiēdo ne ali
quē p̄ter ſurē 7 lupū offenderē. His auditis a p̄posito ſuo lupus a
uerſus ait. Qm̄quidē ita volo tibi grām dñi tui cū vinculis relinq̄
re. ego at̄ p̄ nulla grā 7 gl̄ia vincula ſufferre poſſum. Sit ḡ tibi tua
ſeruilis p̄ditio. mibi at̄ maneat mea libertas. Et ſic lup⁹ ad ſilvā
canis at̄ ad villā reuerſi ſunt. Moralit̄ hic inſtruimur q̄ magis
iucū dum ē miſeriaz cē dñm q̄ diuitiaz eſſe ſeruū. Et iucūdius eſt
paup̄em in libertate viuere: q̄ diuitē ſub alieno nuru 7 p̄temp̄iu.

accuſant auari illa mēbra ocioſitatem
Accuſant auidi peſz manus ocia ventris.

ſolūmodo cibaria

Omnia ſolus habes lucra. labore cares
ſ. man⁹ 7 pedes exhaustit nutrit pigricia deuozas
Proſ labor eomouit. te fouet inertia. ſorbes

ſollicitudo p̄cuat

Omnia que noſtri cura laboris emit
ſuſtinere om̄s intēde
Diſce pati famis aſpre iugum. vel diſce labori.

ſ. i. induſtria ſ. i. nutrit

Ledere. teq̄ tui cura laboris alat.
ſubuenire rennuit ſ. i. vacuum.

Sic ventri ſeruire negat. ſe venter inanem,
inuenit petit auxiliū tribuit

Comperit. ozat opem. nil dat auara manus
ſ. venter reſumit ſ. man⁹ ſ. ventrem

Ille preces iterat. iterum i fugit illa precantem
p̄fundo perit ſ. naturalis

In ſtomacho fundo torpet. abitq̄ calor
clurie perit arida maxillas

Victa fame natura fugit. viſ arida fames.
claudit p̄uerū p̄mittit nutrimentum

Obſerat. et ſolictum non ſinit ire cibum
cibos tarda infirmi

Vult epulas dare ſera manus. ſed corporis egri
ſ. a miſſa fortitudo ſ. totū corpus

Perdita viſ refugit. machina tota perit
null⁹ hō ſufficiens eſt

Nemo ſibi ſatis eſt. eget omnis amicus amico

Cum cōmento

tu hō hoibz misereri tibz ipst

Sinō vis alijs parcere parce tibi

¶ Hic ponit documētū q null^o dz hzē tantā p̄sidentā de seipso q̄ velit carere amicis. z hoc oñditur nobis p̄ manus z pedes z ventrē Quodā ei tpe p̄tentio facta ē inter p̄tes corporis. z dixerūt pedes z manus ventri z capiti. nri grā vos viuuntis z valeris: qz nos in cel fater agimus ea q̄bz mediāte vos glām hēris. sed cedant litres qz nos ā modo laborare nolumus qz ad vsū nri puo labore indige mus. sic ḡ pes sterit q̄etus. z manus iacuit ociosa. frons aut̄ dolere cepit z ceruix artari. ipsa qz fames cerebri nouerca capiti grauamē intulit. qd̄ tandem man^o z pedes sentiendo ceperunt de ventris pe nuria debilitari. Tunc ḡ dex̄tra mouit opus: z pedes currere cepe runt vt releuarēt ventrē z caput. sed ob longa ieiunia z iā oblitus ē boz: eā oblatā rennuīt z eā recipe non potuit. redio igitur labora bāt quē morbzū phisici appetitū. Trū dicit. z tūc q̄sierūt vndiqz s̄bī diū: s̄z nullū p̄sūt. Moralr. ḡ null^o dz aliū vexare ne seipz p̄mac

illud aīal fetido culo tribuit auriculā

Imea de turpi queritur nate porrigit aurem

nō p̄cipit .s. i aiām audiuit. orōnes

Vulpes nec recipit mente. sed aure preces

loq̄tur cultū vituperiū honorem

Si mea sic fatur. natis vt mihi dedecus onem

ad qd̄ est vtile pascua .s. scobare.

Quid prodest nimio scampis insculpere cauda

fatis est s̄ aliq̄ simee modica

Sufficiat caude pars mihi parua tue

q̄ ps caude vtilis esset vulpi

Quod mihi prodesset est tibi pondus iners

dicit incōmodas grauitate

Ille refert. nimio damnas de pondere caudam

curta nō grauis incōmoda

Est breuis. estqz leuis. hec duo damna queror

magis volo q̄ regat terrā simee pulcritudinis.

Valo verrat humum q̄ sit tibi causa decoris

coopiat z turpes sez cauda mea clunes

Quā tegat immundas res bene munda nates

sup̄fluū diuici diuiciē faceret. pauperem

Id nimium nimioqz magis vt sic ditaret egenum.

min^o puū paupi estinas. s̄ hō p̄desse.

Quod minimum minimo credis auare nimis

Tiber Elopi

Hic po. documtu q illa qst modice reputatois dntu bn pdesent
paupibz. qd declarat p sineā z vulpe: qdā ei tpe ptingit q sineā vi
dit vulpē lōgā caudā hntē. cui dixit Viroz qd tibi valeat hec lon
ga cauda. z est res dissilis. cū tibi supfluit. ego at z pueri mei sine
ea nascimur. Cū g sit tibi magis oneri qz vilitati. maxie cū te ve
natores ifequit. vellē vt dares nob pte illā q tibi supflua ē. qz nob
bn deseruiret? Rnt vulpes. et si adeo eēt gnis cauda mea vt eā vis
portare possē. tū n eris tu in honorat? Moralr sic ē de dntu auas
ris. q licet supflua hnt nūqz tū aliqd impartiri volūt paupibus

qn nūdinas. celet cupit molestat. asinum

Um fora festinus lucro petit. instat asello

mercator asinū onere baculo pcurit

Institor. z pressum pondere fuste premit

asin^o mortē cupit morte spōdēte requiem

Ille necem sperat. nece promittente quietem

morte pacta durare sez post mortem

Sed nece completa. viuere pena potest

qz qn plia s' rex s' fic

Nam cuz bella faciet tympona pellis aselli

post hec pcurit s' pelli pcurione

Hinc lassatur. z hinc pulsa tonante manu

hoi tpalis obest sibipsi destruere tpalem

Lui sua vita nocet caueat sibi rumpere vitam.

morte bonis opibus.

Non nece. sed merito iure quiescit homo

Hic ponit documentum q nullus ppter miseriam debet spets
re mortem. quia mors est terribilissima. qd ostenditur p asinum sic

Quodam em tpe ptingit q quidā negociator festinās cū asino suo

onusto nūdinas ingredi grauiter eū cedebat asin^o aut plagis z iri
nere festius putabat mortem sperans labores suos morte terminari

sed eo mortuo depelle sua fca sunt belli tympona. q assiduis tōsioni
bus z vltibus agitabantur. z asinus qui per mortem sperabat eē se

curus. etiā post mortem cedebatur vt prius Moraliter per asi
num intelliguntur peccatores qui aliquando mortem vocant vt

plagis priuentur. sed post mortem magis verant in inferno

agitat^o venaticoz fugā apit deuia. nemoris

m Otus voce canum ceruus subit. auia silue,

dimitit pta stabulū bnū lntat.

Deserit. arua tenet. claustra bouina subit.

Cum cōmento

^{de silue obscura} ^{prati}
Bos ait. aut luci tenebras. aut deuia campi
^{secur? p.urreres} ^{tardus} ^{ibi velox.}
Lucius intrares hinc piger. inde leuis
^{ad stabulū} ^{dominus.}
Huc veniet custosq; boum stabiliq; magister
^{s. custos r mgf ceruū} ^{vel custos vel dominus.}
Si duo vel tm̄ te vider alter obis
^{dr ceruus.} ^{moztē} ^{pietas auferat}
Cervus ait. mihi vestra necem clementia demat
^{coopite ceruū straminib?} ^{nox.}
Londite me latebris dum iubet umbra fugam
^{ceruū cooperiūt} ^{visitant}
Hunc cumulant feno. presepe reuisit arator
^{folijs} ^{podet nutrit iumenta.}
Frondebz r feno munit. alitq; boues
^{arator recedit} ^{gaudet}
Dicabit ac ceruus pericula vitasse letatur
^{refert g'ap actōnes} ^{sz sentoz dicit}
Bobus agit grates. e quibus vnus ait
^{facile euadere s'custodē} ^{mgf domus}
Est leue vitare cecum. si venerit argus
^{mgm} ^{valuens euadere tutus}
Argum si poteris vincere. victor eris
^{i. a. ute videt} ^{argo} ^{pinere s' boues}
Lentum habet oculos. cui se debere fatentur
^{domiciliū famuli omnes possessiones}
Et domus et serui totaq; iura loci
^{ceruū iuene magistz.}
Res tua te reperit. argum res altera cecum
^{ceruo dormit} ^{argo}
Qui tibi dormitat scit vigilare sibi
^{ceruus} ^{vir} ^{intra} ^{pabulū dat.}
Dic silet. argus in it stabulum. bobusq; ministrat
^{magis macilentos}
Plus equo tenues viderat esse boues
^{pu'd: r} ^{pabulis} ^{pmouet. iracūdia}
Dum munit presepe cibo. dum fulgurat ira
^{audax aspicere} ^{parehunt}
Ausa videre virum cornua longa patent

Liber Elopi

facet in stabulo dixit. cerno s. ceruam.
Quid later hic. quid alicui video. sentitq; latentem
euentus scz ceruū gaudēs in vsum sue coquine

Et bona fortune munera letus habet.
ad suū velle dominoꝝ.

Exulis est non esse suum. vigilare potentis.
dormire famuloꝝ succurrere.

Stertere seruorum velle iuuare potest

¶ Hic ponit documentum q; stertere est seruoꝝ z vigilare domi-
noꝝ quod declaratur fabulose sic. Quodam ei tempore ceruus ve-
natoꝝ strepitu perturbatus: vt mortem euaderet villam petijt: z
bobus sociatus cum eis ad presepe intravit. Qui bos fertur dixisse
Quid voluisti miser huc ad mortem venire. silua te melius serua-
ret. aut leuis yngula seruaret te in campo. At ille respondet. Ro-
go te parce mihi z noli p̄dere me. qz iam in crepusculo saluus abire
potero His dictis in secura laco se posuit. sic itaq; latitans bubul-
co bobus pabulantibus occultus remāsit. hinc ille gauisus grates
bobus reddidit q; fugienti locū dedissent. Tunc vnus corpore ḡ-
uis z grandis ait illi **Saluū te quidem fore volumus sed cauens**
dum est ne ab alio videaris q; centum oculos habet ille est q; nobis
dominatur. a quo si visus fueris nihil p̄ter vitam offerre poteris.
His sic p̄ferentibus: ecce dominus ingreditur stabulū. z quia nu-
per per seruoꝝ negligētiā viderat boues macilentos. accessit ad
presepia curam bouū h̄ns. dum ergo p̄sepia diligenter exq̄rit cor-
nu latitantis cerui apprehendit. vocatisq; ad se bubulcis de ceruo
inquirat quando z quō stabulum intrauerat. At illi se nescire dice-
runt. Gauisus ergo dñs ceruum bene custodiebat **Moraliter**
vtile est fugere cum per pugnā saluare se non p̄r. prodest enim dño
rebus suis curam p̄stare z diligentiam

portat diuitias s̄ timoris corde

Erti iudeus opes. sed onus fert corpore maius

ppūgit iudeū sollicitudo exterius.

Intus adurit eum cura. laborq; foris

ideo timore iudeo dono. illi p̄terre fauorem.

Ergo metu damni sibi munere regis amorem

acq̄rit dato viatore secur' p̄gat

Firmat. vt accepto preduce tutus eat.

i. regis iudeū p̄pinator ducit s̄ p̄incerna p̄mouet

Regius hunc p̄incerna regit. cor cuius adurit.

auda cupido s̄ p̄incerna gladio homicidium

Auri dira fames. qui parat ense nephas

Cum cōmento

nonem adest v̄ intrant in p̄bis s̄ p̄incerne
Silua patet. subeunt. iudeus in ore. sequentis
p̄siderat s̄ r̄tu p̄cedas s̄ inde p̄icerna i. nō vult p̄cedere
Lor notat. ipse sequar dixit. et ille negat
ensem euaginās s̄ hō s̄ p̄icerna mortalis.
Et gladium nudans. nullus sciet inquit. obito
iudeus de p̄ctis istud pandet.
Ille refert. scelus hoc ista loquetur auis
i. euolat ex huius talau s̄ auct digito monstrat
Prosiliter dumo perdit. hanc indice signat
stari apurat gladio s̄ iudei diuitias capie in zabulo corpus
Hor rapit ense caput. et obes metit. in scobe funus.
sepecht p̄plet veloces in mūdo circuitus
Eclat. agit celeres annus in orbe rotas
s̄ allas i. regis mense p̄pinator s̄ portat
Perdices domini cene pincerna ministrat
s̄ p̄incerna i. cessat pincerna
Ridet. et a risu vix vacat ille suo
narrari vult p̄icerna narrare tardat.
Rex audire cupit. hic causam dicere differt
s̄ filij i. rex p̄incerna s̄ p̄icerna rex inquit.
Sit locus. ambo sedent. hic silet ille rogat
irascit hilari fingit leticiā facie
Rex docet. et leto mentitur gaudia vultu
p̄sulatus i. acquiescit
Regis consilium. consilioq; sedet.
p̄pinatorē i. paribuli i. dignū s̄ regis decernit.
Pincernam crucis esse reum sententia prodit.
paribulū delictū punit paribuli
Lux meritum flagitat iure fauente crucis.
interficiās aliquē sulac
Ut reprimas quemq; nullum tibi suadeat aurum
p̄ q̄ honorē sp̄ regale cōesta rapina dimittit.
Nam decus et vitam melta rapina rapit

¶ Hic au. po. aliā fa. et documentū est q̄ nullus p̄sumat alium in
terficere vt capiat bona sua: q̄ tales ad malū in finē deueniunt. Et
hoc cōfōditur nobis per quēdam iudeum q̄ magnū in portās thesau
rum. quoddā nemus dum transiit: p̄pter timorem q̄siuit ductorem
q̄re regem accessit saluū ab ipso petendo p̄ductum per terram suā.
Et p̄incernā regis ductorē suscepit. q̄ vidēs iudeū magnū scire thes

Tiber Elopi

faurū ipm interficere cogitabat Jude⁹ aut attēdes nequitiā suā dīp
it ei. p. edas tu ego sequar Pincerna aut rennuit et euagiaro gladio
dixit null⁹ videbit q⁹ ego te ifficiā Lūi iude⁹ bec autē iuelabit latro
cintū. z stati ex dumis pōix qdā euolauit picerna fo n curauit sz
iudeū ite se. it. z i zabulo sepeliuit. Postea p̄rigit q⁹ picerna dnō suo
pōices p̄fētaret z tūc adeo ridere cepit q⁹ vix a risu se p̄tinere potuit
Rex autē h̄ vidēs cām sui risus ex q̄siuit. Picerna vero dilationē peti
it. q̄ postea metu z minis p̄pulsus seriez facti regi narrauit. quō scz
iudeū interfecisset z bona eius rapuisset Quo audiro iratus est rex
z simulara fronte abiens p̄silium puocauit. et factum pincerne ibi
ppalauit Unde et sententiā mortis contra eum lata est quod suspen
detur. et sic in paribulo digne et iuste suspensus est

^{sp̄ dices .i. miles} ^{habitat sp̄ miles} ^{sp̄ gerte}
Iuis eques sub rege vigent. hic prelia regis
^{sp̄ cuius disponit diuitias miles} ^{cuius}
Hic dispensat opes. hic vir et ille senex
^{odiose p̄mota buccas incensa.}
Inuide perflata genas ignita dolorum
^{sp̄ militē ledit .i. p̄pter honorem.}
Flammis fax iuuenem mordet amore senis.
^{fallas mentis} ^{querimontas}
Regis in aure truces fingit de ciue querelas
^{sp̄ cuius .i. disp̄sator} ^{dissipator} ^{sp̄ cuius}
Est tibi non pastor. sed lupus iste senex
^{diuitem facit} ^{auget} ^{sua suba .i. furtius rebus}
Ditant furta senem. creciscit sua copia furtis
^{de thesauro pecunia abeisa}
Est sua de censu gaza recisa tuo
^{firmabo .i. mea dicta} ^{sp̄ ppria} ^{pficent}
Firmabo mea verba manu. sua furta fateri
^{sp̄ iue p̄pellā .i. duello iudicāte verax.}
Hunc faciam. bello iudice verus ero
^{sp̄ p̄ba turbār} ^{pp̄oita ciue} ^{.i. fragilis senectus.}
Ista mouent obiecta senem plus fragilis etas
^{sp̄ ciue turbat} ^{.i. infancia reputatus}
Hunc mouet. z senū crimine visus obes

Cum cōmento.

^{i. fauent} ^{seni} ^{euellet}
Parcunt iura seni. si pro sene pugnet amicus
^{s'ciui} ^{dilectio p'mij} ^{s'ad duellandā pro ipso}
Cui nullius amor se nozis arma probat
^{querit} ^{i. pugnatorē nō inuenit} ^{s'p sene}
Vendicat pugilem. sed abest qui pngnet amicus
^{p qz recedit} ^{necitate ficta dilectio}
Nam refugit viso turbine falsus amor
^{p qm} ^{sonat} ^{falsos} ^{pturbat.}
Dum fortuna tonat fugitiuos terret amicos
^{diligit} ^{i. sola necitas instruit}
Et quis amat quis non sola procella docet
^{diuiniū} ^{prahit} ^{pponit} ^{i. pugnam.}
Lena trahit ciuem. defert vox vna duellum
^{zmonet hoies discubētes} ^{querimonia}
Sollicitat mensam iusta querela senis
^{muneribz feci} ^{scz verbo}
Quos meritis emi. multos mihi fecit amicos
^{longū temp'} ^{s'amicos} ^{puerit} ^{modicū} ^{spis}
Longa dies. cunctos. abstrahit hora breuis
^{ex tātis amicis} ^{nō fuit}
De tot amicoz populo non restitit vnus.
^{opem exhibui} ^{sp hoibus} ^{reddit} ^{auxilium}
Quamqz dedi multis nemo repensat opem
^{putabā} ^{qere} ^{fungi} ^{puenit}
Rebar pace frui. mea paci congruit etas.
^{destruxit} ^{i. latens inuidia}
Sed mea turbauit gaudia liuor eoz
^{i. inimico} ^{victoriā} ^{dederūt} ^{s'ego}
Hosti multa meo palmam pepigere. tepesco.
^{sp miles} ^{i. fortitudie.} ^{miles.}
Ille calet. careo viribus. ille viget
^{tractauit} ^{sp miles}
Arma parum noui. se totum prebuit armis
^{sp ciui} ^{debilis} ^{fortis} ^{sup militi}
Est mihi visus hebes. visus acutus ei
^{nihil} ^{pmittit} ^{auxiliū} ^{recti} ^{ratio}
Nil mihi spondet opem nisi iuste gratia cause
^{debili} ^{puerit} ^{defensore} ^{i. causa iusta.}
De fragili queritur preside causa potens

Libri Elopi

Corporis eclipsim timet alti copia cordis
i. defectu paucet i. animi.
p q debili diffidit s' militis s' armata

Flam fragili peccat mens animosa manu.
i. falsa splendide diffamia

Si turpis nitide mendax infamia vite
ingerit splenduisse pdest

Infigit maculas. quid nituisse iuvat
i. diffidit tristat cuius solat rusticus

Desperat lugetq; senex. hunc lenit arator
s' arator cuius arat i. annale preciu accipies

Qui senis arua colit. annua lucra ferens
s' aratorē mouet miscbia accipe i. pugna

De stimulat pietas pro te proferre duellum.
aratori s' manus s' ad duellandū.

Est mihi pro domino dextra parata meo
aduenit s' ueniēs i. pugne

Ecce dies oritur. locus est tempusq; duelli
i. miles r' arator i. in aio i. piter

Stant pugiles. ineunt mente manuq; simul.
inlet dedecus dueller talis homo

Est equiti feridum q' stet q' pugnet arator
estimar s' a milite nisi miles

Seq; putat victum. ni cito vincat eques
fortitudo nō memines s' mali

Nil de seretinet virtus oblita futuri.
s' manus violētas expedit' putes

Dextera corporeas prodiga fundit opes
pbera s' miles inutiles emittit

Ictus ipse suos steriles expendit in vsus.
perciēs rusticu seipm plus ledit.

Et feriens hostem se magis hoste ferit.
fortitudis occultat rusticus

Seo propie virtutis opes abscondit arator
donec oportunitas tribuat tempus

Dum locus expensedetur r' hora sue
decipit i. clipeo repellit pbera

Aut motu fallit. aut armis temperat ictus.
s' arator audax sic s' manus p' siderat

Et metuens audet. dextra locumq; notat

Cum cōmento.

augmētat p̄bera faciei
Producit minas frontis vtrunq; iubar
s̄ rusticus cuiq;ilat int̄dit p̄bera.
Dormitans vigilat. z cessans cogitat ictus
paula .i. astucie cā merus
Hec mora non artis ratio. sed causa timoris
.i. estimat vtens apparet fatuus
Creditur arte fruens esse videtur iners
.i. letatur miles supasse estimās .i. a facie sua.
Baudet eques vicisse putans. spernitq; bubulcum
sp̄ miles abstergit .i. a facie sua
Sudoremq; suum tergit ab ore suo
rardatōem milite pcutit arator
Ecce moram nescit equitem ferit ipse bubulcus
in illā brachij p̄tē bacul' bubulei pcutit.
In cubiti nodum rustica claua ferit.
p̄cussio .i. cubiti tollit.
Huius plaga loci totius corporis aufert
virtutē fugit miles sp̄ ad terrā quiescit
Robur. cedit eques. seq; cadente sedet
sp̄ ipsi' rusticus d̄scit sp̄ rustic' ar̄dit sp̄ milite
O bona simplicitas. sedet ipse. notat atq; sedentem
sp̄ ad pugrā miles sp̄ rusticus
Et nisi surgat eques. surgere velle negat
p̄ tu miles rusticus d̄ rusticō sp̄ d̄ nō volo
Surge bubulcus ait. cui miles surgere nolo
.i. rustic' sp̄ tu miles rusticū licitū est
Alter ait. sedeas. meq; sedere licet
.i. ppl's mirat .i. regis p̄ns est militi sedent.
Turba stupet. prefectus adest. equitq; moranti
iubet duellet demictus recedat
Imperat vt pugnet. aut superatus eat
rardat miles d̄ supauit rusticus.
Veret eques. prefectus ait. te vicit arator
.i. duellū cessat intimat enētus duelli
Pugna cadit. regi panditur ordo rei
dicit inchoatū psequaris pugrā
Rex ait inceptum soluas perfecte duellum
.i. supationē fateat sp̄ miles rusticus
Dedecus explant ille vel ille suum

Tiber Elopi

Duellū reincipit desicit sicut
Pugna redit. milesq; sedet velut ante sedebat
sp tu miles rusticus de sp surgere dicit
Surge bubulcus ait. non volo miles ait
arator de uo vis rennuam
Lultor ait. si stare negas. me stare negabo
sp pugnare incēdas pugnare patius sp ego rusticus
Surgeresi tempes. surgere promptus ero
sp miles rusticus irridet turba pfectus rustico.
Ambo sedent. ridet populus. presesq; bubulco
scipit duelles cede recedie.
Intonat. aur pugnes. aut fuge. tempus abit.
arator dicit sp miles sp ad pugna no vult
Lultor ait. surgat. cadat si surgere negat.
verbera pfectus de verbera miles
Percute preses ait. percute surget eques.
rusticu milite deuicti ascribere cytulm
Te decet aut. illu u victi sibi ponere nomen.
sp mōico nō ascribā cytulū rusticus.
Hoc mihi non ponam nomen arator ait
sp ego rusticus sp tu miles dedecus pcutere.
Surgo. surge miser. nam turpe ferire sedentem.
sp rustico sp milie dedec? interire
Est mihi. sicq; tibi turpe sedendo mori
dicit sp metuēte stimulat miles rusticū
Sic ait. z timidum stimulat. rogat ille feruentem
sp militi supato rogo .i. vincens recede
Parce mihi victo. supplico victor abi
ppera renouat euertus .i. ciue sp ciuis id ē successor bonoꝝ
Leta nouat fortuna senem. senis vnicus heres
inscribit meritas acqrit rusticus diuitias
Scribitur. z dignas intrat arator opes
iusticia vincit robora mal' euertus ostēdit sp fideles
Ius superat vires. fors aspera monstrat amicos.
pdest .i. q̄ odii amicitia dolo fiducia
Plus confert odio. gratia. fraude fides
.i. in fine sp libri .i. duob; p̄lib; intēdit q̄libet
Fine suo gemino versu quod continet omnis.
morat. zat exponit intēti? p̄tinet
Fabula declarat. datq; quod intus habet.

Cum cōmento

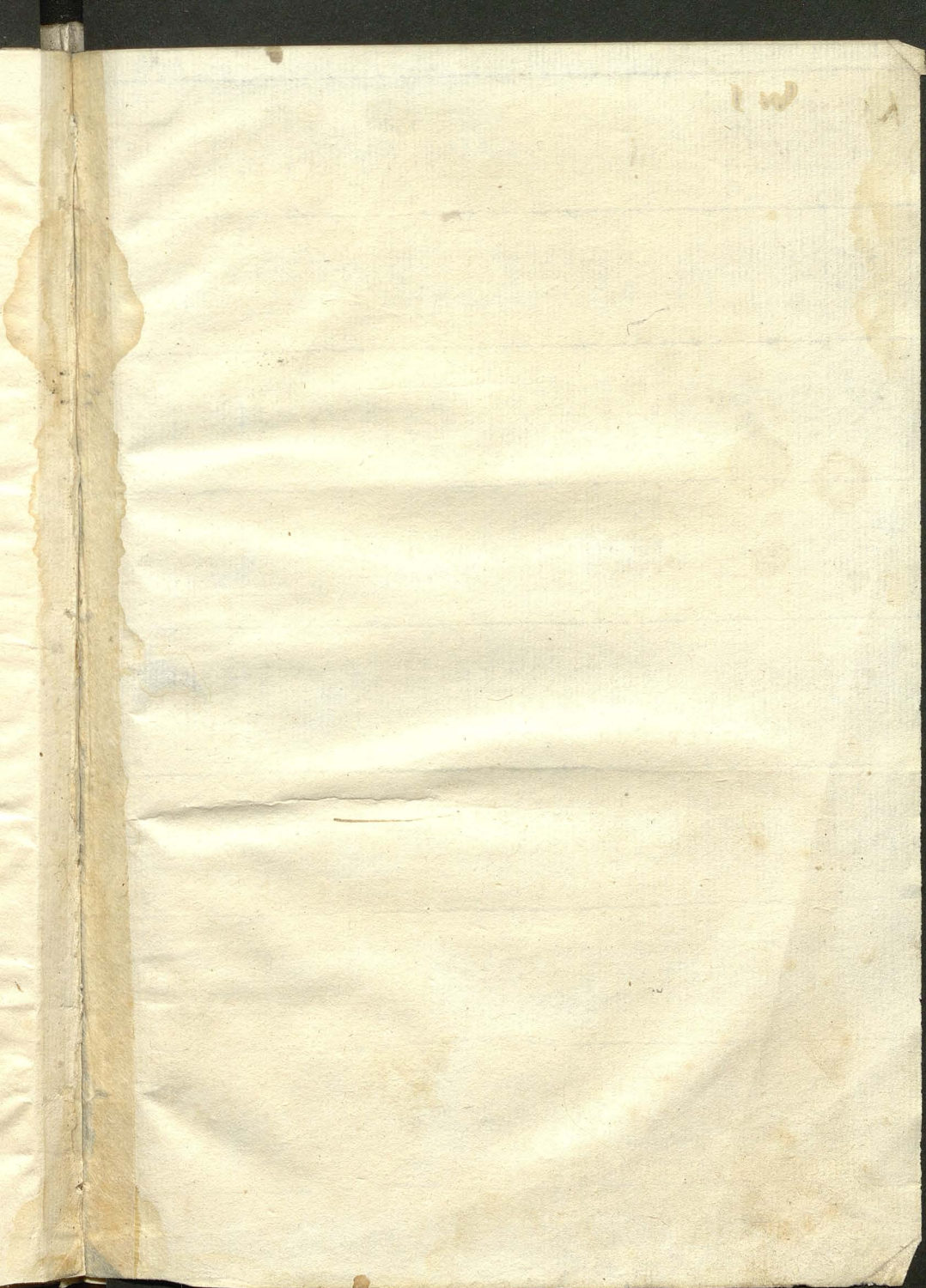
¶ Dic ponitur vna hystoria cuius documentū est q̄ iusticia semp
superat iniusticiam Etiam applicatur q̄ necessitatis tempore vera
dilectio a probatur. 2 q̄ amicitia pualet odio. 2 fides fraudi. Et h̄
ostenditur nobis per duos famulantes vni regi scz per ciuem antiq̄
quum 2 militē iuuenem Unde isti duo diu seruiunt regi. 2 miles
cepit inuidere ciui eo q̄ multā haberet copiam rerum temporalium
Quare accessit regem dicens. Iste ciuis nō est vobis pastor imino
lupus q̄ multum ditatus est per bona vestra que furtiue abstraxit
Et q̄ verba mea vera sint pbabo corpore meo si negare velit. Unj
de euocauit ciuem in duellum. sed cum multa eēt ciui obstacula v
num maius fuit. s. debilis senectus. Et ergo rex concessit ipsi si ami
cum aliquem haberet qui sine p̄mio duellum p̄ ipso inire veller ip̄
sum adduceret. quare ciuis multos probauit amicos: sed nullum i
uenire potuit qui p̄ ipso deuelleret. Tandem magnū parauit cons
uiuium omnibus amicis suis narrando eis iniuriam sibi illatā. sed
nullus miserus est eius. Unde dixit. Quondam multos habui a
micos quos muneribus mihi pcurauit. nunc autem nullus recom
pensat. putabam eīm pacifice viuere: sed inuidia turbauit me. 2 q̄
magis doleo multi spondent victoriam aduersario meo. quia ipse
fortis est 2 arma nouit. ego autem non. 2 nihil pro me est nisi causa
mea iusta. Tunc arator cōpatiens domino suo dixit. Ego assumā
duellum p̄ te. Quod audiens ciuis gauisus est valde. 2 extunc assi
gnatus est dies duelli. Die autem deputato p̄uenerūt. Miles au
tem in seipso confidens putabat p̄mo icu interfecere aratorem. ip̄
sumq̄ clipeo se defendētem fortiter inuasit ictus suos inutiliter ex
pendendo. Aratorem autē vires suas occultantem circumstans pos
pulus deuictum putabant. 2 q̄ timoris causa se non defendisset. s̄
non fuit ita Quare miles se vicisse putans abstergebat sudorē a sa
cie sua. Arator vero considerans militem fatigatum claua sua per
cussit eū ad nodum cubiti sui. vnde 2 miles in terram cecidit Q̄
vidēs arator dixit militi. surge o miles Lūi miles. surgere nequeo
Lūi arator. si tu sed eas 2 etiam sedere volo. Tunc prefectus p̄ce
pit militi q̄ surgeret et pugnaret. sin autem se victum daret. Mili
te vero surgere nolente prefectus euentum duelli regi int̄mavit. q̄
mandante duellum prosequi prefectus iterum iussit eos duellare.
Tunc surgens arator dixit militi. domine surge. Lūi miles. surge q̄
re nolo. Lūi arator. si surreperis ego surgam. 2 si sederis ego sede
bo. Tunc cum homines circumstantes riderent prefectus iterū dixit
aratori. vel pugnes vel te victum fatearis Lūi arator. si ipse sur
reperit. et ego surgam. Lūi prefectus. percutit eum. 2 surgit. quia v̄

Tiber Elopi

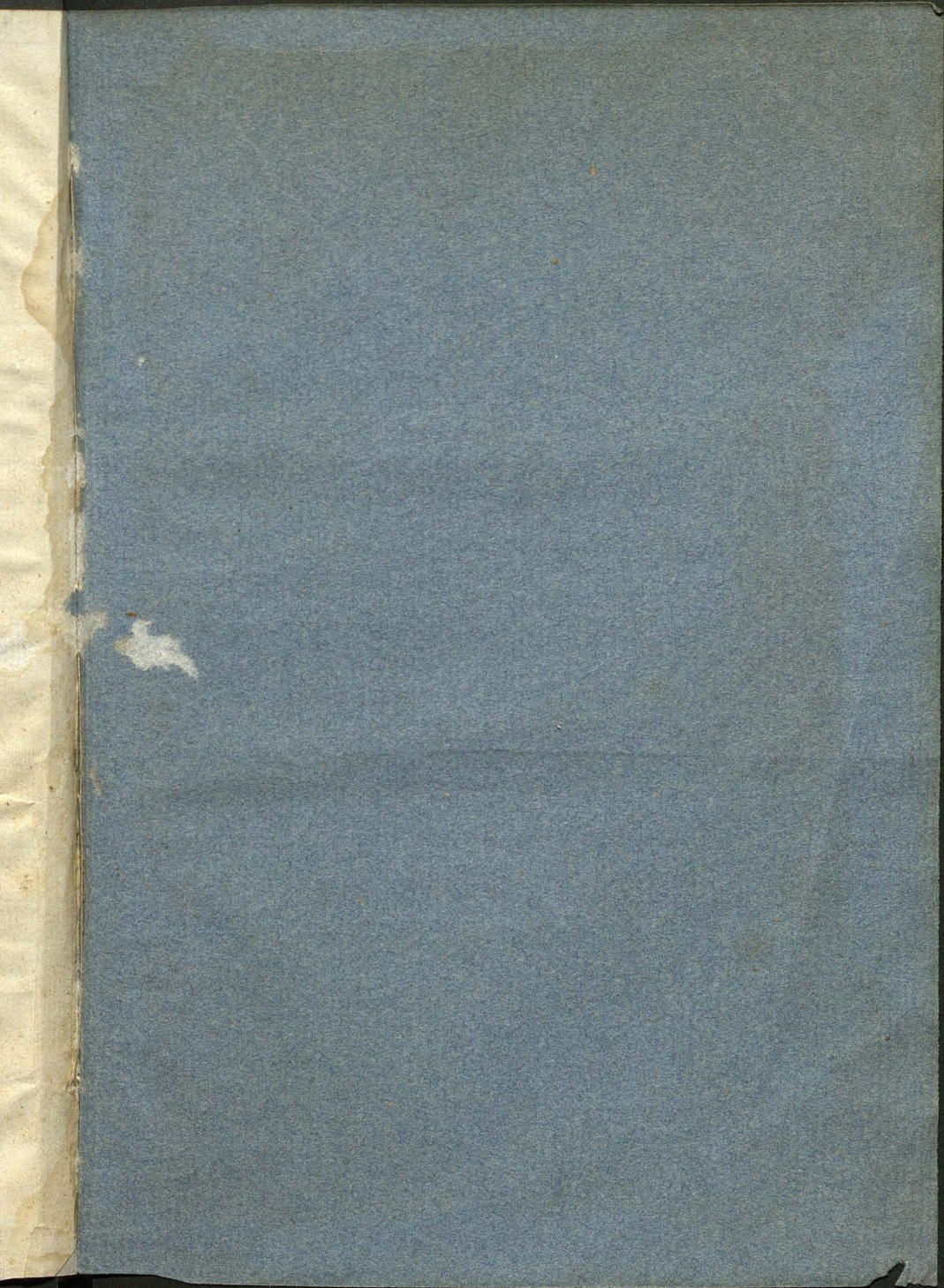
tu nomen victi habebis vel ipse. Qui arator, nomen victi non ha-
bebo, et surgens dixit militi, surge o miser, turpe est enim mihi te sede-
rem percutere, similiter turpe est tibi sedendo mori. Et cum surge-
re nolentem pungere et percutere cepit. Tunc miles rogavit cum
ut sibi parceret se victum fatendo. Videns hoc ciuis valde gaudius
est, et aratorem omnium bonorum suorum heredem constituit pro
eo quod ipsum a morte liberauerat. Et per hoc ostenditur quis sit verus
amicus et quis falsus. In fine dicit, quod moralitas cuiuslibet
fabule in fine duobus semper et concluditur versibus. Dorsaliter
per ciuem intelligitur vir bonus et religiosus, per militem intelli-
guntur mali et inuidi, qui semper interpretantur opera iusti ad ma-
lum, dicentes quod si quid boni faciat hoc propter vanam gloriam fa-
cit. Et tandem cum iste bonus et religiosus in senectute constitutus
fuerit et in extremitate vite sue, in qua ipsum duellare oportet red-
dendo rationem pro omnibus factis suis et cum non inuenit aliquem
amicum quo se defendat a morte eterna, postquam vero venit rusticus id
est fides bona et recta liberans ipsum de manibus inimici, id est di-
aboli. A quo nos liberare dignetur qui trinus et vnus regnat in se-
cula seculorum. A M E N

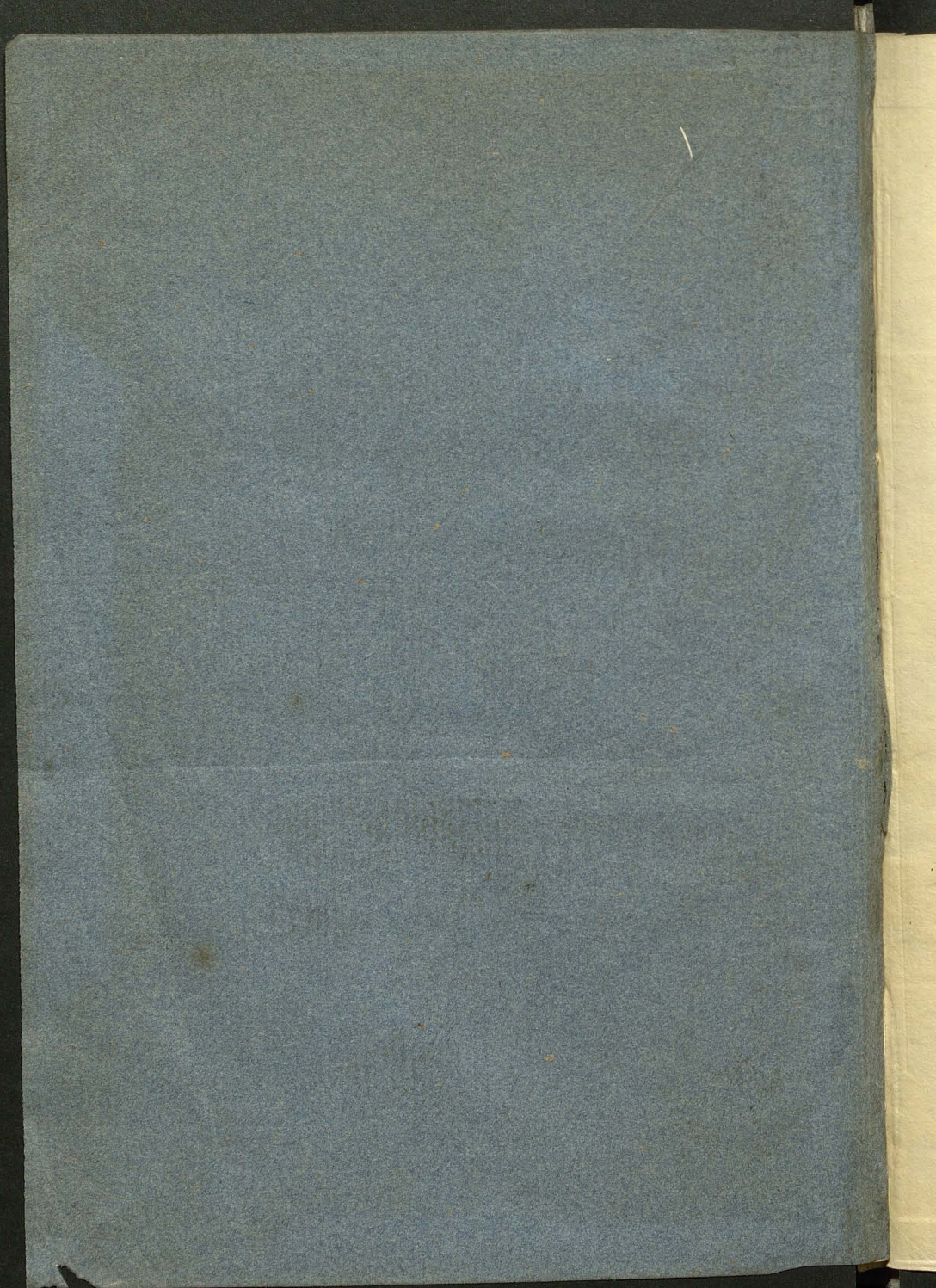
Elopius fabulator preclarissimus cum suis mo-
ralizationibus ad nostri instructionem pulcherrime
appositis Impressus Dauentrie per me Jaco-
bum de Sueda. Anno domini. M. cccc. xciiij. tercio
kalendas Augusti.

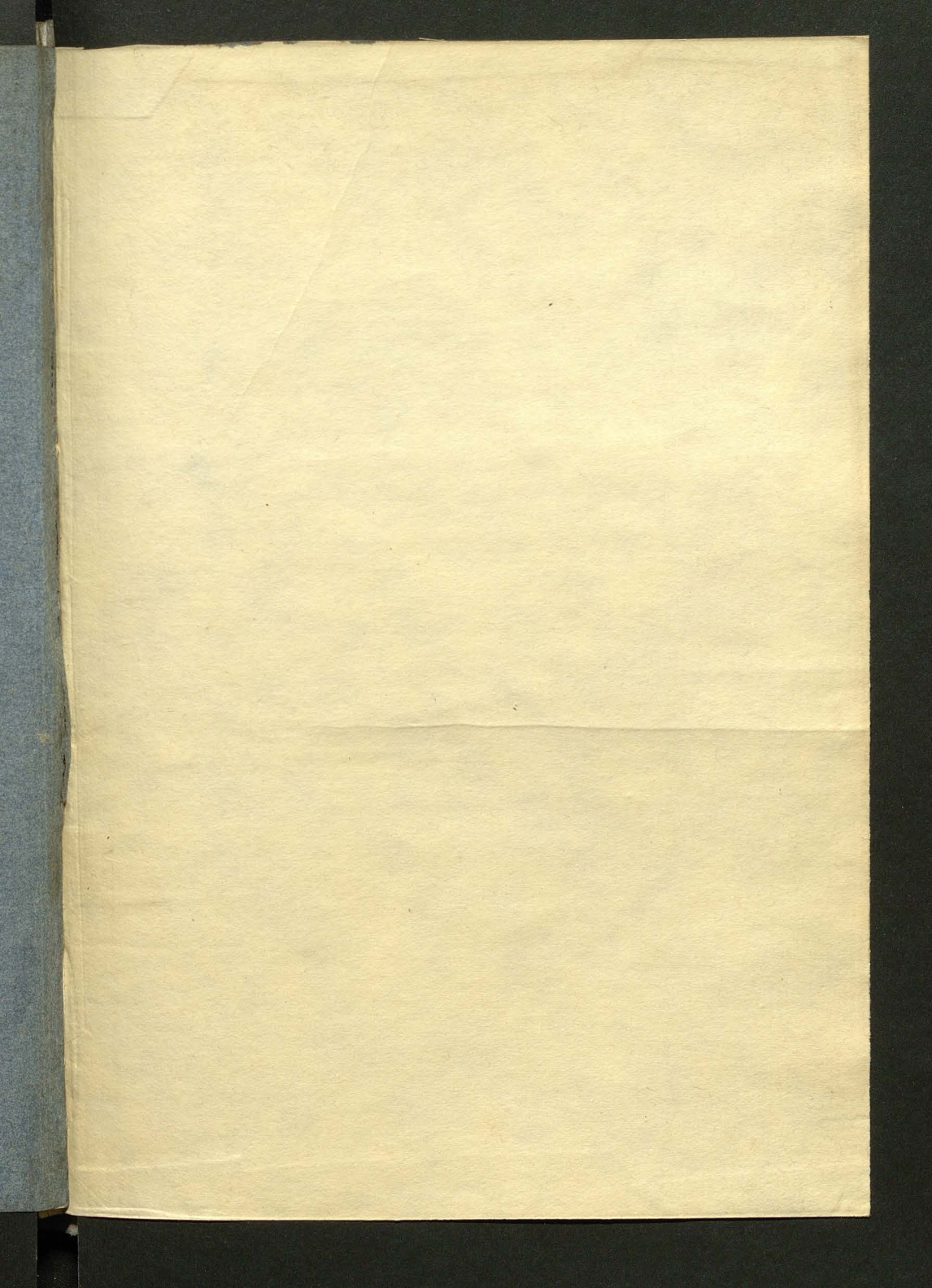
BIBLIOTHECA
VNIV. IAGELL.
CRAGOVIENSIS.

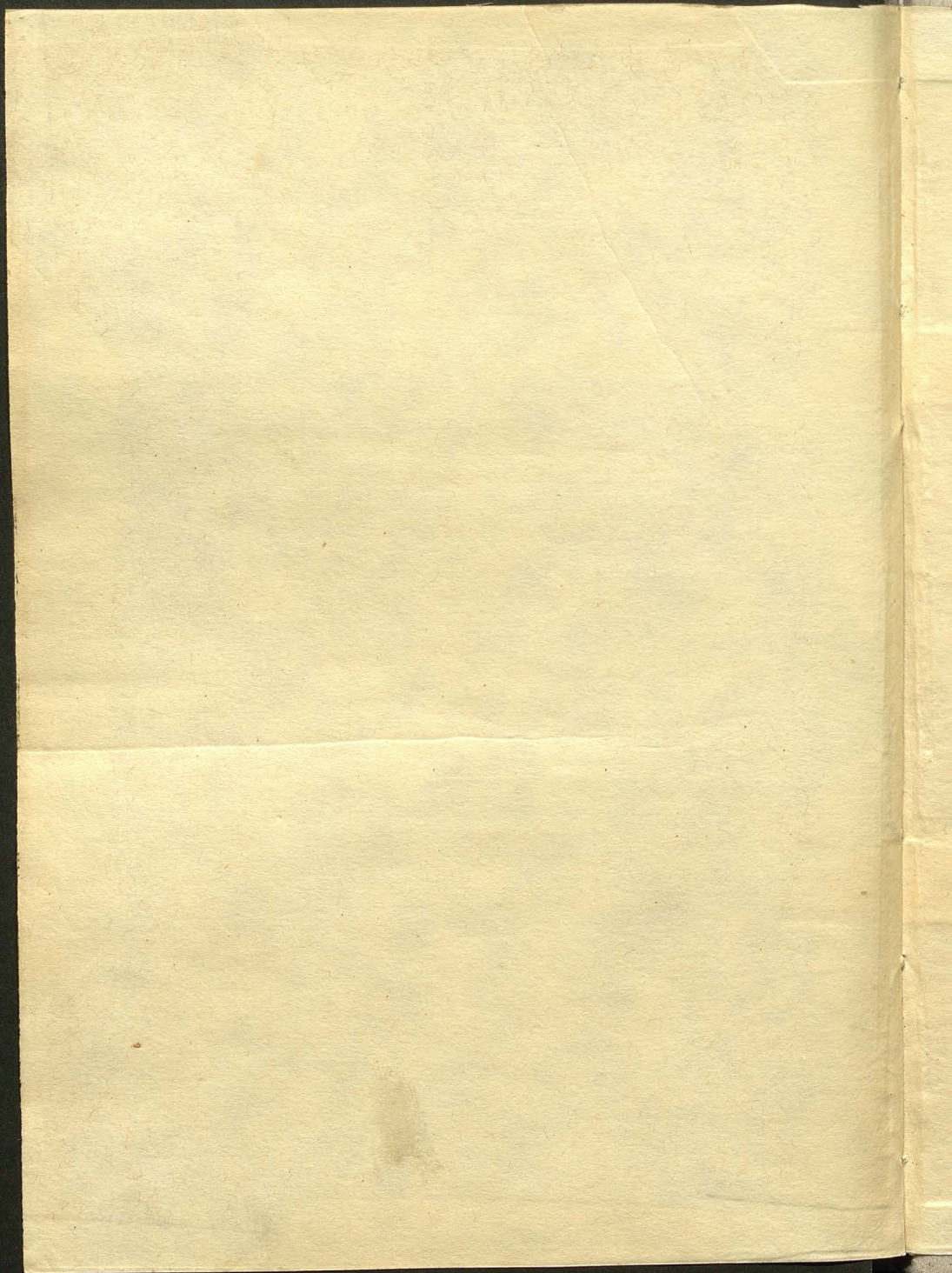

Reginobis

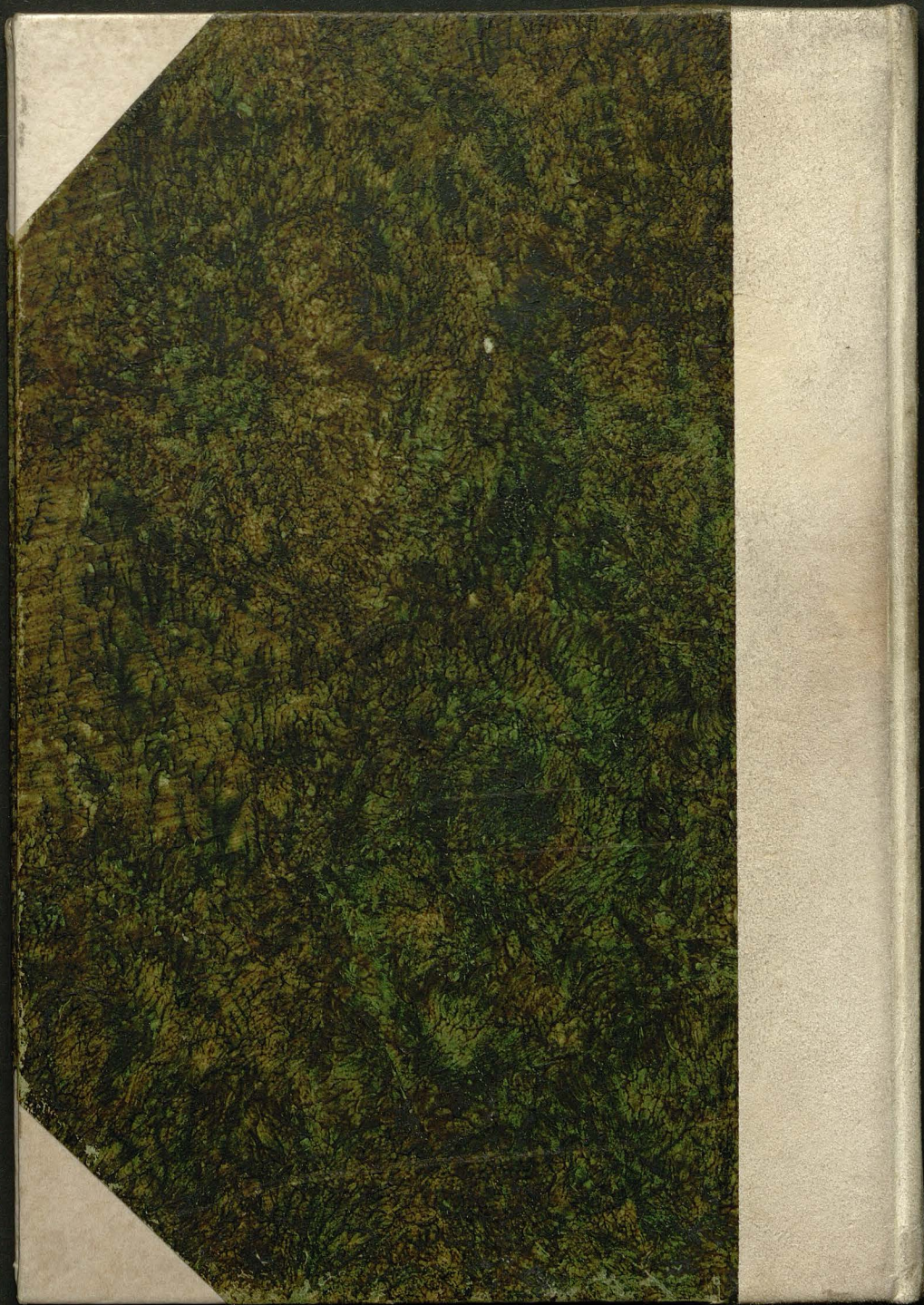

Biblioteka Jagiellońska

stdr0013018

Esopus. Dauentriade 1494.